

ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย

นางสาวธนวรรณ	นาคเกตุ	เลขประจำตัวนิต	5137441838
นางสาวธารทิพย์	โฆษานิมิตร	เลขประจำตัวนิต	5137446038

โครงการทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS AMONG SENSATION SEEKING MOTIVATION FOR
ALCOHOL USE AND ALCOHOL CONSUMPTION BEHAVIOR OF
LATE ADOLESCENCE

Miss Tanawan	Nakgate	5137441838
Miss Thantip	Kosanimit	5137446038

A Senior Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Bachelor of Science in Psychology

Faculty of Psychology Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อโครงการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจใน
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย

โดย

ธนวรรณ นาคเกตุ และธารทิพย์ โฆษานมิตร

หลักสูตร

ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการวิจัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย
(รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร)

ธนวรรธ นาคเกตุ และธารทิพย์ โฆษานมิตร : ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหา
การสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย (RELATIONSHIP AMONG SENSATION
SEEKING MOTIVATION FOR ALCOHOL USE AND ALCOHOL
CONSUMPTION BEHAVIOR OF LATE ADOLESCENCE) อาจารย์ที่ปรึกษา :
รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 91 หน้า.

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาใน
ระดับชั้นปีที่ 1 – 4 ประจำปีการศึกษา 2554 โดยเป็นนิสิตนักศึกษาที่เคยดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป มาตรฐานวัดพฤติกรรมการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรฐานวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมาตรฐานวัดการ
แสวงหาการสัมผัส สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติแบบพรรณนา สถิติของสัมพันธ์
สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติพหุคูณถดถอย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนปลายที่มีคะแนนการแสวงหาการสัมผัสสูง จะมีพฤติกรรมการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง ($r = .589, p < .01$)
2. วัยรุ่นตอนปลายที่มีคะแนนแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง จะมี
พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง ($r = .817, p < .01$)
3. การแสวงหาการสัมผัสและแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถ
ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ร้อยละ 74
($p < .01$)

หลักสูตร....ปริญญาบัณฑิต จิตวิทยา ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่อนิสิต.....
ปีการศึกษา....2554....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาโครงการวิจัย.....

513 74418 38 ## 513 74460 38: MAJOR BACHELOR OF SCIENCES IN
PSYCHOLOGY

KEYWORDS: SENSATION SEEKING / MOTIVATION FOR ALCOHOL USAGE /
ALCOHOL CONSUMPTION BEHAVIOR

TANAWAN NAKGATE AND THANTIP KOSANIMIT: RELATIONSHIP AMONG
SENSATION SEEKING MOTIVATION FOR ALCOHOL USE AND ALCOHOL
CONSUMPTION BEHAVIOR OF LATE ADOLESCENCE. PROJECT ADVISOR:
ASSISTANT PROFESSOR PRAPAIPAN PHOOMVUTTISAN, 91 PP.

The objective of this study was to investigate the relationship among
sensation seeking motivation for alcohol use and alcohol consumption behavior of
late adolescence. Participants were 200 undergraduate students in Bangkok who
had been drinking alcohol. The instruments were 1) Personal data questionnaire
2) Adolescent Alcohol Involvement Scale 3) Drinking Motives Questionnaire and
4) Sensation Seeking Scale. Descriptive statistics, Pearson's product moment
correlation and Multiple Regression Analysis were used as statistical tools for data
analysis.

Results showed that:

1. Sensation seeking significantly associated with alcohol consumption
behavior. ($r = .589, p < .01$)
2. Drinking motives significantly associated with alcohol use. ($r = .817,$
 $p < .01$)
3. Sensation seeking and drinking motives significantly explained
74 percent of the variation in alcohol consumption behavior. ($p < .01$)

Field of Study : Bs.c. in Psychology..... Student's Signature

Student's Signature

Academic Year : 2011..... Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยทางจิตวิทยาฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ดีด้วยความกรุณาอย่างดีที่สุดจาก รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ที่ได้ช่วยชี้แนะแนวทาง ในการทำวิจัย การเป็นนักวิจัยที่ดี ให้ความรู้ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของโครงการวิจัยโดยเฉพาะกำลังใจอันมีค่ายิ่ง แบบอย่างที่ดีในการทำงาน และการดำรงชีวิตให้มีความสุข ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่งในความเมตตาของท่าน ขอกราบ ขอบพระคุณในความปรารถนาดีที่มีต่อลูกศิษย์ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งขอบคุณเพื่อนๆ คณะจิตวิทยา รุ่น 7 ที่คอยให้กำลังใจ และให้คำแนะนำปรึกษาในด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้ รวมถึงเจ้าหน้าที่คณะจิตวิทยาทุกคนที่ช่วยอำนวยความสะดวก เพื่อให้การทำวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณญาติ พี่ น้อง ที่คอยให้กำลังใจรวมทั้งขอเสนอแนะที่ดี ต่อการทำโครงการวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณ พ่อ แม่ ที่ให้ชีวิต ความคิด การอุปถัมภ์ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และอิสระในการตัดสินใจแก่ผู้วิจัย

ธนวรรณ นาคเกตุ

ธารทิพย์ ไชษานิมิตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย.....	61
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย.....	68
รายการอ้างอิง.....	74
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก.....	80
ภาคผนวก ข.....	81
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทง อื่นๆ ในมาตรแต่ละด้าน (Correlated Item- Total Correlation) และค่าความ สอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha).....	36
2	แสดงค่าความเที่ยง (reliability).....	39
3	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามอายุและระดับการศึกษา.....	46
4	พฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีแมลงกอสอด.....	47
5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตี แมลงกอสอด.....	51
6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการแสวงหาการสัมผัส.....	51
7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแรงจูงใจในการตีเครื่องตี แมลงกอสอด.....	52
8	ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการตี เครื่องตีแมลงกอสอด กับพฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีแมลงกอสอด.....	53
9	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการตี เครื่องตีแมลงกอสอด กับพฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีแมลงกอสอด.....	55
10	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำ ทำนาย (R square) ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายปรับแก้ (Adjusted R square) และการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) วิเคราะห์ด้วยวิธีการคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการแบบขั้นตอน (Stepwise)...	58

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โมเดลในการวิจัยเพื่อแสดงโครงสร้างการเกิดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย.....	67

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พฤติกรรมกรรมการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบันเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม นำไปสู่ความเสียหายในด้านต่างๆ ทั้งในแง่ของชีวิตและทรัพย์สิน ของผู้ที่บริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ซึ่งข้อมูลการสำรวจจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ เรื่องการสำรวจพฤติกรรมกรรมการตีสุรา ของประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปประจำปี พ.ศ. 2550 พบว่า ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป 14.9 ล้านคน หรือร้อยละ 29.3 ที่มีพฤติกรรมกรรมการตีสุรา โดยเพศชายจะมีอัตราการตีมีเครื่องตีมี แอลกอฮอล์สูงกว่าเพศหญิงเฉลี่ยประมาณ 8 เท่า นอกจากนี้ผลการสำรวจยังระบุถึงอายุเริ่มต้นของ ประชากรไทยที่เริ่มตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ พบว่าโดยเฉลี่ยจะเริ่มตีมีเมื่ออายุประมาณ 20.5 ปี โดยผู้ชายจะเริ่มตีมีเร็วกว่าผู้หญิง คือ ผู้ชายจะเริ่มตีมีในอายุเฉลี่ย 19.5 ปี และเพศหญิงจะเริ่มตีมีใน อายุเฉลี่ย 25.9 ปีตามลำดับ

การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์จะส่งผลกระทบต่อผู้ตีมีมากมาย เช่น ทำให้การเรียนตกต่ำลง มีปัญหากับผู้ปกครอง รวมถึงส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของวัยรุ่นทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม โดยเมื่อแอลกอฮอล์เข้าสู่ร่างกายจะมีผลให้เกิดพิษต่อระบบต่างๆ เช่น ระบบประสาท ระบบทางเดิน อาหาร ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบเมตาบอลิกและต่อมไร้ท่อ ระบบต้านจุลชีพ โดยจะให้ผล ทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง (บุญเลิศ จุลเกียรติ และอรพรรณณ์ เมธาติลกกุล, 2545) และไม่เพียงแต่ เครื่องตีมีแอลกอฮอล์จะบั่นทอนสุขภาพร่างกายให้เสื่อมลงเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อความผิดปกติของ สมอง พฤติกรรม ความสามารถทางปัญญา และมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ นอกจากนี้เมื่อเข้าสู่วัย ผู้ใหญ่จะมีพฤติกรรมส่อไปในทางการเกิดอาชญากรรมเพิ่มขึ้นจนบางคนถึงขนาดถูกจับกุม ดำเนินคดีได้และที่สำคัญ คือปัญหาการเกิดอุบัติเหตุซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่น อุบัติเหตุจาก การจราจรถชนท้องถนน ซึ่งเป็นอุบัติเหตุที่มีความรุนแรง และทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก ฯลฯ นอกจากนี้ยังทำให้สูญเสียเศรษฐกิจในการป้องกันและปราบปราม การบำบัดรักษา ซึ่ง นำมาสู่ผลต่อเรื่องที่สำคัญคือ การทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคลอันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา ประเทศ

ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมโดยรอบของสถาบันการศึกษามีการกระจายตัวของจุดจำหน่าย เครื่องตีมีแอลกอฮอล์ค่อนข้างหนาแน่น โดยผลการสำรวจของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ในปีพ.ศ. 2552 พบว่ามีร้านค้าขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรอบมหาวิทยาลัยในรัศมี 500 เมตร ของมหาวิทยาลัย 15 แห่ง จำนวน 1,712 ร้าน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี จำนวนร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรอบในรัศมี 500 เมตร มากที่สุด จำนวน 407 ร้าน

รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 164 ร้าน และอันดับที่ 3 คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 129 ร้าน (ภัทรภร พลพนาธรรม, 2552) ซึ่งมีผลต่อการเพิ่มแรงจูงใจในการดื่มและสร้างทัศนคติทางบวกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งเพิ่มจำนวนการเป็นนักดื่ม ดังนั้น การมีมาตรการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นอยู่หลายเรื่องพบว่า แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่นและยังเป็นสื่อกลางระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้วัยรุ่นตัดสินใจที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Darkes, Greenbaum, & Goldman, 2004; Finn, Sharkansky, Brandt, & Turcotte, 2000; Henderson, Goldman, Coover, & Carnevala, 1994 อ้างใน Robert Urban, et al., 2008) โดยการศึกษาของ Magid, Maclean, & Colder (2007) มีข้อยืนยันว่าแรงจูงใจเป็นสื่อกลางของความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะแรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นสื่อกลางในการแสวงหาการสัมผัสจากสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน อาจกล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักในกลุ่มนักศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงแรงจูงใจที่มีส่วนทำให้เกิดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นนั้น พบว่าแรงจูงใจมีทั้งแรงจูงใจทั้งภายนอก (External) และแรงจูงใจภายใน (Internal) ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ส่งผลให้กลุ่มวัยรุ่นเกิดความต้องการในการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดย Cooper (1994) ได้อธิบายถึงสภาพแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลทั้งอิทธิพลภายนอกและอิทธิพลภายใน โดยมีทิศทางของแรงจูงใจในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งสามารถจัดประเภทของสภาพแรงจูงใจในการดื่มได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. แรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) ซึ่งเป็นการเพิ่มอารมณ์เชิงบวกหรือเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีอันนับเป็นอิทธิพลภายในในเชิงบวก
2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนทางสังคมเชิงบวก นับเป็นอิทธิพลภายนอกเชิงบวก
3. แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives) เพื่อลดหรือจำกัดอารมณ์ความรู้สึกในทางลบ นับเป็นอิทธิพลภายในเชิงลบ
4. แรงจูงใจคล้ายตาม (Conformity Motives) เพื่อหลีกเลี่ยงการตำหนิหรือการปฏิเสธทางสังคม นับเป็นอิทธิพลภายนอกเชิงลบ

ซึ่งแบบแรงจูงใจของ Cooper นี้ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับประชากรวัยรุ่นและกลุ่มวัยรุ่นอื่น อีกทั้งทิศทางของแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังเกี่ยวข้องกับรูปแบบและผลจากการการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนการแสวงหาการสัมผัส (Sensation Seeking) เป็นปัจจัยภายในตัวบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งการแสวงหาการสัมผัสนี้เป็นความต้องการเพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย เกิดความแปลกใหม่ สร้างความซับซ้อนทางอารมณ์ และประสบการณ์ต่างๆ ของวัยรุ่นซึ่งนำไปสู่ความต้องการที่มีความเสี่ยงทั้งทางกายภาพและสังคม โดยที่ความเสี่ยงทางกายภาพ (Physical risk) หมายถึง การเสี่ยงต่อการเจ็บปวดหรือบาดเจ็บของร่างกาย และความเสี่ยงทางสังคม (Social risk) หมายถึง การเสี่ยงต่อความอับอายขายหน้า ความรู้สึกผิด และการสูญเสียคุณค่าหรือความเคารพจากผู้อื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์ดังกล่าว การแสวงหาการสัมผัสประกอบด้วยปัจจัยย่อย 4 ประการ ได้แก่ การแสวงหาการผจญภัย (Thrill and adventure Seeking) การแสวงหาประสบการณ์ (Experience Seeking) การไม่ยับยั้งชั่งใจ (Disinhibition) และความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย (Boredom Susceptibility) (Zuckerman, 1979)

วัยรุ่นตอนปลายเป็นวัยที่กำลังจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ พัฒนาการด้านร่างกายเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ ส่วนพัฒนาทางสติปัญญาจะเพิ่มขึ้นจากวัยเด็ก โดย Piaget กล่าวว่าลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นต่างจากลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาในวัยอื่นๆ โดยถือว่าพัฒนาการทางสติปัญญาขั้นสุดท้ายอยู่ที่วัยรุ่นและเรียกระยะพัฒนาการทางสติปัญญาว่า “Formal Operation Thought” (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) วัยรุ่นจะมีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลและเป็นวิทยาศาสตร์ คิดได้อย่างมีระบบ สร้างสมมติฐานในปัญหาต่างๆ ได้ สามารถจำแนก วิเคราะห์ และเปรียบเทียบ ทฤษฎี กฎเกณฑ์ แนวคิดต่างๆ ได้ดี วัยรุ่นมีความพยายามในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยากรู้อยากเห็นสิ่งใหม่ๆ แต่ไม่ใช้ความคิดลึกซึ้งกับสิ่งใด ชอบการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความแปลกใหม่ มีความจำดีสามารถจำสิ่งต่างๆ ได้ดี มีจินตนาการกว้างขวาง มีความคิดฝันมากมาย (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม, 2529) จึงทำให้พบว่าวัยรุ่นเริ่มเข้าร่วมในกิจกรรมที่ผู้ใหญ่ทำมากขึ้น เช่น การทำงานหารายได้ การขยับเขยื้อนพาหนะ และการมีเพศสัมพันธ์ รวมทั้งการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นนี้เป็นระยะวิกฤติของชีวิตที่ต้องมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ มาก จึงอาจทำให้ตกอยู่ในสภาวะของความเครียดได้ง่าย และมีความเป็นไปได้ในการใช้สารต่างๆ เพื่อปรับอารมณ์ของตนเองสูง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจ แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นตอนปลาย

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนิสิต นักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเพื่อประโยชน์ในการประมวลแนวความคิดและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
2. แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาความตื่นเต้นเร้าใจ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

1. ความหมายของเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552 ให้ความหมายของแอลกอฮอล์ไว้ว่า แอลกอฮอล์เป็นสาร อนินทรีย์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นของเหลว กลิ่นฉุนระเหยง่าย มีจุดเดือด 78.5 องศาเซลเซียส ชื่อเต็มว่า เอทิลแอลกอฮอล์ มักเรียกสั้นๆ ว่า แอลกอฮอล์ โดยปกติจะได้รับจากการหมักสารประเภทแป้งหรือน้ำตาลผสมยีสต์ ซึ่งเรียกว่า แป้งเชื้อหรือเชื้อหมักซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ ซึ่งผลของการดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้เกิดอาการเมเามา นอกจากนั้นองค์การอนามัยโลก (1994) ได้ให้ความหมายของคำว่า เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (Alcohol Beverage) ว่าเป็นของเหลวที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ชนิดดื่ม หรือ เอทานอล ใช้เพื่อการดื่ม ส่วนใหญ่ได้มาจากการหมัก (Fermentation) หรือได้มาจากการหมักแล้วกลั่น เช่น สอดก้า บรันดี วิสกี้ รัม เบียร์ ไวน์ เป็นต้น และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามความหมายของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ไม่รวมถึง ยา หรือวัตถุออกฤทธิ์ที่มีผลต่อจิตและประสาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง เครื่องดื่มที่มีเอทิลแอลกอฮอล์ผสมอยู่ ซึ่งมีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง หากดื่มในปริมาณไม่มากจะทำให้รู้สึกผ่อนคลาย เนื่องจากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ไปกดจิตได้ส่วนนี้ที่คอยควบคุมตนเองอยู่ ถ้าหากดื่มในปริมาณที่มากขึ้นก็จะกดสมองบริเวณอื่นๆ ทำให้เสียการทรงตัว พูดไม่ชัด และจะหมดสติในที่สุด

2. ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดความหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสุรากลั่นตามชื่อที่ใช้เรียกสุรากลั่น (มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสุรากลั่น กระทรวงอุตสาหกรรม, 2545) ดังนี้

สุราขาว หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นน้ำสาของกากน้ำตาล ข้าว หรือกากน้ำตาลผสมข้าวหรือพืชชนิดอื่น ที่แรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 80 ดีกรี ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่ายต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 40 ดีกรี

วอดก้า (Vodka) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการนำสุรากลั่นผ่านกระบวนการกำจัดกลิ่นเฉพาะตัวซึ่งเกิดจากวัตถุดิบ โดยวิธีการกลั่นซ้ำ หรือกรองด้วยถ่าน ทั้งนี้อาจมีการปรุงแต่งกลิ่นรสอีกด้วยหรือไม่ก็ได้ และในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 38 ดีกรี

วิสกี้ (Whisky) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นน้ำสาของธัญพืชต่างๆ เช่น ข้าวบาร์เลย์ มอลต์ ข้าวโพด ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 95 ดีกรี และเก็บบ่มในถังไม้ที่เหมาะสมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 40 ดีกรี และให้หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้มาจากการปรุงแต่งวิสกี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 โดยปริมาตรกับแอลกอฮอล์ที่กลั่นได้จากธัญพืช ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 40 ดีกรี

บรันดี (Brandy) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นไวน์ที่ทำจากองุ่นหรือผลไม้อื่น มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 95 ดีกรี และบ่มในถังไม้ที่เหมาะสมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 38 ดีกรี และให้หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นไวน์ที่ทำจากองุ่นผสมกับไวน์ที่ทำจากผลไม้อื่น มีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 95 ดีกรี และบ่มในถังไม้ที่เหมาะสมไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือได้มาจากการผสมบรันดีจากองุ่นกับบรันดีจากผลไม้อื่น และให้รวมถึงบรันดีที่ได้จากการผสมบรันดีไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 โดยปริมาตรกับแอลกอฮอล์ที่กลั่นได้จากผลไม้หมักด้วย ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 38 ดีกรี

รัม (Rum) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นน้ำสาจากน้ำอ้อย น้ำตาลอ้อย หรือกากน้ำตาลอ้อยแล้วบ่มที่แรงแอลกอฮอล์ไม่เกิน 80 ดีกรี บ่มในถังไม้ที่เหมาะสมไม่น้อยกว่า 1 ปี ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 30 ดีกรี และให้หมายความรวมถึงสุรากลั่นที่ได้มาจากการปรุงแต่งรัมไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 โดยปริมาตรกับแอลกอฮอล์ที่กลั่นได้จากน้ำสาของผลิตภัณฑ์จากอ้อยด้วย ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 30 ดีกรี

ยีน (Gin) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นน้ำส้มร่วมกับหรือผ่านผลจูนิเปอร์ หรือผสมสุรากลั่นกับสารสกัดของผลจูนิเปอร์เป็นส่วนใหญ่ และอาจมีสารสกัดจากพืชอื่นๆ ร่วมด้วย ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 45 ดีกรี

เกาเหลียง (Sorghum Spirit) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นน้ำส่ำข้าวฟ่าง หรือน้ำส่ำข้าวฟ่างผสมกับน้ำส่ำของธัญพืชชนิดอื่น ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 60 ดีกรี

สุราผลไม้ (Fruit Spirit) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นไวน์ที่ทำจากองุ่นหรือผลไม้ อื่น มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 95 ดีกรี ไม่มีการบ่ม ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 50 ดีกรี

สุราที่มีสรรพคุณเป็นยา (Medicated Liquor) หมายถึง สุรากลั่นที่ปรุงแต่งด้วยสารสกัดหรือหัวน้ำเชื้อ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของพืชหรือสัตว์ ที่มีสรรพคุณเป็นยา แล้วปรุงแต่งกลิ่นรสให้ได้ตามต้องการ ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 28 ดีกรี

สุราผสม สุราผสมพิเศษ และสุราปรุงพิเศษ หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการนำสุราขาว และ หรือ แอลกอฮอล์บริสุทธิ์มาปรุงแต่ง หรือแช่กับผลไม้ พืช หรือสมุนไพร เพื่อให้ได้กลิ่นรสตามต้องการ แต่ไม่อ้างสรรพคุณว่าเป็นยา ทั้งนี้จะกลั่นใหม่หรือไม่ก็ได้ ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 40 ดีกรี

ไลตรัม (Light Rum) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการกลั่นน้ำส่ำจากน้ำอ้อย น้ำตาลอ้อย หรือ กากน้ำตาลอ้อย ในการบรรจุภาชนะเพื่อจำหน่าย ต้องปรุงแต่งให้มีแรงแอลกอฮอล์ไม่ต่ำกว่า 40 ดีกรี

คอร์ดียาล หรือ ลิเคียวร์ (Cordial or Liqueur) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการผสมสุรากลั่น หรือกลั่นสุรากลั่นร่วมกับหรือผ่านผลไม้ ดอกไม้ ต้นพืช น้ำผลไม้ หรือสารให้กลิ่น รสตามธรรมชาติหรือที่สกัดได้ แล้วปรุงแต่งรสด้วยน้ำตาลหรือน้ำเชื่อมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 2.5 โดยน้ำหนัก

ค็อกเทลสำเร็จรูป (Pre-mixed Cocktail) หรือ สุราแรงแอลกอฮอล์ต่ำ (Soft Spirit) หมายถึง สุรากลั่นที่ได้มาจากการนำสุรากลั่นมาปรุงแต่งกับของผสมอย่างอื่นเพื่อให้ได้สี กลิ่น รส และแรงแอลกอฮอล์ตามต้องการ

และสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไวน์ พ.ศ. 2546 ไว้ดังนี้

ไวน์ (Wine) หมายถึง เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่เกิดจากการหมักผลไม้ หรือผลผลิตการเกษตรบางชนิด เช่น ข้าว น้ำผึ้ง แป้ง น้ำตาล เป็นต้น ทั้งนี้อาจเติมแอลกอฮอล์หรือสุราชนิดอื่นเพื่อให้มีแรงแอลกอฮอล์มากขึ้น และอาจปรุงแต่งสี กลิ่น รส เพิ่มเติมด้วยก็ได้ สำหรับชื่อไวน์โดยทั่วไป จะเรียกตามวัตถุดิบ และ/หรือกรรมวิธีการผลิต เช่น

ไวน์องุ่น หมายถึง ไวน์ที่ทำจากผลองุ่น หรือผลิตภัณฑ์จากองุ่น

ไวน์ผลไม้ หมายถึง ไวน์ที่ทำจากผลไม้อื่น หรือผลิตภัณฑ์จากผลไม้อื่นนอกจากองุ่น และให้รวมถึงไวน์ผลไม้ที่ผสมกับไวน์องุ่นด้วย

ไวน์ผสม หมายถึง ไวน์ที่ได้จากการเอาไวน์องุ่น และ/หรือไวน์ผลไม้ และ/หรือไวน์จากผลผลิตพืชชนิดอื่น มาผสมกัน และอาจจะผสมกับผลผลิตทางธรรมชาติหรือสารสังเคราะห์ใดๆ ด้วยก็ได้

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเบียร์ พ.ศ. 2546 ไว้ดังนี้

เบียร์ (Beer) หมายถึง เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ตั้งแต่ 0.5 ดีกรีขึ้นไป ได้จากกระบวนการหมักเวิร์ต (สารละลายที่ได้จากการต้มสกัดมอลต์ ข้าวบาร์เลย์ กับฮอป หรือผลิตภัณฑ์จากฮอป โดยอาจจะใช้คาร์โบไฮเดรตจากวัตถุดิบอื่นๆ เป็นส่วนผสมในการต้มสกัดด้วยหรือไมก็ได้) ด้วยยีสต์ และอาจปรุงแต่งสี กลิ่น รส)

สาโท หมายถึง สุราแช่ชนิดหนึ่งที่ทำจาก การนำข้าวมาผ่านกรรมวิธีการผลิตสาโทโดยการหมักข้าวต่างๆ ด้วยเชื้อราและยีสต์ หรือลูกแป้ง (เชื้อสุรา แป้งสุรา แป้งข้าวหมัก หรือเชื้อใดๆ เมื่อนำมาหมักกับวัตถุดิบหรือของเหลวอื่นๆ แล้วสามารถทำให้เกิดแอลกอฮอล์ที่ใช้ทำสุรา) เพื่อเปลี่ยนแปลงให้เป็นแอลกอฮอล์ซึ่งหมักไว้ระยะหนึ่งจากนั้นเติมน้ำสะอาดในอัตราส่วนที่เหมาะสมและอาจมีการเติมน้ำตาลทรายขาวให้เหมาะสมกับการหมักสาโท หมักต่ออีกระยะหนึ่งเพื่อให้ได้แรงแอลกอฮอล์ตามต้องการ (ประกิจ โพธิอาศน์, 2541)

3. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการบางอย่างเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่นั่นอน ค่อนข้างซับซ้อน เข้าใจได้ยากทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่าวัยนี้เป็นระยะเวลาที่สำคัญที่สุดซึ่งเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นช่วงชีวิตที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน นอกจากนี้วัยรุ่นยังอยู่ในช่วงต่อระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ จึงทำให้วัยรุ่นอยู่ในช่วงเวลาที่สับสนในบทบาท หน้าที่ของตนเอง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้เครียดและอาจเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ นอกจากนี้วัยรุ่นยังเป็นวัยที่ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมมากขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน ดังนั้นวัยรุ่นจึงมักถูกชักนำหรือชักจูงให้ทดลองทำสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด ดังนั้น จึงเกิดการคาดการณ์ว่ากลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้น

สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีสาเหตุที่ต่างกันซึ่ง สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2521) อ้างถึงในศรีสอางค์ แยมศิริ, 2546 ได้กล่าวสรุปดังนี้

1. ความอยากรู้้อยากลอง ความอยากรู้้อยากลองมักเกิดขึ้นกับเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่าง 13 - 20 ปี คนที่อยู่ในวัยดังกล่าวมีความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็ว จากวัยเด็กกลายเป็นวัยผู้ใหญ่ คนในวัยนี้เกิดความอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองในทุกสิ่งทุกอย่างมากกว่าวัยอื่นๆ และเมื่อทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว เพื่ออยากรู้ถึงรสชาติว่าเป็นอย่างไรและเมื่อดื่มเป็นระยะเวลาสั้นๆ ก็เลยทำให้เกิดอาการติดสุรา

2. ดื่มเพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บและความผิดหวัง มียาบางชนิดต้องผสมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระยะเวลาของการใช้ยาก็จะเจริญอาหาร แต่เมื่อยาที่ผสมกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นระยะเวลาสั้นๆ ก็จะเกิดอาการเสพติดขึ้นและต้องดื่มเป็นประจำ ทำให้ร่างกายที่อ่อนแออยู่แล้วเมื่อติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกก็อาจมีโรคแทรกซ้อนได้ นอกจากโรคทางกายแล้วความกลัดกลุ้มผิดหวังยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลืมนความกลัดกลุ้มใจนั้น ๆ

3. ดื่มโดยเห็นว่าเป็นค่านิยมของสังคม ค่านิยมคือสิ่งที่คนส่วนมากยกย่องแสวงหาอยากมีอยากเป็น เช่น ความรู้ การมีทรัพย์ มีตำแหน่ง การมีเกียรติ หรือความเป็นผู้ดี เป็นต้น ดังนั้นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งมีผู้เข้าใจกันว่าเป็นค่านิยมของสังคมไปแล้ว

4. เยาวชนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเข้าใจว่าสังคมของผู้ใหญ่เขาทำกันเนื่องจากตนมีร่างกายเป็นผู้ใหญ่แล้ว ก็อยากจะทำเลียนแบบให้เหมือนกิจกรรมที่ผู้ใหญ่ทำกันก็เลยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถึงแม้จะเกิดความระคายเคืองในหลอดอาหาร และเมื่อดื่มบ่อยๆ ก็เลยติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

5. ผู้ใหญ่ก็อยากลอกเลียนแบบสังคมชั้นสูง เพราะเข้าใจว่าสังคมผู้ดีชั้นสูงนั้น จะต้องมีการสังสรรค์กันด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นสิ่งเสพติดชนิดหนึ่งและเป็นอบายมุขอีกด้วย ดังนั้นการสังสรรค์ด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงไม่ใช่ลักษณะของสังคมผู้ดีที่เหมาะสม

6. คนบางกลุ่มชอบทำตามตัวเลียนแบบชาวต่างประเทศ เมื่ออ่านเจอในตำราเรื่องการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ต่าง ๆ แต่ละงานมีวิธีผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเครื่องดื่มจึงเอาอย่างบ้าง

7. เกิดจากความเข้าใจผิด คิดว่าเป็นค่านิยมคือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วทำให้สมองแจ่มใส เขียนกาพย์ กลอน หรือหนังสือได้ดี เช่น สุนทรภู่ หรือคนอื่นๆ อันที่จริงแล้วบุคคลเหล่านี้เวลาที่แต่งหนังสือไม่ได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

8. ตัวอย่างจากสื่อ ได้แก่ ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ทำให้เกิดการลอกเลียนแบบ เพราะว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ดีและเป็นค่านิยมที่ถูกต้องจะเห็นได้ว่าสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ส่วนใหญ่เนื่องมาจากตัวของผู้นั้นเอง ซึ่งได้แก่ สภาพร่างกาย สภาพจิตใจ และสภาพสังคมสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกิดจากทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม(Social Cognitive Theory) ของแบนดูรา (Bandura,1986) มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากลักษณะโครงสร้างที่มีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน (Reciprocal Causation) ประกอบด้วย ปัจจัยภายในตัวบุคคล (Internal Personal Factors) ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ การรับรู้ และความคาดหวัง การแสดงพฤติกรรม (Represents Behavior) และสิ่งแวดล้อมภายนอก (External Environment) ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง องค์ประกอบนี้จะส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน โดยการที่บุคคลจะกระทำพฤติกรรมใดๆ หรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของตนเองว่าจะสามารถกระทำพฤติกรรมนั้นได้สำเร็จ และขึ้นอยู่กับความคาดหวังต่อผลลัพธ์ที่เกิดจากการกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะเกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการ นอกจากนี้แล้วสิ่งแวดล้อมภายนอก ได้แก่ อิทธิพลทางสังคมก็มีผลต่อการกระทำพฤติกรรมของบุคคลด้วยเช่นกัน

4. ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

4.1 ผลกระทบต่อสุขภาพตนเอง

การบริโภคสุราในปริมาณที่มากและติดต่อกันยาวนานก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกายได้หลายระบบ เช่น เกิดการระคายเคืองที่บริเวณปาก ลำคอ หลอดอาหาร กระเพาะอาหารและลำไส้ ซึ่งการระคายเคืองนี้อาจทำให้เกิดแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้เล็ก และยังเป็นอุปสรรคในการดูดซึมอาหารบางชนิดและทำให้เกิดโรคตับแข็ง เป็นต้น (เกรียงไกรไทยตรง, 2550) นอกจากการดื่มสุราจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของผู้ดื่มแล้ว การดื่มสุราในปริมาณที่มากจนไม่สามารถควบคุมสติของตนเองได้นั้น ยังอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุต่างๆ อันจะนำไปสู่การบาดเจ็บ ทูพพลภาพ หรือถึงขั้นเสียชีวิตได้ทั้งของตนเองและผู้อื่น ยิ่งไปกว่านั้นการดื่มสุราอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะดื่มเป็นครั้งคราวหรือดื่มเป็นประจำนั้นยังบั่นทอนสุขภาพทำให้เกิดโรคเรื้อรังซึ่งมักปรากฏให้เห็นในวัยกลางคนขึ้นไป (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2543)

4.2 ผลกระทบต่อครอบครัว

ครอบครัวไม่เป็นเพียงหน่วยสังคมหน่วยแรกที่มีอิทธิพลต่อการเป็นคนดื่มหรือไม่ดื่มสุรา แต่ครอบครัวยังเป็นหน่วยสังคมที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากพฤติกรรมการดื่มของสมาชิกในครัวเรือน เช่น กรณีสามีภรรยาทะเลาะวิวาทจนเกิดความบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจ ฯลฯ ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากรณีที่สมาชิกในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกคนอื่นในครอบครัว และผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ผู้หญิง รองลงมาคือ เด็ก ซึ่งเมื่อเติบโตขึ้นจะเกิดความเคยชินกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และถ้าสมาชิกในครอบครัวมีการทะเลาะวิวาทจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เด็กก็จะดูดซับความรุนแรงเข้าไปในบุคลิกภาพของตนเอง จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2547 พบว่า เด็กไทยประมาณ 1 ใน 4 เคยเห็นภาพการดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์จนเมาของสมาชิกในครอบครัว และส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ก่อนอายุ 18 ปี ซึ่งสภาพเช่นนี้ก่อผลกระทบต่อเด็กหลายด้าน เช่น ผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ รวมทั้ง ความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ เนื่องจากฤทธิ์แอลกอฮอล์ นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กที่อยู่ใน ครอบครัวแบบนี้ยังอาจเกิดปัญหาพฤติกรรมเพราะขาดต้นแบบที่ดีในการดำเนินชีวิต และยังมี แนวโน้มที่จะถูกล่วงโทษทางกายอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเวลาที่พ่อแม่เมาจนขาดสติและต้อง เผชิญหน้ากับการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างพ่อแม่จากการมีเมามา ทำให้เด็กเกิดความตึงเครียดด้าน อารมณ์ หวาดกลัว ตกใจ โดดเดี่ยว ซึมเศร้า ไม่สบายใจ ขณะเดียวกัน พ่อแม่ที่มีอารมณ์ตึงเครียดก็ ไม่สามารถตอบสนองด้านอารมณ์ให้กับเด็กได้นอกจากนี้ กรณีที่หัวหน้าครอบครัวดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ แม้อยู่มีโอกาสได้รับความกดดันจากปัญหาชีวิตสมรส จนไม่สามารถทำหน้าที่แม่ที่ดีได้ จากการรวบรวมข้อมูลพบว่า เด็กไทยในครอบครัวที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีแนวโน้มเกิด โรคซึมเศร้าสูงกว่าในครอบครัวทั่วไป และยังมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ช้า ทำให้มีปัญหาด้านการ เรียน (สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า, 2551) งานวิจัยของมูลนิธิเพื่อนหญิง (2545) เรื่อง สุราใน ฐานะปัจจัยร่วมก่อความรุนแรงในครอบครัว พบว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดปัญหาใน ครอบครัว 3 ด้าน คือ ปัญหาสุขภาพ การใช้ความรุนแรง และปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สำหรับปัญหาสุขภาพ เช่น สมรรถภาพทางกายและใจลดลง เพราะบาดเจ็บตามร่างกาย จากการถูก ทุบตี คิดมาก อารมณ์เสื่อง่าย ซึมเศร้า ไม่อยากมีชีวิตอยู่ ประสิทธิภาพการทำงานลดลงและเกิด โรคภัยต่าง ๆ สำหรับปัญหาจากการใช้ความรุนแรง เช่น เกิดการทะเลาะเบาะแว้งด่าว่าด้วยถ้อยคำ หลายคำยาระหว่างคนในครอบครัวเดียวกัน ละเมิดสิทธิทางเพศและการทำลายสิ่งของ และปัญหา เศรษฐกิจในครอบครัว จะมีตั้งแต่ระดับไม่มีเหลือเก็บ จนกระทั่งเป็นหนี้ (สำนักงานเครือข่ายองค์กร งดเหล้า, 2551)

4.3 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

การบริโภคสุราแม้จะทำรายได้ให้รัฐบาลเป็นจำนวนมากนับหมื่นล้านบาทต่อปี จากการเก็บ ภาษีรายได้ประเภท สุรา ตั้งแต่ช่วงปี 2546 - 2550 เฉลี่ยสูงกว่า 25,000 ล้านบาทต่อปี โดยปี 2550 เก็บภาษีรายได้ประเภทสุรา 33,298.22 ล้านบาท (กรมสรรพสามิต, 2550) ก่อให้เกิดการขยายตัว ทางธุรกิจและการสร้างงานรายได้แก่กลุ่มประชาชนบางกลุ่ม เช่น การขยายตัวของสถานบริการ ร้านอาหาร ร้านขายเหล้าประเภทต่าง ๆ แต่เมื่อพิจารณาในแง่ของการสูญเสียที่บุคคลและสังคม ได้รับความก็คือ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านจิตใจ ปัญหาด้านอุบัติเหตุ และปัญหาสังคม ดังนั้น เรา อาจสรุปได้ว่าปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นการสูญเสียที่มากกว่า (เทพินทร์ พัชรานุรักษ์, 2541)

4.4 ผลกระทบทางด้านสังคม

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นจนเกิดผลกระทบด้านร่างกายจากฤทธิ์ของ แอลกอฮอล์ทำให้เด็กวัยรุ่นเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และก่อความไม่สงบในสังคม รวมถึงปัญหา

อาชญากรรม ปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากรถ มาจากความคึกคะนอง การทะเลาะวิวาท โดยขาดความยั้งคิดขาดความยับยั้งชั่งใจจนทำให้เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งจะส่งผลเสียโดยตรงต่อการพัฒนาในระดับสังคมของประเทศ มีการศึกษาพบว่า ปัญหาจากการสนุกรสนานจนเกินขอบเขตจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาททั้งส่วนตัวและระหว่างกลุ่ม เกิดการทำร้ายร่างกายและมีการล่องละเมิดทางเพศ นอกจากนี้พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังเป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาจากการฆ่าตัวตายพบถึงร้อยละ 48 และปัญหาการจมน้ำตายพบถึงร้อยละ 85 (หนังสือพิมพ์ข่าวสด อังโน ศุนยวิชัย ปัญหาสุรา, 2549) และยังพบปัญหาการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีกำบังป้องกัน และปัญหายาเสพติดอีกด้วย

สรุป ผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถทำลายสุขภาพของตนเองและครอบครัว นอกจากนี้ยังทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เศรษฐกิจ สังคม และลดประสิทธิภาพในการทำงานตลอดจนเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและเป็นตัวต้นเหตุที่นำไปสู่โศกนาฏกรรมอื่นๆ อีกมากมาย

วัยรุ่น: ความหมายและพัฒนาการ

1. ความหมายของวัยรุ่น

“วัยรุ่น” ตรงกับคำว่า “Adolescent” ในภาษาอังกฤษมาจากภาษาละตินมีความหมายว่า เจริญเติบโต (to grow) หรือเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (to grow to maturity) ซึ่งถือได้ว่าเป็นระยะวิกฤติของชีวิต เพราะเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่น ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะมีผลต่อการก้าวไปสู่วัยรุ่นผู้ใหญ่ในอนาคต (สมพร สิทธิสงคราม, 2549)

ความหมายของวัยรุ่น ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 วัยรุ่น หมายถึง วัยที่มีอายุประมาณ 13 - 19 ปี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) และสุชา จันทร์โสม (2540) กล่าวว่าวัยรุ่นหมายถึง การเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ (Maturity) และเป็นช่วงวัยที่กำลังพัฒนาจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่โดยจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ปกติอายุของเด็กวัยรุ่นจะอยู่ระหว่าง 12 - 21 ปี โดยเฉลี่ยแล้วเด็กหญิงจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นอายุ 12 ปี ครึ่ง ส่วนเด็กชายจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุ 14 ปี และทั้งสองเพศจะสิ้นสุดวัยรุ่นเมื่ออายุครบ 21 ปี

วัยรุ่นตามทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของอีริกสัน (Erick cited in Hamburg, 1998) หมายถึง ระยะของการพัฒนาการทางจิตสังคมของมนุษย์ในด้านการพัฒนาเอกลักษณ์ของตนเองกับความขัดแย้งในบทบาทของตนเอง (identity & role confusion) จึงมีการแสวงหาตัวตนของตน

บางครั้งก็อาจเกิดความกังวลในรูปลักษณะและมีความสับสนในบทบาทของตนเองเมื่อไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งในตนเองได้ จะทำให้มีปัญหาทางด้านจิตใจ มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย เกิดภาวะวิตกกังวล ซึมเศร้า บกพร่องในการตัดสินใจ และอาจก่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ โดยมีการกำหนดช่วงอายุไว้ให้อยู่ในช่วง 10 - 20 ปี (สุนันทา ศิริวาท, 2548) Stanley Hall อ้างถึงในวราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2543) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่จะเริ่มเป็นหนุ่มสาวเป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยพายุบุแคม เนื่องจากว่าวัยนี้ร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงมีการพัฒนาการจากวัยเด็กเป็นผู้ใหญ่นอกจากการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกายแล้วในด้านจิตใจ อารมณ์สังคม และสติปัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จนบางครั้งอาจทำให้วัยรุ่นบางคนมีปัญหาในการปรับตัวได้

ดังนั้นสรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีการเจริญเติบโตพัฒนาการจากความเป็นเด็กไปสู่ผู้ใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 10 - 25 ปี ซึ่งมีพัฒนาการทางด้านร่างกายตั้งแต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศจนกระทั่งมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการทางด้านจิตใจและพฤติกรรมต่างๆ และมีการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและเศรษฐกิจ จากการใช้เป็นบุคคลที่ต้องพึ่งครอบครัวมาเป็นบุคคลที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้

2. ช่วงอายุของวัยรุ่น

Santrock (2004) กล่าวว่า การเข้าสู่วัยรุ่นของเพศชายและเพศหญิงจะเริ่มไม่พร้อมกัน โดยผู้หญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าผู้ชาย 2 ปี กล่าวคือผู้หญิงจะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุ 9 ปี ในขณะที่ผู้ชายเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุ 11 ปี ซึ่งสอดคล้องกับที่ จีวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม (2527) กล่าวว่า ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการศึกษาหาอายุเฉลี่ยมนุษย์ที่ต่อมเพศจะเริ่มผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้ พบว่าเด็กชายจะเจริญเติบโตเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นช้ากว่าเด็กหญิงประมาณ 2 ปี และในอังกฤษกฎหมายระบุอย่างชัดเจนว่า เด็กหญิงจะเข้าสู่วัยแรกรุ่นเมื่ออายุ 12 ปี และเด็กชายเข้าสู่วัยแรกรุ่นเมื่ออายุ 14 ปี

ประไพพรรณ ภูมิวิมลสาร (2530) แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นไว้ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น อยู่ในช่วงอายุ 13-15 ปี
2. วัยรุ่นตอนกลาง อยู่ในช่วงอายุ 15-18 ปี
3. วัยรุ่นตอนปลาย อยู่ในช่วงอายุ 18-21 ปี

การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้น มิได้ถือเป็นหลักเกณฑ์ตายตัวเสมอไป เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า พัฒนาการของแต่ละช่วงวัยของมนุษย์เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง มิได้หยุดเป็นช่วงๆ Harris & Butterworth (2002) กล่าวว่าบุคคลจะเข้าสู่วัยรุ่นช่วงอายุใดก็ได้ ไม่กำหนดตายตัว รวมทั้งแต่ละคนจะเริ่มต้นและสิ้นสุดช่วงวัยรุ่นที่แตกต่างกัน ดังนั้นสาเหตุที่แท้จริงของการแบ่งช่วงอายุวัยรุ่นออกเป็นช่วงๆนั้น เพื่อให้สะดวกแก่การศึกษาเท่านั้น เพราะหากจะอ้างแนวคิดของนักจิตวิทยาท่านอื่นๆต่อไป อาจพบความแตกต่างออกไปอีกได้

3. พัฒนาการของวัยรุ่นตอนปลาย

เนื่องจากวัยรุ่นตอนปลายเป็นวัยที่กำลังจะเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ดังนั้นพัฒนาการในทุกส่วนของร่างกาย จึงเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ โดยวัยรุ่นชายจะมีขนาดร่างกายใหญ่โต น้ำหนักมาก และสูงกว่าวัยรุ่นหญิง (ประสาร ทิพย์ธารา, 2521) ส่วนพัฒนาทางสติปัญญาจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากวัยเด็ก โดย Piaget กล่าวว่าลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นต่างจากลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาในวัยอื่นๆ โดยถือว่าพัฒนาการทางสติปัญญาขั้นสุดท้ายอยู่ที่วัยรุ่นและเรียกระยะพัฒนาการทางสติปัญญาในระย่วัยรุ่นว่า “Formal Operation Thought” (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร , 2530) วัยรุ่นจะมีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลและเป็นวิทยาศาสตร์ คิดได้อย่างมีระบบ สร้างสมมติฐานในปัญหาต่างๆ ได้ สามารถจำแนก วิเคราะห์ และเปรียบเทียบ ทฤษฎี กฎเกณฑ์ แนวคิดต่างๆ ได้ดี วัยรุ่นมีความพยายามในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยากรู้ อยากเห็นสิ่งใหม่ๆ แต่ไม่ใช้ความคิดลึกซึ้งกับสิ่งใด ชอบการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความแปลกใหม่ มีความจำดีมาก สามารถจำสิ่งต่างๆ ได้ดี มีจินตนาการกว้างขวาง มีความคิดฝันมากมาย (สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม, 2529) เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายอารมณ์ของวัยรุ่นจะสงบมากขึ้น โดยจะคิดถึงอนาคตมากขึ้น มีความสนใจและคิดถึงอาชีพที่จะทำในอนาคต เลือกรักเรียนหรือทำงานที่ชอบ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีบุคลิกลักษณะสมบูรณ์พอที่จะปกครองตนเองได้ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง (เชิดชู อริยศรีวัฒนา, 2545) นอกจากนี้ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร (2530) กล่าวว่า วัยรุ่นจะมีอารมณ์ชนิดต่างๆ เช่นเดียวกับวัยเด็ก เช่น อารมณ์โกรธ อิจฉา เกลียด แต่วัยรุ่นมักจะแสดงอารมณ์โกรธและกลัวอย่างเด่นชัด การแสดงออกทางอารมณ์ของวัยรุ่นมีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก ตลอดจนการยอมรับทางสังคมต่อการแสดงออกของอารมณ์หนึ่งๆ ดังนั้นอารมณ์ของวัยรุ่นตอนปลาย แต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ วิธีการตอบสนองทางอารมณ์ต่อบุคคลต่างๆ ในสังคม ซึ่งการเรียนรู้นี้อาจได้รับมาจากการอบรมเลี้ยงดูตลอดจนการเรียนรู้ จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยตรง ส่วนพัฒนาการทางสังคมจะเป็นไปตามแบบพื้นฐานของพัฒนาการทางสังคมที่มีมาตั้งแต่เด็ก กล่าวคือวัยรุ่นจะผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization process) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม เพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับบรรทัดฐานของกลุ่มตามแบบประเพณีวัฒนธรรมของสังคม วัยรุ่นที่มีความสามารถที่จะปรับตัวทางสังคมได้ดีโดยจะแสดงพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ ซึ่งพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับนั้นจะต้องแสดงออกมาโดยไม่มีการสร้างทำหรือเมื่อทำพฤติกรรมแล้วมีผลกระทบต่อความรู้สึก เจตคติของวัยรุ่นเอง นอกจากนี้วัยรุ่นตอนปลายยังสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมใหม่ๆ ได้ง่าย รู้จักปกครองตนเองและผู้อื่นได้ดี สามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าวัยเด็กเนื่องจากวัยรุ่นตอนปลายมีการเรียนรู้ที่จะพิจารณาถึงเจตคติของผู้อื่น (Fabes, R. &

Martin, C.L., 2003) ต้องการความช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนน้อยลง และเมื่อจะจัดกิจกรรมใหญ่ๆ มักจะทำด้วยตนเอง ไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เหมือนเมื่อก่อน (ประสาธ อิศรปริดา, 2523) นอกจากนี้ยังพบว่า ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายการรวมกลุ่มเพื่อนจะเริ่มสลายตัว มีความเหนียวแน่นในกลุ่มใหญ่ลดน้อยลง จะเริ่มจับคู่กันระหว่างชายหญิงที่มีความเข้าใจกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน (ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร, 2530) แต่อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนยังเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นตอนปลายอยู่ โดย Ryan & Patrick (1996) cited in Santrock (2004) ได้ศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในทางบวกสัมพันธ์กับการปรับตัวในสังคมของวัยรุ่นทางบวกเช่นกัน นอกจากนี้แล้วยังส่งผลกระทบต่อพัฒนาการในขั้นต่อไปและสุขภาพจิตของวัยรุ่นด้วย

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

1. แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับการอธิบายแรงจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรม

1.1 ความหมายของพฤติกรรม

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526) กล่าวว่าพฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมที่มนุษย์กระทำ ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะสังเกตเห็นได้หรือไม่ได้ เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การเดิน การพูด ความคิด ความรู้สึก ความสนใจ และสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2532) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า พฤติกรรม คือ สิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใดที่สามารถสังเกตเห็นได้ ได้ยินได้ อึกทั้งวัดได้ตรงกัน ด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าจะการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ตาม

ดังนั้นพฤติกรรม (BEHAVIOR) จึงหมายถึงอาการ กิริยา ท่าทาง การกระทำ รวมถึงกิจกรรมทุกอย่างของสิ่งมีชีวิตซึ่งสามารถสังเกตได้โดยตรง หรือใช้เครื่องมือวัดได้ แบ่งเป็น 2 ประเภท

1. พฤติกรรมภายนอก (OVERT BEHAVIOR) พฤติกรรมที่สามารถมองเห็น หรือสังเกตเห็นได้จากภายนอก ได้แก่

1.1 พฤติกรรมโมลาร์ (MOLAR BEHAVIOR) พฤติกรรมหน่วยใหญ่ที่สังเกตเห็นด้วย ตาเปล่าโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือ เช่น การเดิน การนั่ง

1.2 พฤติกรรมโมเลกูลาร์ (MOLECULAR BEHAVIOR) พฤติกรรมหน่วยย่อยที่ต้องสังเกตโดยตรงผ่านเครื่องมือ จะสังเกตด้วยตาเปล่าไม่เห็น เช่น การเต้นของชีพจร ความดันเลือด

2. พฤติกรรมภายใน (COVERT BEHAVIOR) หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ไม่แสดงออกมาให้บุคคลภายนอกสังเกตเห็นโดยตรง ต้องสังเกตทางอ้อม เช่น ความตั้งใจ ความเครียด

โดยพฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากแรงขับ ความคิด การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และการ
 เลียนแบบ

1.2 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการอธิบายแรงจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของบุคคล (Attribution
 Theories)

1.2.1 ทฤษฎี Heider's Naive Heider (1958) อธิบายว่าสาเหตุของพฤติกรรมเกิดจาก
 สาเหตุ 2 ประการ คือ

1. สาเหตุจากภายในบุคคล (Disposition) ซึ่งรวมถึงความต้องการ ความปรารถนา อารมณ์
 ความสามารถ ความตั้งใจ และความพยายาม สามารถแบ่งได้เป็น 2 องค์ประกอบหลัก คือ

1.1 ความสามารถ (Abilities) สิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคล และผลักดันให้เกิดผลงาน
 หรือ ประสิทธิภาพในการทำงาน

1.2 แรงจูงใจ (Motivation) ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ความตั้งใจ (Intention) ได้แก่ การ
 วางแผนที่จะทำพฤติกรรมด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง และความพยายามที่ใช้ในการทำพฤติกรรม
 (Exertion)

2. สถานการณ์ (Situational Distribution) ซึ่งรวมถึงความยากง่ายของงานที่ทำและปัจจัย
 แวดล้อมอื่นๆ เมื่อตัดสินพฤติกรรมของคนอื่น บุคคลมักอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมว่ามาจาก
 สาเหตุภายในบุคคล แทนที่จะเป็นสาเหตุภายนอก ทั้งที่สาเหตุของพฤติกรรมอาจเกิดจาก
 สถานการณ์ หรือมีทั้งสาเหตุจากภายในและภายนอกก็ได้ อคติที่เกิดจากการอธิบายสาเหตุของ
 พฤติกรรมว่าเกิดจากสาเหตุภายในแทนที่จะเป็นสาเหตุภายนอก เรียกว่า Fundamental Attribution
 Error

สาเหตุของการอธิบายพฤติกรรมว่าเกิดจากสาเหตุภายในบุคคล อาจเป็นเพราะบุคคล
 พยายามควบคุมและเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ดังนั้นบุคคลจึงคิดว่าบุคคลอื่นๆ ควรทำพฤติกรรมใน
 ทำนองเดียวกัน แต่ในทางปฏิบัติต้องเข้าใจว่า แม้บุคคลพยายามควบคุมสิ่งแวดล้อมก็ไม่ได้
 หมายความว่า พฤติกรรมส่วนใหญ่จะเกิดจากสาเหตุภายในตัวบุคคล แต่ความจริงแล้วอาจเกิดจาก
 สาเหตุภายนอกก็ได้

ดังนั้นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต้องอาศัยการประเมินและตัดสินของบุคคลถึง
 องค์ประกอบของแรงจูงใจว่าสิ่งใดที่สำคัญมากกว่า หากบุคคลมีความต้องการสูงพฤติกรรมที่เกิดขึ้น
 ก็จะมาจากรแรงจูงใจภายใน แต่ถ้าสิ่งที่จะต้องกระทำนั้นบุคคลไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่ง
 นั้นต่อตนเองก็มักจะเลือกกระทำไปเพราะแรงจูงใจภายนอก

1.2.2 ทฤษฎี The Jones and Davis Correspondence

Jone & Davis (1965) เสนอว่า คนเราหาสาเหตุของพฤติกรรมโดยเปรียบเทียบับพฤติกรรมอื่นๆของบุคคลเดียวกัน กล่าวคือ เราสังเกตพฤติกรรมของเขาแล้วคาดการณ์ว่าสาเหตุของพฤติกรรมมาจากสาเหตุใด โดยเปรียบเทียบพฤติกรรมนั้นกับพฤติกรรมอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตเป็นบรรทัดฐานของพฤติกรรม (norm) ซึ่งจะมีผลต่อการหาสาเหตุของพฤติกรรม และเมื่อบุคคลทำพฤติกรรมที่เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคมแล้ว เราก็สามารถจะตีความได้ว่าสาเหตุของพฤติกรรมเกิดจากสถานการณ์มากกว่าเกิดจากลักษณะของบุคคล ในทางตรงข้าม ถ้าบุคคลทำพฤติกรรมที่ต่างจากบรรทัดฐานของกลุ่ม เรามักอธิบายว่าสาเหตุของพฤติกรรมมาจากภายในตัวบุคคล พฤติกรรมของบุคคลเกิดจึ่งจากแรงจูงใจที่บุคคลได้สังเกตและเปรียบเทียบพฤติกรรมนั้นๆ กับบรรทัดฐานที่ตนมีอยู่ แล้วเลือกว่าจะทำพฤติกรรมให้สอดคล้องหรือแตกต่างไปจากบรรทัดฐานของพฤติกรรมนั้น

1.2.3 ทฤษฎี Kelly's Theory

Kelly (1967) อธิบายสาเหตุของพฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่น โดยอธิบายว่าคนเราต้องการควบคุมสิ่งแวดล้อม และในการเพิ่มอำนาจการควบคุมสิ่งแวดล้อม บุคคลจะต้องรวบรวมข้อมูลและตัดสินใจว่าอะไรเป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ ในการอธิบายสาเหตุของพฤติกรรม บุคคลจะพยายามรวบรวมข้อมูลและระบุว่าเหตุการณ์ต่างๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร ดังนั้นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดพฤติกรรมจึงมาจากความต้องการควบคุมสิ่งแวดล้อมของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลต้องข้อมูลต่างๆ ในการจัดการกับสถานการณ์ให้เหมาะสมกับตนเอง

1.2.4 ทฤษฎีแรงขับ (Woodworth's drive Theory)

Woodworth (1958) กล่าวว่า แรงขับต่างกันจะผลักดันให้เกิดพฤติกรรมแสวงหาสิ่งตอบสนองความต้องการต่างกัน ซึ่งพฤติกรรมทุกชนิดยกเว้นปฏิกิริยาสะท้อน จะถูกกระตุ้นด้วยแรงขับทั้งสิ้น แรงขับจึงมีความสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรม คือเมื่อมีความต้องการก็จะเกิดแรงขับซึ่งส่งผลให้เกิดพฤติกรรม ทั้งนี้แรงขับเกิดขึ้นได้จะต้องเกิดจากสิ่งจูงใจ (Incentive) ด้วย

พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีแรงขับ โดยมีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ความเข้ม (Intensity) แรงขับแต่ละชนิดมีความเข้มไม่เท่ากัน บางชนิดมีระดับต่ำ เช่น ความฝัน บางแรงขับมีความเข้มระดับสูง เช่น ความโกรธ หรือ ความกลัว แรงขับที่มีความเข้มระดับสูงมักจะมีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ เช่น เมื่อใดที่แรงขับของความหิวมีอารมณ์เข้ามาเกี่ยวข้องเมื่อนั้นจะมีอาการโมโหหิวเกิดขึ้น

2. ทิศทาง (Direction) แรงขับจะมีทิศทางให้กับการกระทำพฤติกรรมว่าจะเข้าหาหรือหลีกเลี่ยงนี้ แรงขับจะกระตุ้นให้สิ่งมีชีวิตเข้าหาสิ่งที่ตอบสนองของความต้องการ

3. ความยืนหยัด (Persistence) แรงขับจะเป็นตัวที่ยืนหยัดให้สิ่งมีชีวิตกระทำพฤติกรรมแสวงหาสิ่งที่ตอบสนองของความต้องการให้ได้ สิ่งมีชีวิตจะกระทำพฤติกรรมนั้นต่อไปจนกว่าจะได้รับในสิ่งที่ตอบสนองของความต้องการ

ดังนั้นแรงขับจึงเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งแรงขับดังกล่าวจะมีทิศทางคอยกำหนดว่าเราจะมีพฤติกรรมเช่นไร และแรงขับนี้เองที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนให้บุคคลมีพฤติกรรมต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะสามารถตอบสนองของความต้องการของตนเองได้

1.2.5 ทฤษฎี Intrinsic Motivation

Deci (1975) อธิบายว่า คนเรามีความต้องการควบคุมสิ่งแวดล้อม และรู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) จะเป็นตัวกระตุ้นพฤติกรรมที่ทำให้คนเกิดความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถและเป็นผู้ควบคุมสิ่งแวดล้อม ตลอดจนกำหนดเป้าหมายในการกระทำ ดังนั้นแรงจูงใจภายในจึงเกิดจากการคาดหวังเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอนาคตและเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมเนื่องจากบุคคลสามารถตระหนักได้ว่า วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้สามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จและทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นบุคคลจึงทำพฤติกรรมเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดย Deci แบ่ง rewards ออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. Extrinsic rewards เป็นวัตถุ หรือสถานการณ์ภายนอกที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ
2. Intrinsic rewards เป็นความรู้สึกว่ามีความสามารถเมื่อทำงานสำเร็จ รู้สึกเชื่อมั่นและรู้สึกว่าสามารถควบคุมชีวิตของตนเองได้
3. Affective rewards เป็นอารมณ์ทางบวกเมื่อสามารถทำงานได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นแรงจูงใจภายในจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนเกิดความรู้สึกว่าคุณมีความสามารถ สิ่งแวดล้อม และมีพฤติกรรมที่ดำเนินไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

1.2.6 ทฤษฎีการเรียนรู้

Skinner เสนอแนวความคิดว่าพฤติกรรมของมนุษย์ทุกอย่างทำให้เกิดผลกรรม โดยอธิบายว่าการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับผลกรรม คือ เมื่อสิ่งมีชีวิตได้แสดงพฤติกรรมใดแล้วได้รับผลของการกระทำเป็นที่พึงพอใจ พฤติกรรมนั้นย่อมเกิดขึ้นบ่อย แต่ถ้าพฤติกรรมใดที่ทำแล้วได้ผลที่ไม่พึงพอใจ พฤติกรรมนั้นก็ลดลงหรือหายไป

Skinner มองว่าสาเหตุของพฤติกรรมอยู่ที่กระบวนการภายนอกมากกว่า โดยเชื่อว่าสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมดีหรือเลวต่อสังคมก็ตาม โดยชี้ให้เห็นว่ามีพฤติกรรมที่เรียนรู้อยู่ 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมตอบสนอง (Respondent Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากตอบสนองต่อสิ่งเร้า พฤติกรรมการเรียนรู้จึงมีลักษณะเหมือนปฏิกิริยาตอบสนอง เช่น ตกใจ กระทบตา กังวลกลัว ฯลฯ

2. พฤติกรรมวิบาก (Operant Behavior) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพราะผลกรรม เป็นพฤติกรรมที่สิ่งมีชีวิตกระทำเอง และจะทำอีกหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลของการกระทำพฤติกรรมนั้น

Skinner กล่าวว่าสิ่งที่มีความสำคัญในการเรียนรู้คือสิ่งหนึ่ง คือ สิ่งเร้าที่มากกระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรม มนุษย์จึงมีการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรม โดยสิ่งแวดล้อมสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1. เงื่อนไขนำ (Antecedence or Activators) คือ สิ่งเร้าต่างๆ รอบตัวผู้กระทำ พฤติกรรมซึ่งเป็นตัวเหนี่ยวนำหรือชักจูงให้เกิดพฤติกรรม เช่น คน ทางเดิน ไฟแดง ป้ายประกาศและอื่นๆ

2. ผลกรรม (Consequences) คือ ผลตอบสนองการกระทำ ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการกระทำเกิดขึ้นแล้ว ผลกรรมมี 3 ประเภท คือ รางวัล ความเพิกเฉย และการลงโทษ

มนุษย์จะเรียนรู้ว่าเมื่อมีเงื่อนไขแล้วทำพฤติกรรมก็จะได้รับผลตอบแทน ดังนั้นมนุษย์จึงสามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งเร้าใดจะให้ผลกรรมแตกต่างกันอย่างไร ถ้าได้รับผลกรรมทางบวก มนุษย์ก็จะมีพฤติกรรมนั้นอีก แต่ถ้าได้รับผลกรรมทางลบก็จะมีพฤติกรรมนั้นอีก ดังนั้นมนุษย์จึงสามารถแยกแยะได้ว่าเงื่อนไขใดจะทำให้เกิดพฤติกรรมใด และจะได้รับผลกรรมเช่นไร

การศึกษาแรงจูงใจมีวัตถุประสงค์เพื่อหาสาเหตุการเกิดพฤติกรรม โดยสิ่งที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมมาจากแนวความคิด 4 ทางคือ

1. แรงขับ (Drive) เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นภายในร่างกายของสิ่งมีชีวิต เกิดจากร่างกายขาดในสิ่งที่ต้องการในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร น้ำ อากาศ เป็นต้น แรงขับจะผลักดันให้สิ่งมีชีวิตทำพฤติกรรมให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ

2. สิ่งจูงใจ (Motivator หรือ Incentive) หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้บุคคลเกิดแรงจูงใจ พึงพอใจในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ แล้วแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. สิ่งจูงใจภายนอก (Extrinsic motivators) เป็นสิ่งจูงใจที่อยู่ภายนอกตัวบุคคล จับต้องได้ (Tangible incentives) หรือสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน (Financial incentives) หรือสิ่งจูงใจที่

บุคคลได้รับจากบุคคลอื่น เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง รางวัล ผลประโยชน์เกื้อกูล สภาพแวดล้อมที่ทำงาน การยอมรับจากบุคคลอื่น ความมั่นคงในการทำงาน เกียรติยศชื่อเสียง เป็นต้น

2. สิ่งจูงใจภายใน (Intrinsic motivators) เป็นสิ่งจูงใจที่อยู่ภายในตัวบุคคล เป็นประสบการณ์ทางจิตใจที่บุคคลให้กับตนเอง จับต้องไม่ได้ (Non-tangible incentives) ไม่ใช่ตัวเงิน (Non-financial incentives) เช่น ความรู้สึกประสบความสำเร็จ ความภาคภูมิใจในตนเอง การตระหนักในความสามารถของตนเอง เป็นต้น

3. สุขนิยม (Hedonism) มองว่าว่าพฤติกรรมมนุษย์เกิดจากความต้องการ 2 อย่าง คือ ความต้องการทางกาย เช่น ความหิวความต้องการทางเพศ และความต้องการทางจิตใจ ได้แก่ ความกลัว ความรัก ความต้องการ ประสบความสำเร็จ ความต้องการมีศักดิ์ศรี โดยมนุษย์จะมีแนวโน้มเข้าหาสิ่งที่จะก่อให้เกิดความสุข ความพึงพอใจ และในขณะเดียวกันก็หลีกเลี่ยงสิ่งที่จะก่อให้เกิดความทุกข์ ความไม่พึงพอใจต่างๆ

4. การเรียนรู้ การจูงใจเกิดจากการเรียนรู้ พฤติกรรมถูกจูงใจให้เกิดขึ้นเนื่องจากการเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิต

ดังนั้นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์จึงเกิดจากแรงขับที่มาจากภายในตัวบุคคลประกอบกับแรงจูงใจภายนอกอื่นๆ ที่บุคคลใช้เพื่อเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานของสังคมเพื่อประเมินถึงความสอดคล้องของพฤติกรรม ซึ่งส่งผลให้บุคคลดำเนินพฤติกรรมต่อไป หรือเลือกที่จะไม่แสดงพฤติกรรมนั้น โดยแรงขับจะเป็นสิ่งสำคัญที่ขับเคลื่อนให้บุคคลมีพฤติกรรมต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาการสัมผัส

1. ความหมายของการแสวงหาการสัมผัส

การแสวงหาการสัมผัส (Sensation Seeking) เป็นคุณลักษณะทางบุคลิกภาพแบบหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งมีพฤติกรรมการแสดงออกที่เกิดจากผลของสิ่งเร้าที่มีต่อร่างกายและจิตใจ จากคุณลักษณะบุคลิกภาพรูปแบบนี้จึงมีผู้ให้คำจำกัดความของความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจไว้หลายท่านดังต่อไปนี้

Zuckerman (1969) ให้ความหมายว่า การแสวงหาการสัมผัสเป็นลักษณะของความ ต้องการความแตกต่าง ความแปลกใหม่ ประสบการณ์ความรู้สึกที่น่าตื่นเต้น และการแสดงออกในกิจกรรมที่ทำให้เกิดความเสียวทั้งต่อตัวเองและสังคม ส่วน Pfeifferbaum และ Wood (1994) กล่าวว่า การแสวงหาการสัมผัสนั้นประกอบไปด้วยพฤติกรรมที่ชอบเสี่ยงอันตราย ขาดการไตร่ตรองและยังคิด โดยมีเหตุผลสำคัญของการกระทำพฤติกรรมดังกล่าวเพียงเพื่อความสนุก ตื่นเต้นเร้าใจ และ Igra และ Irwin (1996) กล่าวว่า พฤติกรรมที่ชอบการเสี่ยงอันตรายเป็นส่วนหนึ่งของการแสวงหา

การสัมผัสโดยมีสาเหตุเกิดจากความพึงพอใจในความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ซึ่งอาจมีความรุนแรง และเป็นอันตรายต่อร่างกาย และสังคมได้ โดยการทำกิจกรรมหรือเล่นกีฬาที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตราย เช่น การเล่นรถไฟเหาะตีลังกา การเสพสิ่งเสพติดเกินขนาด การมีเพศสัมพันธ์โดยขาดการป้องกัน เป็นต้น และ Arnett (1992) ซึ่งเป็นนักวิจัยที่เกี่ยวกับการแสวงหาการสัมผัส ได้ให้คำจำกัดความของบุคคลซึ่งมีการแสวงหาการสัมผัสอยู่ในระดับสูงว่าเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพชนิดที่ (Type – T positive physical) โดยบุคลิกภาพดังกล่าวจะมีการรวมกันของคุณลักษณะบุคลิกภาพแบบเปิดเผย มีความคิดสร้างสรรค์ และแปลกใหม่ มีความต้องการเพื่อให้ได้มาซึ่งความตื่นเต้นและท้าทาย นอกจากนี้ Patton (1994) กล่าวว่า การแสวงหาการสัมผัส หมายถึง แรงจูงใจหรือความต้องการในการรับสัมผัสที่มีความหลากหลายโดยมีความเสี่ยงต่อร่างกายและสังคมเพื่อประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ Edmonston (1974) ให้ความหมายของการแสวงหาการสัมผัสว่าเป็นการแสดงออกที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลทางด้านพฤติกรรมที่มีความชื่นชอบในการค้นหาประสบการณ์ที่มีความหลากหลาย แปลกใหม่ และสลับซับซ้อน โดยสรุปแล้วอาจกล่าวได้ว่าการแสวงหาการสัมผัสเป็นคุณลักษณะของบุคลิกภาพที่เกิดจากการได้รับสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นร่างกายและจิตใจให้มีพฤติกรรมแสดงออกที่ชื่นชอบความแปลกใหม่ ความท้าทายและประสบการณ์ที่แตกต่างจากปกติ

2. ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการแสวงหาการสัมผัส

2.1 ทฤษฎีวิวัฒนาการและการแสวงหาการสัมผัส

จากการเปรียบเทียบทฤษฎีวิวัฒนาการกับจิตวิทยาพบว่า ในสัตว์แต่ละประเภทจะมีระดับความแตกต่างกันอย่างมากในการสำรวจสิ่งต่างๆ เช่น การเข้าใกล้สิ่งเร้าที่แปลกใหม่ และการเล่นในสิ่งที่เสี่ยงอันตราย ซึ่งผลจากการศึกษาทำให้ถูกเชื่อว่าคุณลักษณะที่ชื่นชอบในการทำกิจกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดมาจากปัจจัยทางชีววิทยาที่มีความแตกต่างกันของสัตว์แต่ละชนิด ซึ่งจากหลักฐานที่พบทำให้ทราบว่า การแสวงหาการสัมผัสมีความเกี่ยวข้องกันกับความสำเร็จของวิวัฒนาการในการสืบเผ่าพันธุ์ เนื่องจากการรอดชีวิตของสัตว์เหล่านั้นต้องอาศัยการครอบครองอาณาเขต มีพฤติกรรมเลือกคู่ผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ และเมื่อเกิดการบุกรุกจากสัตว์อื่น ผู้ที่รอดชีวิตได้ก็จะต้องมีการสำรวจค้นหาอาณาเขตใหม่ไปเรื่อยๆ ซึ่งจากลักษณะทางธรรมชาติเช่นนี้ ทำให้ผู้ที่มีความอดทน และสามารถรอดชีวิตมาได้จะเป็นสายพันธุ์ที่เข้มแข็ง และมีการพัฒนาต่อไป

2.2 ทฤษฎีสัญชาตญาณและแรงขับ

ทฤษฎีทั่วไปได้กล่าวถึงความเป็นจริงของมนุษย์ที่ใช้เวลาส่วนมากไปกับการสำรวจ และทำกิจกรรมที่แสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจ โดยเชื่อว่าพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นจากแรงจูงใจขั้นปฐมภูมิ

ตัวอย่างเช่น ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ในการบริโภคอาหาร หรือความต้องการมีเพศสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างอิสระตามธรรมชาติ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นสัญชาตญาณ และแรงขับของมนุษย์

Freud (1957) กล่าวว่าสัญชาตญาณเป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่เกิด ซึ่งทำให้คนเรามีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ โดยไม่จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ เช่น เมื่อแรกคลอดทารกจะสามารถตอบสนองต่ออาหาร น้ำ ความรู้สึกร้อนหนาว ความรู้สึกเจ็บปวด ฯลฯ ได้ ดังนั้นลักษณะของสัญชาตญาณซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดนี้จึงเป็นปฏิกิริยาที่มีผลต่อแรงจูงใจให้คนเราแสดงออกถึงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งลักษณะของสัญชาตญาณมี 2 ประเภท คือ

1. สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิตอยู่ นั่นคือเมื่อร่างกายอยู่ในสภาวะที่ไม่สมดุล ความไม่สมดุลทางร่างกายจะเป็นสิ่งเร้า หรือเป็นแรงจูงใจให้ร่างกายได้มีพฤติกรรมต่างๆ เกิดขึ้นเพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาวะที่สมดุล ทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตต่อไปได้ เช่น เมื่อเกิดความหิวจะต้องรับประทานอาหาร เมื่อเกิดความกระหายน้ำต้องดื่มน้ำ หรือเมื่อเกิดความรู้สึกเกรงกลัวว่าคนอื่นจะมาทำร้ายต้องมีการป้องกันตัวเอง ฯลฯ

2. สัญชาตญาณแห่งความตาย เป็นสัญชาตญาณที่แสดงออกในพฤติกรรมที่มีการเสี่ยงในอัตราสูง โดยพลังของสัญชาตญาณส่วนนี้จะค่อยๆ สะสมอยู่ในตัวบุคคลตั้งแต่เกิด และเมื่อมีมากๆ เข้าก็จะพยายามหาทางออกหรือปลดปล่อยออกมา อาจเป็นการแสดงออกอย่างเปิดเผยเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การแสดงท่าทีที่ไม่เป็นมิตรกับผู้อื่น การก่ออาชญากรรมแบบต่างๆ หรืออาจเป็นพฤติกรรมที่ไม่เปิดเผยในรูปแบบของการทำร้ายหรือทำลายตัวเอง

นอกจากนี้พฤติกรรมความก้าวร้าวต่างๆ ที่เกิดขึ้นอาจถูกดัดแปลงเป็นการแสดงออกในรูปแบบที่สังคมยอมรับ เช่น การหาทางออกด้วยการเล่นกีฬาหรือทำกิจกรรมต่างๆ ที่ผาดโผน การกระโดดร่ม ดึงพสุธา การขับรถแข่ง การชมรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาของการต่อสู้หรือใช้กำลัง ความก้าวร้าว เป็นต้น

McDougall (1923) กล่าวว่านอกจากสัญชาตญาณแล้วความอยากรู้อยากเห็นก็เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ ดังจะเห็นได้จากมนุษย์ไม่เพียงมีพฤติกรรมแสวงหาสิ่งที่ทำให้ตนเองมีชีวิตรอดเท่านั้น แต่ยังมีพฤติกรรมที่จะแสวงหาสิ่งอื่นอีก เช่น ถ้าให้ของเล่นที่ส่งเสียงดัง เมื่อเขย่าหรือสัมผัสแก่เด็กทารกอายุประมาณ 2 - 3 เดือน เด็กจะพยายามเขย่าเพื่อให้เกิดเสียงดัง ทั้งนี้เพราะว่าความอยากรู้อยากเห็นเป็นแรงจูงใจในการแสวงหาการสัมผัสจากสิ่งเร้านั่นเอง

ลักษณะพฤติกรรมเหล่านี้จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นเมื่อคนเรามีอายุมากขึ้น ถึงแม้ว่ามนุษย์จะมีแรงจูงใจในการแสวงหาสิ่งเร้า แต่ต่างคนก็มีความต้องการในส่วนนี้ไม่เท่ากัน จากการจัดกลุ่มในทฤษฎีความต้องการของ Murray ที่วัดได้จากแบบทดสอบทางบุคลิกภาพนั้นแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กันกับการแสวงหาการสัมผัส กล่าวคือ ความต้องการเหล่านี้จะถูกแสดงออกใน

รูปแบบของพฤติกรรมต่างๆ เช่น ความต้องการแสวงหาความสุขและความประทับใจ (sentience) ความต้องการความรักความผูกพันทางเพศ (sex) ความต้องการอดทนเองโดยต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น (exhibition) และความต้องการทำในสิ่งที่สนุกสนาน นอกจากนี้ยังมีกลุ่มของความ ต้องการที่ตรงกับโครงสร้างของการแสวงหาการสัมผัส คือ ความต้องการเปลี่ยนแปลง และ ประสบการณ์ใหม่ในชีวิต หรือความต้องการแสดงออกทางอารมณ์ เป็นต้น จากลักษณะความ ต้องการที่กล่าวมานั้น Maslow (1970) อธิบายว่าจะต้องมีพัฒนาการเป็นลำดับขั้น โดยแต่ละขั้นจะ มีความต้องการแตกต่างกันออกไปในช่วงชีวิต คือ ความต้องการด้านสรีระ ความต้องการความ มั่นคงปลอดภัย ความต้องการความรักหรือสังคม ความต้องการความนิยมนับถือตนเอง และความ ต้องการพัฒนาศักยภาพของตน ซึ่งความต้องการในขั้นสูงสุดนี้ มนุษย์จะแสวงหาความรู้สึกและ ประสบการณ์แปลกใหม่เพื่อทำให้เกิดความพึงพอใจ และความสมบูรณ์ของชีวิต

สัญชาตญาณและแรงขับที่แสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมต่างๆ นั้นมีเหตุผลเพื่อ ต้องการการจัดความเครียดและตอบสนองสิ่งเร้า ซึ่งเมื่อบุคคลที่มีระดับการแสวงหาการสัมผัสสูง ต้องการแสดงออกพฤติกรรมตามแรงขับ การแสวงหาการสัมผัสก็จะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้การ แสดงออกพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางที่เน้นการแสดงออกทางอารมณ์ นอกจากนี้ระดับความเข้มของ สิ่งเร้าก็เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการแสดงออกของพฤติกรรมเช่นกัน ดังจะได้อธิบายถึงในทฤษฎี ดังต่อไปนี้

3. ความสัมพันธ์ของการแสวงหาการสัมผัสกับชีววิทยา

3.1 ปฏิกริยาการตอบสนอง (orienting responses: OR) หมายถึง ปฏิกริยาการตอบสนอง ของสรีระและพฤติกรรมต่อการกระตุ้นที่มีความเข้มพอเหมาะ การตอบสนองนี้ได้ถูกนำมาใช้วัดค่า ความตั้งใจ เช่น ถ้าสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นมีความแปลกใหม่เกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะทำให้การตอบสนองมี ระดับสูง แต่ถ้าการกระตุ้นของสิ่งเร้าเกิดขึ้นซ้ำๆ การตอบสนองก็จะลดลง

นอกจากนี้ยังมีปฏิกริยาการตอบสนองแบบป้องกัน (defensive reaction :DR) ที่จะเกิดขึ้น เมื่อมีสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์มากกระตุ้นจนทำให้มีปฏิกริยาการตอบสนองที่ป้องกันหรือหลีกเลี่ยงสิ่งเร้า นั้น จากการศึกษาปฏิกริยาดังกล่าวกับผู้ที่มีการแสวงหาการสัมผัสสูงซึ่งจะมีลักษณะของความ ต้องการอยากรู้อยากเห็นหรือแสวงหาสิ่งเร้าที่มีความแปลกใหม่และสลบับซ้อนพบว่าปฏิกริยาการ ตอบสนองของสรีระและพฤติกรรมจะมากขึ้นตามไปด้วย เช่น จากการศึกษาของ Zuckerman ใน การเปรียบเทียบคน 2 กลุ่มตามระดับคะแนนของมาตรวัดการแสวงหาการสัมผัสที่แบ่งออกเป็นกลุ่ม ตามระดับสูงและต่ำ พบว่าในกลุ่มที่มีการแสวงหาการสัมผัสอยู่ในระดับสูงจะมีปฏิกริยาการ ตอบสนองของสรีระและพฤติกรรมในรูปแบบของพลังงานไฟฟ้าที่เกิดขึ้นบริเวณผิวหนัง (galvanic skin response) สูงกว่าเมื่อได้รับสิ่งเร้าที่เป็นการมองเห็นหรือการการได้ยินในสิ่งแปลกใหม่

3.2 ค่าเฉลี่ยของการตื่นตัวต่อการตอบสนอง คือ ค่าที่ได้จากการบันทึกคลื่นสมอง EEG ที่มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก โดยเป็นรูปแบบที่สามารถวัดได้จากปฏิกิริยาทางไฟฟ้าของสมองต่อสิ่งเร้าที่รับเข้ามา จากการทดลองพบว่าเมื่อเพิ่มระดับความเข้มของสิ่งเร้าในการกระตุ้นให้สูงมากขึ้น ระดับของการตื่นตัวต่อการตอบสนองก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการแสวงหาการสัมผัสกับการตื่นตัวต่อการตอบสนองพบว่าในกลุ่มคนปกติที่มีการตื่นตัวต่อการตอบสนองในระดับสูงนั้นมีแนวโน้มที่จะมีระดับของการแสวงหาการสัมผัสสูงด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีการตื่นตัวต่อการตอบสนองในระดับสูงจะอยู่ในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่น มีระดับของเอนโดρφิน (endorphin) ต่ำ และในกรณีของผู้ป่วยทางจิตเวชพบว่าจะมีแนวโน้มต่อปัญหาอารมณ์แปรปรวนโดยเฉพาะอาการ Manic ปัญหาพฤติกรรม การใช้สารเสพติด โรคจิตเภท และระดับของเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดส (monoamine oxidase: MAO) ที่ต่ำกว่าปกติ ดังนั้นปัจจัยด้านการตอบสนองทางชีววิทยาจึงมีความสัมพันธ์กับระดับการแสวงหาการสัมผัสโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนวัยเด็กและวัยรุ่น

3.3 สารสื่อประสาทและเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดส

เอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดส (monoamine oxidase: MAO) คือ เอนไซม์ที่มีการออกซิไดซ์กันของพันธะ mitochondrial พบอยู่ในเนื้อเยื่อร่างกายหลายที่โดยเฉพาะตับและระบบประสาท ในเนื้อเยื่อของระบบประสาทเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดสจะทำหน้าที่ทำลายสารสื่อประสาทที่ถูกใช้แล้วซึ่งประกอบไปด้วย dopamine, norepinephrine และ serotonin ในการศึกษาพบว่าคนปกติที่มีระดับการแสวงหาการสัมผัสสูงจะมีระดับของเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดสอยู่ในระดับที่ต่ำ และในทางตรงกันข้ามคนที่มีระดับการแสวงหาการสัมผัสที่ต่ำก็จะมีระดับของเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดสที่สูง โดยถ้าเปรียบเทียบตามอายุแล้ว พบว่าคนที่มีอายุน้อยกว่าจะมีระดับของเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดสที่ต่ำกว่าคนที่มีอายุมาก เพศชายจะมีระดับของเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดสที่ต่ำกว่าเพศหญิง นอกจากนี้จากการศึกษายังพบว่ากลุ่มคนที่มีปัญหาต่อสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพจิตจะมีระดับเอนไซม์โมโนเอมีนออกซิเดสต่ำกว่าคนปกติทั่วไป

4. ปัจจัยทางสังคมและครอบครัวที่มีผลต่อการแสวงหาการสัมผัส

จากปัจจัยทางด้านสังคมและครอบครัวที่เป็นสาเหตุหนึ่งของคุณลักษณะของการแสวงหาการสัมผัส เนื่องจากมีหลายความเชื่อที่บอกว่าคุณลักษณะของมนุษย์เกิดจากปัจจัยต่างๆ มากมาย ทั้งก่อนคลอดและหลังคลอด เช่น ปัญหามารดามีความเครียดระหว่างตั้งครรภ์ หรือได้รับสิ่งกระตุ้นจากสิ่งเร้าสูงในการเลี้ยงดู เป็นต้น

จากการศึกษาตามปัจจัยดังกล่าวที่มีผลต่อเด็กที่มีการแสวงหาการสัมผัสนั้นจะสามารถศึกษาได้จากเด็กที่ถูกขอรับมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม (adoptive – child) โดยจากการศึกษาพบว่า

ในครอบครัวที่มีผู้ปกครองหรือพ่อแม่ที่มีการแสวงหาการสัมผัสสูงเด็กที่ถูกรับมาเลี้ยงจะมีการแสวงหาการสัมผัสที่สูงเช่นกัน จากการศึกษาที่อ้างสรุปได้ถึงปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กซึ่งจะมีผลต่อระดับการแสวงหาการสัมผัส นอกจากนี้รูปแบบของสังคมและวัฒนธรรมก็มีผลต่อการแสวงหาการสัมผัสเช่นกัน โดยคนที่มีการแสวงหาการสัมผัสในระดับสูงจะมีความต้องการแสดงออกในสิ่งที่แปลกใหม่ และเสี่ยงอันตราย ซึ่งจากการแสดงออกดังกล่าวอาจไม่เป็นที่ยอมรับจากบางสังคมได้เนื่องจากข้อจำกัดที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

นอกจากนี้ Boomsma และคณะ (1999) ยังศึกษาพบว่าครอบครัวที่มีการปลูกฝังเรื่องของศาสนาตั้งแต่ยังเล็ก โดยทำการศึกษาในคู่แฝด พบว่าการปลูกฝังเรื่องของศาสนาตั้งแต่ยังเด็ก มีผลทำให้การแสวงหาการสัมผัสลดลง โดยเฉพาะด้านลักษณะที่ไม่มีการยับยั้งชั่งใจ หรือขมใจ และ Bone และคณะ (1973) ยังพบว่าลำดับการเกิดก็มีผลต่อการแสวงหาการสัมผัสเช่นกัน โดยเด็กที่เป็นลูกคนโต หรือเป็นลูกคนเดียวของครอบครัวจะได้รับการดูแลเอาใจใส่และการกระตุ้นจากพ่อแม่ และครอบครัวเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเลี้ยงลูกคนโต หรือลูกคนเดียวเป็นประสบการณ์ใหม่ของครอบครัว ทำให้เด็กได้รับการกระตุ้นในความเข้มที่สูงจนบางครั้งอาจมากเกินไปจนความต้องการได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงของเล่นเด็กที่มีการกระตุ้นการแสวงหาการสัมผัสก็เป็นเหตุผลเสริมในการเลี้ยงดูเด็กและเป็นสาเหตุของคุณลักษณะการแสวงหาการสัมผัสเช่นกัน

จากทฤษฎีดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการทบทวนเพื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการแสวงหาการสัมผัสที่มีส่วนทำให้เกิดการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในวัยรุ่น ซึ่งการแสวงหาการสัมผัสนี้เป็นความต้องการเพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายเกิดความแปลกใหม่ สร้างความซับซ้อนทางอารมณ์ และประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งนำไปสู่ความต้องการที่มีความเสี่ยงทั้งทางกายภาพและสังคม โดยที่ความเสี่ยงทางกายภาพ (Physical risk) หมายถึง การเสี่ยงต่อการเจ็บปวดหรือบาดเจ็บของร่างกาย และความเสี่ยงทางสังคม (Social risk) หมายถึง การเสี่ยงต่อความอับอายขายหน้า ความรู้สึกผิด และการสูญเสียคุณค่าหรือความเคารพจากผู้อื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์ดังกล่าว การแสวงหาการสัมผัสจึงมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางชีววิทยาและปัจจัยทางสังคมและครอบครัว โดยทั้งสองปัจจัยต่างร่วมกันสนับสนุนพฤติกรรมอันมีผลมาจากการแสวงหาการสัมผัสให้แสดงออกมาแตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Robert Urban et al., (2008) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลลัพธ์การตีพิมพ์แอลกอฮอล์ความคาดหวังและแรงจูงใจในการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ที่มีส่วนร่วมเป็นสื่อกลางระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับการตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่น” โดยทำการศึกษาที่ประเทศฮังการี สุ่มตรวจในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 707 คน จาก 23 โรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการตีพิมพ์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือเมื่ออายุเพิ่มขึ้นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะหนักขึ้น นอกจากนี้เพศก็ ยังมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยทางสถิติกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะผลที่เกิดขึ้นระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นสื่อกลางนำไปสู่การตัดสินใจ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กัน คือ เมื่อเกิดการแสวงหาการสัมผัสมากขึ้นก็มีส่วนทำให้เกิดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้นด้วย และ Meng-Jinn Chen et al., (2006) ได้ทำการศึกษา “แรงจูงใจในการดื่มเบียร์ในกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษามหาวิทยาลัย” โดย ทำการศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในกลุ่มตัวอย่างอายุ 18-25 ปีที่สมัครใจเข้าร่วมในการศึกษา จำนวน 1,226 คน พบว่า ในระหว่าง 12 เดือนที่ผ่านมา คนส่วนใหญ่จะดื่มเบียร์ที่ได้รับแรงจูงใจมาจากทางสังคม (social motive) โดยอยู่ระหว่าง 59% - 85% แรงจูงใจส่งเสริม (enhancement motives) ระหว่าง 61% - 77% แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (coping motives) ระหว่าง 28% - 43% และแรงจูงใจคล้อยตาม (conformity motives) อยู่ในช่วงระหว่าง 12%-17% ซึ่งส่วนประกอบ ทั้ง 4 องค์ประกอบของแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับการดื่มเบียร์ของนักศึกษา โดยเฉพาะแรงจูงใจ ทางด้านสังคมกับแรงจูงใจส่งเสริมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงในการตัดสินใจที่จะดื่มเบียร์ของ นักศึกษา นอกจากนี้ Bettina F. Piko et al., (2007) ศึกษาถึง “แรงจูงใจสำหรับการสูบบุหรี่และ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ : กรณีชุมชนและเพศที่ต่างกันในกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนมัธยมศึกษา ที่เป็นคนฮังการีและอเมริกัน” จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 602 คน และ 1,225 คน ตามลำดับ โดยศึกษา แรงจูงใจทางด้านสังคมและแรงจูงใจในด้านการเผชิญปัญหา พบว่า อัตราการดื่มแอลกอฮอล์ทั้ง 2 ประเทศสูงมาก ผู้ชายมีแรงจูงใจทางสังคมมากกว่าผู้หญิง ในฮังการีแรงจูงใจทางสังคมบาง องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กับการดื่ม ส่วนในสหรัฐอเมริกาแรงจูงใจทางสังคมทั้งหมดเป็นตัว ทำนายการดื่มของผู้หญิง และแรงจูงใจทางด้านสังคมที่เป็นผลกระทบของกฎหมายเป็นตัวทำนาย ในการดื่มของผู้ชาย นอกจากนี้แรงจูงใจในการเผชิญปัญหาเป็นตัวทำนายการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในนักศึกษาอเมริกันแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับนักศึกษาในฮังการี

ส่วน Viktoriya Magid, et al., (2007) ซึ่งศึกษาความแตกต่างระหว่างการแสวงหาการ สัมผัสและสิ่งกระตุ้นที่เกิดขึ้นทันทีทันใดที่เป็นสื่อกลางความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาที่เกิดจากการดื่มแอลกอฮอล์ ทำโดยการศึกษาในสหรัฐอเมริกา กับกลุ่มนักศึกษาที่เรียน จิตวิทยาและสังคมศาสตร์ จำนวน 310 คน พบว่า การแสวงหาการสัมผัสมีความสัมพันธ์กับ แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละด้าน ยกเว้นด้านแรงจูงใจคล้อยตาม และในแต่ละ ด้านของแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักศึกษา ยกเว้นด้านแรงจูงใจคล้อยตาม และ Emmanuel Kuntsche, et al., (2006) ศึกษาถึง ใครดื่มและทำไม กรณีทบทวนลักษณะประชากรทางสังคม บุคลิกภาพ บริบท หลังเกิดแรงจูงใจใน การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันรุ่นศึกษาในประเทศอังกฤษ ระหว่างอายุ 10 – 25 ปีขึ้นไป พบว่า

เพศชายจะมีแรงจูงใจด้านสังคมและแรงจูงใจส่งเสริมสูงกว่าเพศหญิง และเพศหญิงจะมีแรงจูงใจเพื่อเผชิญปัญหามากกว่าเพศชาย ในขณะที่ Nancy Comeau, et al. (2001) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของการแสวงหาการสัมผัส ลักษณะที่ไวต่อความวิตกกังวลกับแรงจูงใจในการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น เช่น สุรา บุหรี่ และกัญชา โดยทำการศึกษากับวัยรุ่นทั้งหมด 508 คน แบ่งเป็นเพศชาย 270 คน เพศหญิง 238 คน อายุเฉลี่ยประมาณ 15 ปี ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบถดถอย เพื่อให้ทำนายกลุ่มเสี่ยง พบว่า ลักษณะของการแสวงหาการสัมผัสในระดับสูงกับการมีลักษณะความรู้สึกวิตกกังวลในระดับต่ำจะเป็นตัวทำนายการดื่มสุราในวัยรุ่น

ส่วน Zuckerman and Kuhlman (2000) ศึกษาบุคลิกภาพและพฤติกรรมเสี่ยงบนพื้นฐานปัจจัยทางชีวสังคมโดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในระดับอุดมศึกษาจำนวน 260 คน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งทำการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพในเรื่องของการแสวงหาการสัมผัสกับพฤติกรรมเสี่ยง ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด การขับรถ การเล่นพนัน พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงทั้งหมดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแบบวัดการแสวงหาการสัมผัส และในส่วนของ 2 ศึกษาปัจจัยทางชีวภาพ เช่น ระดับ D4, MAO, Cortisol ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงและบุคลิกภาพ พบว่าปัจจัยทางชีวภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแสวงหาการสัมผัสเช่นกัน ซึ่งสรุปได้ว่า ปัจจัยทางชีวสังคมมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Greene, et al. (2000) ที่ทำการศึกษาวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งศึกษาลักษณะการนำตัวเองให้เป็นจุดศูนย์กลางและการแสวงหาการสัมผัส โดยทำการศึกษากับนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่าลักษณะของการแสวงหาการสัมผัสในด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจเป็นปัจจัยเสี่ยงทางบุคลิกภาพต่อพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย การใช้สารเสพติด การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการขับรถเร็ว โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีการแสวงหาการสัมผัสในระดับสูง จะใช้เป็นตัวอธิบายถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ Conrod, et al. (2000) ยังทำการศึกษาปัจจัยเสี่ยงทางบุคลิกภาพ 4 รูปแบบกับการใช้สารเสพติดในทางที่ผิดโดยปัจจัยเสี่ยงทางบุคลิกภาพ 4 รูปแบบ ได้แก่ การแสวงหาการสัมผัส ความรู้สึกไวต่อความวิตกกังวล ลักษณะเก็บตัวสิ้นหวัง และลักษณะหุนหันพลันแล่น โดยทำการศึกษาในเพศหญิงที่ใช้สารเสพติดในทางที่ผิดจำนวน 293 คน พบว่า การแสวงหาการสัมผัสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะการติดสุรา ส่วนลักษณะหุนหันพลันแล่นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคม และการใช้โคเคน รวมถึงการติดสุราด้วย และ Donchew, et al. (1999) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาการสัมผัสและการใช้สารเสพติดคือกัญชา และสุราในวัยรุ่น กลุ่มเพื่อนสนิท โดยเป็นการศึกษาไปข้างหน้ากับวัยรุ่น 428 คน เป็นหญิงร้อยละ 60 จากการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างพบว่า ในกลุ่มเพื่อนสนิท มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดในวัยรุ่นโดยถือได้ว่า การแสวงหาการสัมผัสเป็นปัจจัยเสี่ยงของการใช้กัญชาและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

สำหรับในประเทศไทยมีการศึกษาเรื่องนี้เช่นกัน สุริยัน อ้นทองทิม (2550) ศึกษาพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์: กรณีศึกษากลุ่มวัยรุ่นชาย พบว่ากลุ่มวัยรุ่นชายตัดสินใจดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพราะต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อน อยากได้รับการยกย่องจากกลุ่ม รวมไปถึงเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ชายและความเป็นผู้ใหญ่ โดยอยู่ภายใต้ทัศนคติและ ค่านิยมทางบวกกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ว่าเป็นสิ่งที่วัยรุ่นให้การยอมรับเป็นการเข้าสังคม และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทำให้พวกเขามีเพื่อนต่างกลุ่มรวมไปถึงมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น ทั้งนี้ภายในครอบครัวของกรณีศึกษาแต่ละคนจะมีพ่อหรือแม่ หรือทั้งพ่อและแม่ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ เมื่อทราบว่าลูกของตนเองดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นั้นก็มิได้แสดงให้ลูกเห็นว่าการ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ผิดและห้ามทำอีก หากแต่เป็นการกระทำในเชิงยอมรับกับการ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของลูก โดยยอมที่จะให้ลูกดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายใต้ สภาพการณ์ที่พ่อแม่สามารถดูแลได้ และการศึกษาความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพื้นที่ ขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น ของพนิดา นามจันดี, 2549 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 152 คน นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นชายมากกว่าหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 16 -19 ปี อายุ เฉลี่ยที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเท่ากับ 14.84 อายุที่น้อยสุด คือ 10 ปี ส่วนใหญ่ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภท เบียร์ โดยมีสาเหตุมาจากอยากลอง เพื่อนชวน ติดใจในรสชาติ คลาย เครียด/วิตกกังวล ตามลำดับ ส่วนใหญ่จะดื่มไม่เกิน 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่ดื่มกับเพื่อนมากที่สุด การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่ามีร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดบริเวณ ชุมชน และเคยซื้อเครื่องดื่มในบริเวณชุมชนที่ใกล้บ้านซึ่งสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตาม ต้องการมากที่สุดนอกจากนี้ ฤทัยรัตน์ รงค์สยามานนท์ (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มของวัยรุ่นในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุ 19 ปี มีการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปวช. ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มยี่ห้อ Spy Cocktail บ่อยที่สุด ส่วนใหญ่มีระยะเวลาตั้งแต่เริ่มดื่มครั้งแรก มากกว่า 1 ปีขึ้นไป โดยผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อคือ เพื่อน/ คนรู้จัก ส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มในโอกาสที่เป็นงานเลี้ยงสังสรรค์ในเทศกาลต่างๆ เช่น ปีใหม่ คริสต์มาส วาเลนไทน์ ส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มคือ ชื่นชอบรสชาติ สี กลิ่น ร้อยละ 52.41 รองลงมาคือ ต้องการคลายเครียด ร้อยละ 36.10 โดยส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มช่วงเวลา 20.01 - 24.00 น. ส่วนปริมาณโดยเฉลี่ยของการดื่มต่อครั้ง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มโดยเฉลี่ย 1 ขวดต่อครั้ง ร้อยละ 54.81 รองลงมา คือ 2-3 ขวดต่อครั้ง ร้อยละ 30.21 ส่วนใหญ่มีความถี่ในการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มน้อยกว่าเดือนละครั้ง ร้อยละ 60.16 รองลงมาคือ เดือนละครั้ง ร้อยละ

19.52 ส่วนใหญ่ในแต่ละครั้งที่จะหยุดดื่มเมื่อเกิดอาการเมา สิ่งที่ทำให้รู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม พบว่า เพศหญิงส่วนใหญ่รู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มจากสื่อประเภทโทรทัศน์ รองลงมาคือ สิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร นิตยสารและส่วนใหญ่ตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มโดยมีผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มคือ เพื่อน/คนรู้จัก การศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกและการดื่มแบบเมาหัวราน้ำในนักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ของเพียงทัย กุลมาตย์, 2550 พบว่า เพศชายและเพศหญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 12.3 ปีและ 13.9 ปี โดยเพศชายเริ่มดื่มครั้งแรกเมื่ออายุ 8 ปี ขณะที่เพศหญิงเริ่มดื่มเมื่ออายุ 9 ปี เครื่องดื่มที่นิยมดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ มักดื่มกับเพื่อนโดยดื่มกันที่บ้านเพื่อน ด้วยเหตุผลคืออยากรู้อยากลอง และเพื่อนชักชวนมากที่สุด เป็นลักษณะการดื่มที่พบเช่นเดียวกันทั้งการดื่มครั้งแรกและการดื่มแบบเมาหัวราน้ำ โดยในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา พบว่า เพศชายดื่มแบบเมาหัวราน้ำมากกว่าเพศหญิง จากนักเรียนชายและหญิงที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 56.2 และ 37.7 โดยมักดื่มกันในโอกาสพิเศษ ได้แก่ วันเกิด งานเลี้ยง ปัญหาที่พบมากที่สุดหลังดื่ม คือ ง่วงนอนขณะเรียน โดยในกลุ่มอายุ 12-15 ปี ดื่มน้อยกว่าในช่วงอายุ 16-19 ปี หากพิจารณาระดับชั้นพบเช่นเดียวกันว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเคยดื่มน้อยกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มักดื่มในเวลากลางคืนในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ รองลงมาคือ เวลากลางวันในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ส่วนเวลากลางวันในวันจันทร์-ศุกร์ และเวลากลางคืนวันจันทร์-ศุกร์ พบในเพศชายเท่านั้น โอกาสในการดื่ม พบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมักจะดื่มในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยงรุ่น ส่วนใหญ่ใช้บ้านเพื่อนเป็นสถานที่ดื่ม รองลงมาคือบ้านตนเอง และมักจะดื่มกับเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือพ่อแม่และญาติพี่น้อง เหตุผลที่นักเรียนระบุนมากที่สุดคือ เพื่อนชวน/ เพื่อรับเข้ากลุ่ม/ สังสรรค์ รองลงมาคืออยากรู้อยากลอง ส่วน สิริรัฐ สุกันธา และคณะ (2550) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และส่วนใหญ่ยังดื่มต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การดื่มเพื่อเข้าสังคมหรือร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์เป็นสิ่งจูงใจของการดื่มครั้งแรก และเป็นสิ่งจูงใจของการดื่มในปัจจุบันมากที่สุด นิยมดื่มในช่วงประเพณีสงกรานต์ ปัจจุบันนิยมดื่มเบียร์และสุราไทยมากที่สุด ผู้บริโภคนิยมดื่มกับเพื่อนมากที่สุด และมักจะดื่มที่ร้านอาหารหรือสถานที่บันเทิงมากกว่าสถานที่อื่นๆ แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะตระหนักถึงผลเสียหรือโทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ร้อยละ 80 ไม่คิดที่จะลดปริมาณการดื่ม และยังมีการศึกษาการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านไค้ อำเภอฮ้าง จังหวัดขอนแก่น ของวนิดา พลเชียงสา, 2549 พบว่า เพศชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง พบอายุ 13-15 ปี เป็นนักเรียน นักศึกษา ในการดื่มส่วนใหญ่ดื่มเบียร์และดื่มแล้วอยากดื่มอีก สาเหตุที่ดื่มครั้งแรกเพราะอยากลอง และมีกลุ่มที่เป็นนักดื่ม

ประจำถึงร้อยละ 17.25 ส่วนใหญ่ดื่มในช่วงเวลาเย็นและกลางคืน ส่วนใหญ่ดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ ระหว่างเพื่อน ดื่มเพราะดีใจและมีความสุขกับการดื่ม อีกทั้งยังส่วนใหญ่จะดื่มในงานประเพณีต่างๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับพฤติกรรมการ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ 1.

แรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) 2. แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) 3. แรงจูงใจ เพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives) 4. แรงจูงใจคล้อยตาม (Conformity Motives) เป็นสาเหตุ ของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้น งานวิจัยนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อ สังคม เพื่อลดจุดเริ่มต้นของปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น และทำให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนโยบาย หรือมาตรการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย และอธิบายปัจจัยคัด ลสรรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย

สมมติฐานในการวิจัย

1. วัยรุ่นตอนปลายที่มีระดับการแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัยสูง จะมี พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง
2. วัยรุ่นตอนปลายที่มีระดับการแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์สูง จะมี พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง
3. วัยรุ่นตอนปลายที่มีระดับการแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจสูง จะมีพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง
4. วัยรุ่นตอนปลายที่มีระดับการแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกลัวต่อความเบื่อหน่ายสูง จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง
5. วัยรุ่นตอนปลายที่มีแรงจูงใจส่งเสริมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง จะมีพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง
6. วัยรุ่นตอนปลายที่มีแรงจูงใจทางสังคมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง จะมีพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง
7. วัยรุ่นตอนปลายที่มีแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง จะมี พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง

8. วัยรุ่นตอนปลายที่มีแรงจูงใจคล้ายตามในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง

9. การแสวงหาการสัมผัสและแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ของเหลวที่มีเอทิลแอลกอฮอล์ (Ethylalcohol) ผสมอยู่ ได้แก่ สุรา เบียร์ วิสกี้ ไวน์ แชมเปญ บรั่นดี รัม ยินริคอร์ หรือสาโท เหล้าปั่นผสมน้ำผลไม้ สเปาย เหล้าเสรี วอดก้า เหล้าคอกเทล

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง การเคยดื่ม – ไม่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1- 4 ในมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2554 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยวัดจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างว่าเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่

แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง กระบวนการที่ชักนำใ้มน้ำวนบุคคลที่ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าโดยกำหนดทิศทางและความตั้งใจที่จะกระทำในการเลือกและคงไว้ของพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งเป็นตัวกำกับพฤติกรรมที่จะกระทำจงใจให้กระทำหรือตื่นนอนต่อสถานการณ์ต่างๆ ในเชิงเหตุผลทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่าง และความตั้งใจที่จะกระทำในการเลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้แบบวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (DMQ-R: Drinking Motives Questionnaire-Revised) (Cooper, 1994) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 องค์ประกอบย่อย คือ

1) ด้านแรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) คือ การเพิ่มอารมณ์เชิงบวกหรือเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในความรู้สึกที่ทำให้เกิดความสนุกสนานจิตใจเบิกบาน นำตื่นเต้นหรือชอบในสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ดื่มอันนับเป็นอิทธิพลภายในในเชิงบวก

2) แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) คือ การได้รับผลตอบแทนทางสังคมเชิงบวกไม่ว่าจะเป็นในโอกาสพิเศษต่างๆ งานเลี้ยงงานสังสรรค์หรือการเข้าสังคมทำให้สังคมเกิดการยอมรับและทำให้เกิดความสนุกสนานภายในสังคมนั้นๆ ที่มากกว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นับเป็นอิทธิพลภายนอกในเชิงบวก

3) แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives) คือ การลดหรือจำกัดอารมณ์ความรู้สึกในทางลบในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลิ้มปัญหาต่างๆ ลดความเครียดหรืออาการซึมเศร้าวิตกกังวล และทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นนับเป็นอิทธิพลภายในเชิงลบ

4) แรงจูงใจคล้ายตาม (Conformity Motives) คือ การหลีกเลี่ยงการตำหนิหรือการปฏิเสธทางสังคม ลดความรู้สึกที่จะถูกทอดทิ้งของสังคม กระทำตามที่สังคมต้องการเพื่อให้เกิดการยอมรับของสังคม และกับคนอื่น ๆ ได้ นับเป็นอิทธิพลภายนอกในเชิงลบ

การแสวงหาการสัมผัส หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมที่เกิดจากการได้รับสิ่งเร้ามากระตุ้นทางร่างกายและจิตใจเป็นความต้องการที่จะแสวงหาความแตกต่าง สิ่งแปลกใหม่ ประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น ท้าทายกับจิตใจ การแสดงออกในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ขาดการไตร่ตรองและยั้งคิด แม้ว่าจะอยู่ในขอบเขตหรือนอกขอบเขตของกฎหมายก็ตาม โดยใช้แบบวัดการแสวงหาการสัมผัส (SSS-V: Sensation Seeking Scale) (Zuckerman, 1979) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยย่อย 4 ประการ ได้แก่

1) การแสวงหาการผจญภัย (Thrill and adventure Seeking) คือ การกระตุ้นจากสิ่งเร้าภายนอกที่ทำให้เกิดความรู้สึกและความแปลกใหม่ ความตื่นเต้นท้าทายกับจิตใจ การทำกิจกรรมที่เสี่ยงอันตราย ซึ่งจะก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมเสี่ยงออกมา

2) การแสวงหาประสบการณ์ (Experience Seeking) เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหา สิ่งปลุกใจทางอารมณ์และความรู้สึกผ่านวิถีชีวิตที่แตกต่างออกไปไร้ซึ่งแบบแผนจะเป็นความปรารถนาที่จะได้รับประสบการณ์อันหลากหลาย

3) การไม่ยับยั้งชั่งใจ (Disinhibition) อธิบายประเภทของการแสวงหาทางอารมณ์ ความรู้สึกที่เป็นแบบแผนประเพณีมากกว่าซึ่งเป็นการแสวงหาความผ่อนคลายและความไม่ยับยั้งทางสังคม อีกทั้งสะท้อนถึงรูปแบบหรือแบบแผนประเพณีของความแตกต่างหรือการประพฤติปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับและปฏิบัติกัน

4) ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย (Boredom Susceptibility) เป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความเกลียดชังในประสบการณ์ซ้ำๆทุกชนิดทุกประเภท งานประจำที่ทำซ้ำๆ หรือสิ่งที่ไม่สนุกตื่นเต้น และคนที่น่าเบื่อหน่าย จึงทำให้เกิดอาการหงุดหงิดกระวนกระวายและเมื่อได้อยู่ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดโดยไม่สามารถเลี่ยงได้

ขอบเขตในการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการศึกษานิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2554 ทำการเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 – มกราคม พ.ศ. 2555

2. ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาผจญภัย

การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์

การแสวงหาการสัมพัทธ์ ด้านการไม่ยับยั้งซึ่งใจ

การแสวงหาการสัมพัทธ์ ด้านความรู้สึกรวตต่อความเบื้อหน่าย

แรงจูงใจในการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม

แรงจูงใจในการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคม

แรงจูงใจในการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญ

ปัญหา

แรงจูงใจในการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจล้อยตาม

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อลดจุดเริ่มต้นของปัญหาการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย
2. เพื่อเข้าใจถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนโยบายหรือมาตรการควบคุมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์
3. สามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการศึกษาวิจัยประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นตอนปลาย โดยจะมีการเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 – มกราคม พ.ศ. 2555 โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2554 โดยเป็นนิสิต นักศึกษาที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 200 คน

เกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นนิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 - 4 ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2554 โดยเป็นนิสิต นักศึกษาที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้หลักเกณฑ์การสุ่มตัวอย่างตามข้อตกลงเบื้องต้นการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณ ควรมีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 20 คน ต่อตัวแปรต้น 1 ตัวแปร (Hair et al., 2006) ซึ่งในงานวิจัยนี้มีตัวแปรต้น 8 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงต้องมีอย่างน้อย 160 คน แต่เพื่อคุณภาพของงานวิจัยรวมถึง และป้องกันการสูญหาย หรือไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 2 มาตรฐานการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยใช้มาตรฐานที่ประยุกต์มาจาก มาตรฐานที่ ยงยุทธ ยั่งยืน (2552) ได้นำมาจากมาตรฐานที่ ทรงเกียรติ ปิยะกะ และคณะ (2545) แปลและเรียบเรียงมาตร Adolescent Alcohol Involvement Scale (Mayer, J. & Fistead, W.J., 1979)

ส่วนที่ 3 มาตรการแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ยิงยุทธ์ ยั้งยืน (2552) แปลและเรียบเรียงจากมาตรการแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ Cooper (1994) (Drinking Motives Questionnaire-Revised-DMQR)

ส่วนที่ 4 มาตรการแสวงหาการสัมผัส ที่ยิงยุทธ์ ยั้งยืน (2552) แปลและเรียบเรียงจากมาตรการแสวงหาการสัมผัส ของ Zuckerman (1979) (Sensation Seeking Scale-Form V)

การพัฒนาและลักษณะของเครื่องมือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 2 มาตรการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

มาตรการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ใช้เพื่อวัดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้มาตรที่ ยิงยุทธ์ ยั้งยืน (2552) ได้นำมาจากมาตรที่ ทรงเกียรติ ปิยะกะ และคณะ (2545) แปลและเรียบเรียงมาตร Adolescent Alcohol Involvement Scale (Mayer, J. & Fistead, W.J., 1979) โดยนำมา 2 ข้อ (ข้อ 1 และ ข้อ 8) ซึ่งมีวิธีให้คะแนนดังนี้

แบบสอบถามมีคะแนนสูงสุด 10 คะแนน

A = 1 คะแนน

B = 2 คะแนน

C = 3 คะแนน

D = 4 คะแนน

E = 5 คะแนน

ส่วนที่ 3 มาตรการแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรการแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใช้เพื่อวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ยิงยุทธ์ ยั้งยืน (2552) แปลและเรียบเรียงจากมาตรการแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ Cooper (1994) (Drinking Motives Questionnaire-Revised-DMQR) ประกอบด้วยข้อกระทงทั้งหมด 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ประเภทโดยแต่ละประเภทจะประกอบด้วยข้อกระทง 5 ข้อ ได้แก่

1) แรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) ซึ่งเป็นการเพิ่มอารมณ์เชิงบวกหรือเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีอันนับเป็นอิทธิพลภายในในเชิงบวก ประกอบด้วย ข้อที่ 7, 9, 10, 13 และ ข้อที่ 18

2) แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนทางสังคมเชิงบวก นับเป็นอิทธิพลภายนอกเชิงบวก ประกอบด้วย ข้อที่ 3, 5, 11, 14 และข้อที่ 16

3) แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives) เพื่อลดหรือจำกัดอารมณ์ความรู้สึกในทางลบ นับเป็นอิทธิพลภายในเชิงลบ ประกอบด้วย ข้อที่ 1, 4, 6, 15 และข้อที่ 17

4) แรงจูงใจคล้ายตาม (Conformity Motives) เพื่อหลีกเลี่ยงการตำหนิหรือการปฏิเสธทางสังคม นับเป็นอิทธิพลภายนอกเชิงลบ ประกอบด้วยข้อที่ 2, 8, 12, 19 และข้อที่ 20

การวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ตลอดเวลา บ่อยครั้ง ปานกลาง นานๆ ครั้งและไม่เคย ตามมาตราวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้คือ

เกณฑ์การให้คะแนนในการวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ระดับความเชื่อมั่น	ระดับคะแนน	
	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
ตลอดเวลา	5	1
บ่อยครั้ง	4	2
ปานกลาง	3	3
นานๆ ครั้ง	2	4
ไม่เคย	1	5

ผู้วิจัยนำมาตรวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วยข้อกระทงทั้งหมด 20 ข้อ ไปทดสอบกับนิสิตนักศึกษาที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 102 คน แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในมาตร (Correlated Item- Total Correlation) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .005 และค่านวนค่า α ซึ่งพบว่าเมื่อค่านวนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในมาตรของมาตรแรงจูงใจทั้ง 4 ประเภท โดยเทียบค่า r วิฤฤติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญ .005 [$r(100) = .164$] พบว่า

ตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ ในมาตรแต่ละด้าน (Correlated Item- Total Correlation) และค่าความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha) แต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน

ข้อความ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ CITC (N = 102)
แรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives)	
7. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะชอบความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะดื่ม +	.601
9. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะว่าน่าตื่นเต้น +	.476
10. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้รู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่ +	.482
13. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้จิตใจเบิกบาน +	.577
18. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ท่านสนุกสนาน +	.598
ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha)	.773
แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives)	
3. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ท่านรื่นเริงสนุกสนาน เวลาร่วมงานเลี้ยง และงานสังสรรค์ +	.681
5. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเข้าสังคม +	.484
11. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้การเข้าสังคมมีความสุขมากยิ่งขึ้น +	.589
14. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะช่วยทำให้งานเลี้ยงงานสังสรรค์สนุกสนานมากขึ้น +	.690
16. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานเลี้ยงสังสรรค์เนื่องในโอกาสพิเศษกับเพื่อนๆ +	.493
ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha)	.802

Critical $r = .164, p < .05$

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับคะแนนรวมของข้อกระทงอื่นๆ CITC ($N = 102$)
แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives)	
1. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดความวิตกกังวล -	.789
4. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดอาการซึมเศร้าหรืออาการประสาทเสี -	.797
6. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อขจัดอารมณ์ไม่ดี -	.625
15. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ท่านเกิดความมั่นใจมากขึ้น -	.390
17. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ลืมปัญหาต่าง ๆ -	.683
ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha)	.844
แรงจูงใจคล้ายตาม (Conformity Motives)	
2. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะเพื่อนบังคับให้ดื่ม -	.494
8. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อไม่ให้คนอื่นดูถูกหรือล้อเลียน -	.562
12. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อช่วยให้ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนๆ ที่ท่านชอบได้ -	.543
19. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้คนอื่นชอบ -	.611
20. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดความรู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง -	.578
ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha)	.782

Critical $r = .164, p < .05$

ส่วนที่ 4 มาตรการแสวงหาการสัมผัส

มาตรการแสวงหาการสัมผัส ใช้เพื่อวัดระดับการแสวงหาการสัมผัสที่ยงยุทธ์ ยั่งยืน (2552) แปลและเรียบเรียงจากมาตรการแสวงหาการสัมผัส ของ Zuckerman (1979) (Sensation Seeking Scale-Form V) ประกอบด้วยข้อกระทง ทั้งหมด 40 ข้อ ซึ่งมี 4 ปัจจัย โดยแต่ละปัจจัยจะมีข้อกระทง 10 ข้อ ได้แก่

1) การแสวงหาการผจญภัย (Thrill and Adventure Seeking) เป็นความรู้สึกความต้องการในการแข่งขันต่อสู้ทางด้านกีฬา หรือการปฏิบัติที่จะนำไปสู่ความเร็วหรือเสี่ยงอันตราย ประกอบด้วยข้อคำถาม ต่อไปนี้ 3A 11B 16A 17A 20B 21B 23A 28A 38B และ 40B

2) การแสวงหาประสบการณ์ (Experience Seeking) เป็นการแสวงหาประสบการณ์ตลอดเวลาทั้งทางจิตใจและความรู้สึก การท่องเที่ยวและวิถีชีวิตที่แตกต่างจากเดิม ประกอบด้วยข้อคำถาม ต่อไปนี้ 4B 6A 9A 10B 14A 18A 19B 22A 26B และ 37B

3) การไม่ยับยั้งชั่งใจ (Disinhibition) เป็นความต้องการทางสังคมและทางเพศในการยับยั้งความปรารถนาในการดื่มเพื่อเข้าสังคม งานเลี้ยงสังสรรค์ และดื่มเพื่อความต้องการทางเพศตรงข้าม ประกอบด้วยข้อคำถาม ต่อไปนี้ 1A 12B 13B 25B 29A 30B 32A 33B 35B และ 36A

4) ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย (Boredom Susceptibility) เป็นสิ่งที่ไม่ชอบทำอะไรซ้ำๆ เป็นประจำ และเป็นคนที่น่าเบื่อไม่มีชีวิตชีวา และไม่ต้องการเปลี่ยนแปลง อยู่เฉยๆ ประกอบด้วยข้อคำถาม ต่อไปนี้ 2B 5A 7B 8A 15B 24A 27B 31B 34A และ 39A

โดยลักษณะของแบบประเมินมีลักษณะเป็นประโยคบอกเล่า 2 ประโยคที่แสดงถึงความรู้สึกและความต้องการ ซึ่งจะให้เลือกเพียง 1 ประโยคใน 1 ข้อ คือ A หรือ B เท่านั้น ตามแบบตัวแปรทวิภาค (Dichotomous Variable) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ 0 และ 1

โดย 0 คือประโยคบอกเล่าที่แสดงถึงการมีการแสวงหาการสัมผัสในระดับต่ำ ส่วน 1 คือประโยคบอกเล่าที่แสดงถึงการมีการแสวงหาการสัมผัสในระดับสูง

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับนิสิตนักศึกษาที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 102 คน จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder Richardson สูตร KR-20 เมื่อแบ่งตามประเภทของการแสวงหาการสัมผัสทั้ง 4 ปัจจัยพบว่า

ตารางที่ 2 แสดงค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder Richardson สูตร KR-20
แต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน

ข้อความ	ค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder Richardson สูตร KR-20 (N = 102)
การแสวงหาการผจญภัย (Thrill and Adventure Seeking)	
3. A บ่อยครั้งที่ฉันอยากเป็นนักปีนเขา B ฉันไม่เข้าใจคนที่เสี่ยงชีวิตในการปีนเขา	.652**
11. A โดยปกติคนมักจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นอันตราย B ฉันอยากจะทำอะไรที่ดูเสี่ยงเล็กน้อยในบางครั้ง	.805**
16. A ฉันต้องการที่จะลองขี่มอเตอร์ไซด์ B ฉันไม่ต้องการที่จะลองขี่มอเตอร์ไซด์	.687**
17. A ฉันต้องการที่จะลองไปล่องแก่ง B ฉันไม่ต้องการที่จะลองไปล่องแก่ง	.498**
20. A ฉันไม่ชอบเรียนขับเครื่องบิน B ฉันชอบเรียนขับเครื่องบิน	.175*
21. A ฉันอยากที่จะดำน้ำตื้นๆ บนผิวน้ำ B ฉันอยากที่จะดำน้ำลึกๆ	.413**
23. A ฉันอยากลองกระโดดร่ม B ฉันไม่ต้องการอยากจะทำกระโดดจากเครื่องบินไม่ว่าจะมีร่มชูชีพหรือไม่	.326**
28. A ฉันชอบดำน้ำโดยกระโดดจากกระดานที่มีความสูง B ฉันรู้สึกไม่ดีเมื่อยืนอยู่บนกระดานกระโดดน้ำ (หรือฉันจะไม่เข้าใกล้มันเลย)	.763**
38. A การล่องเรือไปไกลๆ ในท้องทะเลที่กว้างโดยใช้เรือลำเล็กเป็นเรื่องบ้าบิ่น B ฉันอยากล่องเรือไปไกลๆ ในการออกทะเลโดยเรือลำเล็กๆ	.694**
40. A ฉันไม่ชอบเล่นสเก็ตบอร์ดหรือสิ่งที่มีล้อลงที่ลาดชันด้วยความเร็วสูง B ฉันรู้สึกสนุกและตื่นเต้นกับการเล่นสเก็ตบอร์ดหรือสิ่งที่มีล้อลงจากที่ลาดชันด้วยความเร็วสูง	.615**
ค่าความเที่ยง (reliability)	.833**

Critical $r = .164$, * $p < .05$, ** $p < .005$

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder Richardson สูตร KR-20 (N = 102)
การแสวงหาประสบการณ์ (Experience Seeking)	
4. A ฉันไม่ชอบทุกกลิ่นของร่างกายคน B ฉันชอบกลิ่นบางกลิ่นของร่างกายคน	.482**
6. A ฉันชอบสำรวจสถานที่แปลกใหม่ แม้ว่าจะหลงทางก็ตาม B ฉันชอบให้คนนำทาง เมื่อต้องไปในสถานที่ใหม่ๆ ที่ไม่คุ้นเคย	.574**
9. A ฉันเคยสูบบุหรี่หรืออยากจะลอง B ฉันไม่เคยสูบบุหรี่	.326**
10. A ฉันไม่ต้องการจะลองสารเสพติดที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อตัวฉัน B ฉันอยากลองสารเสพติดชนิดใหม่ๆ ที่ทำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม	.405**
14. A ฉันชอบชิมอาหารที่ฉันไม่เคยลองทานมาก่อน B ฉันชอบสั่งอาหารที่ฉันคุ้นเคยเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิดหวังและความไม่พึงพอใจ	.700**
18. A ฉันชอบการท่องเที่ยวโดยไม่ต้องมีการวางแผนหรือมีกำหนดเวลาล่วงหน้า B ฉันชอบวางแผนการไว้ล่วงหน้าอย่างรอบคอบก่อนการออกเดินทางท่องเที่ยว	.614**
19. A ฉันชอบคบคนธรรมดาติดดินเป็นเพื่อน B ฉันชอบคบเพื่อนที่แปลกแหวกแนวออกไป เช่น พวกศิลปินหรือพวกเด็กแนว เด็กแว้น	.365**
22. A ฉันต้องการคบกับกลุ่มคนที่มีความเปี่ยมทางเพศหรือเพศที่สาม B ฉันจะหลีกเลี่ยงจากใครก็ตามที่ฉันสงสัยว่าจะเป็นเกย์หรือเลสเบี้ยน	.193*
26. A งานศิลปะที่ดีควรมีความชัดเจนมีความสมดุลของรูปทรงและความกลมกลืนของสี B ฉันมักเห็นความงามของสีที่ตัดกันและรูปทรงที่ผิดแปลกของภาพเขียนสมัยใหม่	.226*
37. A ผู้คนควรแต่งกายให้มีความเหมาะสม ตามกาลเทศะ B ผู้คนควรแต่งกายในแบบของตนเอง แม้บางครั้งจะดูแปลก ๆ ก็ตาม	.515**
ค่าความเที่ยง (reliability)	.749**

Critical $r = .164$, * $p < .05$, ** $p < .005$

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder Richardson สูตร KR-20 (N = 102)
การไม่ยับยั้งชั่งใจ (Disinhibition)	
1. A ฉันชอบงานเลี้ยงที่มีโอกาสได้ปลดปล่อยอย่างเต็มที่ B ฉันชอบงานเลี้ยงแบบเจียมๆ ผู้คนพูดคุยกันสุภาพเรียบร้อย	.789**
12. A ฉันไม่ชอบคนที่ไม่รู้จักระงับอารมณ์ทางเพศ B ฉันชอบคนที่มีความเป็นอิสระในการแสดงออกทางเพศ	.663**
13. A สารกระตุ้นทำให้ฉันรู้สึกไม่สบายใจ B ฉันชอบดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ที่มีรสและกลิ่นแรงๆ	.833**
25. A ฉันไม่สนใจในประสบการณ์ที่ได้ประโยชน์สำหรับตนเอง B ฉันอยากมีประสบการณ์ใหม่ๆ และน่าตื่นเต้นเร้าใจแม้ว่ามันอาจจะน่ากลัว ไม่อยู่ในกรอบหรือผิดกฎหมาย	.609**
29. A ฉันชอบมีนัดกับเพศตรงข้ามที่มีรูปร่างเร้าใจ B ฉันชอบมีนัดกับคนที่มีรสนิยมตรงกัน	.532**
30. A การดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักมักทำให้งานเลี้ยงกร่อย เพราะบาง คนจะโวยวายและทำตัวหยาบคาย B การดื่มให้เต็มที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับงานเลี้ยง	.625**
32. A บุคคลแต่ละคนน่าจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่ง B คนที่จะแต่งงานกันควรเรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศจากกันและ กันหลังแต่งงาน	.597**
33. A ถึงแม้ฉันจะมีเงินฉันก็ไม่สนใจที่จะเกี่ยวข้องกับคนรวยถึงแม้จะใช้ เครื่องบินส่วนตัวในการเที่ยว B ฉันพอใจที่จะแสวงหาจากการท่องเที่ยวรอบโลกโดยเครื่องบินส่วนตัว	.578**
35. A การแสดงเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในภาพยนตร์เป็นการแสดงออกที่ มากเกินไป B ฉันชอบดูฉากเซ็กซี่หรือวาทะวิหิงษ์ในภาพยนตร์	.599**
36. A ฉันรู้สึกดีมาก ๆ หลังจากได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สัก 1-2 แก้ว B มีบางอย่างที่ผิดปกติสำหรับคนที่ต้องการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี	.633**
ค่าความเที่ยง (reliability)	.897**

Critical $r = .164$, $*p < .05$, $**p < .005$

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder Richardson สูตร KR-20 (N = 102)
ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย (Boredom Susceptibility)	
2. A ฉันสามารถดูหนังบางเรื่อง 2 – 3 ครั้ง ได้โดยไม่เบื่อ B ฉันไม่ชอบดูภาพยนตร์เรื่องเดียวกันซ้ำๆ	.694**
5. A ฉันเบื่อที่จะพบปะกับเพื่อนหน้าเดิมๆ B ฉันชอบที่จะพบปะกับเพื่อนที่คุ้นเคยกันเท่านั้น	.720**
7. A ฉันไม่ชอบคนที่พูดหรือทำบางอย่างเพื่อให้ผู้อื่นตกใจหรือ อารมณ์เสีย B คนที่มองออก / เข้าใจ ได้ง่าย เป็นคนที่น่าเบื่อในสายตาฉัน	.814**
8. A ฉันไม่ชอบหนังหรือการแสดงที่สามารถเดาตอนจบได้ B ฉันไม่รู้สึกละอายใจหากจะดูหนังหรือการแสดงที่ฉันสามารถ ทำนายเรื่องได้	.424**
15. A ฉันชอบดูภาพยนตร์ที่บ้าน ภาพการ์ตูนทีวี ภาพยนตร์ แนวครอบครัว B การดูภาพยนตร์ที่บ้าน ภาพการ์ตูนทีวี ภาพยนตร์แนว ครอบครัวทำให้ฉันเบื่ออย่างยิ่ง	.778**
24. A ฉันชอบเพื่อนที่เป็นคนน่าตื่นตาตื่นใจที่คาดเดาไม่ได้ B ฉันชอบเพื่อนที่น่าเชื่อถือและคาดเดาได้	.237*
27. A ฉันมีความสุขกับการใช้ชีวิตเรียบง่ายภายในบ้าน B ฉันจะรู้สึกหงุดหงิดมากถ้าได้อยู่ที่บ้านแม้เป็นช่วงเวลา สั้นๆ ก็ตาม	.800**
31. A ความหยาบคายเป็นสิ่งที่เลวร้ายของสังคม B คนใจดีที่น่าเบื่อหน่าย คือคนเลวร้ายของสังคม	.520**
34. A ฉันชอบคนที่ฉลาดมีไหวพริบแม้บางครั้งพวกเขาจะสับสน ประมาทคนอื่นก็ตาม B ฉันไม่ชอบคนที่สนุกกับการทำร้ายความรู้สึกคนอื่น	.787**
39. A ฉันไม่สามารถทนคนที่โง่เง่าหรือน่าเบื่อได้ B ฉันพบสิ่งที่น่าสนใจในแทบทุกคนที่ฉันพูดคุยด้วย	.331**
ค่าความเที่ยง (reliability)	.866**

Critical $r = .164$, * $p < .05$, ** $p < .005$

คุณภาพของเครื่องมือการศึกษา

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำมาใช้ได้นำไปตรวจสอบเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน จากนั้นได้มีการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความชัดเจน เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนิสิตนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 102 คน ก่อนนำมาไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำไปวิเคราะห์หาความเที่ยง (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach' s alpha coefficient) โดยมาตรวจวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 แรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha) เท่ากับ .773

ด้านที่ 2 แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha) เท่ากับ .802

ด้านที่ 3 แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha) เท่ากับ .844

ด้านที่ 4 แรงจูงใจคล้ายตาม (Conformity Motives) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน (Cronbach' s Alpha) เท่ากับ .782

ส่วนมาตรวัดการแสวงหาการสัมผัส ประกอบด้วย 4 ด้าน เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีของ Kuder Richardson สูตร KR-20 แต่ละด้านได้ผลดังนี้

ด้านที่ 1 การแสวงหาการผจญภัย (Thrill and Adventure Seeking) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .833

ด้านที่ 2 การแสวงหาประสบการณ์ (Experience Seeking) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .749

ด้านที่ 3 การไม่ยับยั้งชั่งใจ (Disinhibition) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .897

ด้านที่ 4 ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย (Boredom Susceptibility) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ .866

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล โดยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงสิทธิที่จะตอบรับ หรือ ปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างสามารถออกจากกรวิจัยในระหว่างการดำเนินการ ได้โดยไม่เกิดผลเสียหายต่อกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับและเสนอผลการวิจัยออกมา เป็นภาพรวมเพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายการพิทักษ์สิทธิ์แก่กลุ่มตัวอย่างขั้นตอนในการตอบแบบสอบถามโดยละเอียดให้เกิดความเข้าใจตรงกันและแจกแบบสอบถาม โดยยื่นรอตอบข้อสงสัยในข้อคำถามในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจากนั้นเก็บแบบสอบถามคืนให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดเก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงทำการกำหนดรหัสแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical package for the social sciences) ในการประมวลผล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ดังนี้

1. ใช้สถิติแบบพรรณนา ในการอธิบายข้อมูลส่วนบุคคล ความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นตอนปลาย

3. ใช้สถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression analysis) ในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 คน ข้อมูลที่ได้รับคือข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตราวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมาตราวัดการแสวงหาการสัมผัส หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรหลักที่ใช้ในการศึกษา และใช้การวิเคราะห์ทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายโดยใช้สถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1** การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา จัดทำขึ้นเพื่อแสดงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
- ตอนที่ 2** การวิเคราะห์ทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นตอนปลาย
- ตอนที่ 3** การวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

นำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ดังปรากฏตามตารางที่ 3 - 4

ตารางที่ 3

จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามอายุและระดับการศึกษาโดยคิดเป็นร้อยละ ($N = 200$)

	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	41	20.5
ชาย	159	79.5
รวม	200	100.00
อายุ		
18	20	10.0
19	33	16.5
20	40	20.0
21	49	24.5
22	56	28.0
23	2	1.0
รวม	200	100.00
$M = 20.47$	$SD = 1.35$	
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา		
ปริญญาตรีปีที่ 1	35	17.5
ปริญญาตรีปีที่ 2	43	21.5
ปริญญาตรีปีที่ 3	40	20.0
ปริญญาตรีปีที่ 4	82	41.0
รวม	200	100.00
$M = 2.85$	$SD = 1.14$	

จากตารางที่ 3 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำแนกตามอายุและระดับการศึกษาโดยคิดเป็นร้อยละ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีอายุเฉลี่ย 20.47 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.35 ส่วนใหญ่อายุ 22 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา คือ อายุ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.5 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยส่วนใหญ่ทั้งหมดกำลัง

ศึกษาในระดับปริญญาตรีปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 41.0 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา คือ ระดับชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 21.5 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายโดยคิดเป็นร้อยละ ($N = 200$)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($N = 154$)	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุครั้งแรกที่ดื่มแอลกอฮอล์		
เพิ่งดื่มเมื่อเร็วๆ นี้	25	12.5
หลังอายุ 15 ปี	122	61.0
เมื่ออายุ 14 หรือ 15 ปี	30	15.0
ระหว่างอายุ 10 - 13 ปี	12	6.0
ก่อนอายุ 10 ปี	11	5.5
2. สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกในชีวิต		
เพราะต้องการจะรู้รสชาติ	117	58.5
พ่อแม่หรือญาติพี่น้องชวนให้ดื่ม	12	6.0
เพื่อนคะยั้นคะยอให้ดื่ม	51	25.5
เพราะต้องการจะเท่าเทียมผู้ใหญ่	0	0
เพราะต้องการจะเมา	20	10.0
3. สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
เพราะเป็นโอกาสสำคัญ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ เทศกาลต่างๆ	115	57.5
เพราะชอบรสชาติ	14	7.0
เพราะต้องการให้เป็นเพื่อน	13	6.5
เพราะมีความประหม่า กล้ามีใจ มีปัญหาในใจ	9	4.5
เพราะรู้สึกเศร้า หงอยเหงา เดี่ยวดาย	11	5.5
เพราะรู้สึกชอบอารมณ์ที่เกิดขึ้นขณะดื่ม	38	19.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (N = 154)	จำนวน	ร้อยละ
4. ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
ไวน์	14	7.0
เบียร์	67	33.5
เหล้าผสม	94	47.0
เหล้าวิสกี้	23	11.5
เครื่องดื่มอย่างอื่นที่มีแอลกอฮอล์เจือปน เช่น สี ทินเนอร์ ยาแก้ไอ ฯลฯ	2	1.0
5. ช่วงเวลาที่ชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
พร้อมรับประทานอาหาร	9	4.5
ตอนกลางคืน	186	93.0
ตอนบ่าย	0	0
ตื่นเช้าขึ้นมาก็ดื่มเลย	1	0.5
ขณะนอนอยู่ก็ลุกขึ้นมาดื่ม	4	2.0
6. บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย		
กับคนในครอบครัว	2	1.0
กับเพื่อน หรือคนรัก	163	81.5
กับบุคคลทั่วไป เช่น พบกันในสถานบันเทิง งานเลี้ยงสังสรรค์	24	12.0
ดื่มคนเดียว	11	5.5
7. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งสุดท้าย		
นานเกินกว่า 1 ปีมาแล้ว	10	5.0
ระหว่าง 6 เดือนถึง 1 ปี	20	10.0
หลายสัปดาห์มาแล้ว	41	20.5
เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา	69	34.5
เมื่อวานนี้	49	24.5
วันนี้	11	5.5

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการตีเครื่องตีแมลงกอสฮอลล์ (N = 154)	จำนวน	ร้อยละ
8. ผลของการตีเครื่องตีแมลงกอสฮอลล์ต่อตนเอง		
รู้สึกสบายใจ	54	27.0
รู้สึกมีนงง	67	33.5
รู้สึกเมา	65	32.5
รู้สึกไม่ค่อยสบายใจ	4	2.0
รู้สึกเหมือนผ่านไปอย่างที่ใดที่หนึ่ง	5	2.5
เมื่อเมาเต็มที่แล้ว พอวันรุ่งขึ้นก็จำอะไรไม่ได้ว่าเกิดอะไรขึ้นเมื่อคืนนี้	5	2.5
9. ความรู้สึกเกี่ยวกับการตีเครื่องตีแมลงกอสฮอลล์		
ไม่มีปัญหาอะไรเลย	56	28.0
สามารถควบคุมการตีได้	123	61.5
ไม่สามารถจะควบคุมตัวเองได้ ต้องอาศัยเพื่อน	9	4.5
รู้สึกไม่สู้จะดีนัก	11	5.5
ต้องการความช่วยเหลือจากคนอื่น	1	0.5
เคยไปยังสถานบำบัด เพื่อที่จะเรียนรู้การควบคุมตนเองเวลาตีแมลง	0	0
10. ผลกระทบเนื่องจากการตีเครื่องตีแมลงกอสฮอลล์		
ไม่มีเลย	121	60.5
ทำให้ไม่สามารถจะพูดคุยกับคนอื่นได้รู้เรื่อง	27	13.5
ไม่ทำให้สนุกสนานรื่นเริง	8	4.0
ทำให้การเรียนและการงานเสียหาย	30	15.0
เสียเพื่อน	1	0.5
ทำให้มีปัญหากับบ้าน	1	0.5
อะละโวยวายและทำลายข้าวของ	2	1.0
ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ได้รับบาดเจ็บ ถูกจับกุม และถูกทำโทษที่สถานศึกษา	10	5.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (N = 154)	จำนวน	ร้อยละ
11. คนอื่นเห็นท่านเป็นอย่างใดเมื่อเวลาท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
ไม่แน่ใจ	160	80.0
เมื่อดื่มเหล้าก็มักจะละเลย ลืมนึกถึงครอบครัวหรือเพื่อน	10	5.0
ครอบครัวหรือเพื่อนแนะนำให้หยุดดื่มเหล้า หรือเพลา ๆ ลงบ้าง	23	11.5
ครอบครัวหรือเพื่อนแนะนำให้ไปรักษาเยียวยา	6	3.0
ครอบครัวหรือเพื่อนพร้อมที่จะช่วยนำไปยังสถานบำบัด	1	0.5
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปีขึ้นไป โดยมีสาเหตุมาจากการต้องการจะรู้รสชาติ (ร้อยละ 58.5) และถูกเพื่อนคะยั้นคะยอให้ดื่ม (ร้อยละ 25.5) กว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากเป็นโอกาสสำคัญ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ เทศกาลต่างๆ (ร้อยละ 57.5) และชอบอารมณ์ที่เกิดขึ้นขณะดื่ม โดยนิยมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเหล้าผสมมากที่สุด (ร้อยละ 47.0) รองลงมาคือ เบียร์ (ร้อยละ 33.5) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วงเวลาตอนกลางคืน (ร้อยละ 93.0) กับเพื่อนหรือคนรัก (ร้อยละ 81.5) และมีเพียงส่วนน้อยที่จะดื่มกับคนในครอบครัว โดยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งสุดท้ายในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา (ร้อยละ 34.5) รองลงมาคือเมื่อวานนี้ (ร้อยละ 24.5) กลุ่มตัวอย่างรู้สึกมีแรงและรู้สึกเมาในระดับใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 33.5 และร้อยละ 32.5 ตามลำดับ ความรู้สึกต่อการดื่มของตนเองว่าสามารถควบคุมปริมาณการดื่มได้และไม่มีปัญหาอะไรเลย มีถึงร้อยละ 61.5 และร้อยละ 28.0 ตามลำดับ โดยร้อยละ 80.0 ที่คิดว่าเกิดความไม่แน่ใจที่คนอื่นมองเวลาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีประมาณร้อยละ 11.5 ที่เพื่อนแนะนำให้หยุดดื่ม หรือเพลา ๆ ลงบ้าง และเพียงร้อยละ 5.0 ที่คิดว่าเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็มักจะละเลย ลืมนึกถึงครอบครัวหรือเพื่อน อีกทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตตนเองเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 60.3) มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15.0 ที่คิดว่าทำให้การเรียนและการงานเสียหาย และร้อยละ 13.5 ที่คิดว่าทำให้ไม่สามารถจะพูดคุยกับคนอื่นได้รู้เรื่อง

ตารางที่ 5

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย ($N = 200$)

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<i>M</i>	<i>SD</i>
พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	5.67	2.29
รวม	5.67	2.29

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เท่ากับ 5.67

ตารางที่ 6

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการแสวงหาการสัมผัสของวัยรุ่นตอนปลาย ($N = 200$)

การแสวงหาการสัมผัส	<i>M</i>	<i>SD</i>
1. ด้านการแสวงหาการผจญภัย	5.89	1.57
2. ด้านการแสวงหาประสบการณ์	3.56	1.50
3. ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ	3.85	1.52
4. ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย	3.26	1.71
รวม	16.55	3.52

เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ของการแสวงหาการสัมผัสของวัยรุ่นตอนปลาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างอยู่ในด้านการแสวงหาการผจญภัยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 5.89) รองลงมาคือ ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจและด้านการแสวงหาประสบการณ์ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ (ค่าเฉลี่ย = 3.85 และ 3.56) ในส่วนที่น้อยที่สุดได้แก่ ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย (ค่าเฉลี่ย = 3.26)

ตารางที่ 7

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น
ตอนปลาย ($N = 200$)

	แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	<i>M</i>	<i>SD</i>
1.	ด้านแรงจูงใจส่งเสริม	12.40	4.31
2.	ด้านแรงจูงใจทางสังคม	16.26	3.55
3.	ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา	12.53	3.65
4.	ด้านแรงจูงใจคลายตาม	10.06	4.07
	รวม	51.24	12.35

ด้านแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ได้แก่ ด้านแรงจูงใจทางสังคมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 16.26) รองลงมาคือ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาและด้านแรงจูงใจส่งเสริม ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ (ค่าเฉลี่ย = 12.53 และ 12.40) ในส่วนที่น้อยที่สุดได้แก่ ด้านแรงจูงใจคลายตาม (ค่าเฉลี่ย = 10.06)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นตอนปลาย

ตารางที่ 8

ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย ($N = 200$)

VAR	BEH	SSS1	SSS2	SSS3	SSS4	MO1	MO2	MO3	MO4	SUM_S	SUM_M
BEH	-										
SSS1	.176*	-									
SSS2	.378**	-.068	-								
SSS3	.430**	-.017	.233	-							
SSS4	.336**	-.003	.198	.146	-						
MO1	.682**	.160	.214	.236	.155	-					
MO2	.594**	.108	.111	.098	.210	.510	-				
MO3	.701**	.192	.165	.211	.279	.568	.695	-			
MO4	.610**	.035	.258	.324	.287	.357	.325	.606	-		
SUM_S	.589**	.410	.592	.595	.632	.340	.240	.383	.405	-	
SUM_M	.817**	.155	.240	.280	.291	.781	.778	.893	.727	.434	-

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$

BEH	=	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
SSS1	=	การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัย
SSS2	=	การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์
SSS3	=	การแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ
SSS4	=	การแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย
MO1	=	แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม
MO2	=	แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคม
MO3	=	แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา
MO4	=	แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจคลายตาม
SUM_S	=	คะแนนรวมของการแสวงหาการสัมผัส
SUM_M	=	คะแนนรวมของแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตัวแปรตาม) กับตัวแปรต้นแต่ละตัวพบว่า ตัวแปรต้นตัวแปรต้นทุกตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกันกับตัวแปรตามและเป็นความสัมพันธ์ที่มีอยู่จริง เนื่องจากมีค่าสหสัมพันธ์กับตัวแปรตามแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

การแสวงหาการสัมผัสของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .589$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านของการแสวงหาการสัมผัสของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการแสวงหาการผจญภัย ($r = .176, p < .05$) ด้านการแสวงหาประสบการณ์ ($r = .378, p < .01$) ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ ($r = .430, p < .01$) และด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย ($r = .336, p < .01$) กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงต่ำมาก

แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .817$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านของแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม ($r = .682, p < .01$) ด้านแรงจูงใจทางสังคม ($r = .594, p < .01$) ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา ($r = .701, p < .01$) และด้านแรงจูงใจคล้ายตาม ($r = .610, p < .01$) กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตารางที่ 9

ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($N = 200$)

	Unstd.Coeff.		Beta (β)	t
	b	SE _b		
(ค่าคงที่)	-3.878	.536	-	-7.241**
การแสวงหาการผจญภัย	.283	.059	.188	4.808**
การแสวงหาประสบการณ์	.114	.052	.085	2.211*
การไม่ยับยั้งชั่งใจ	.235	.059	.153	3.966**
ความรู้สึกลัวต่อความเบื่อหน่าย	.119	.054	.082	2.184*
แรงจูงใจส่งเสริม	.120	.027	.213	4.380**
แรงจูงใจทางสังคม	.095	.040	.152	2.369*
แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา	.168	.024	.316	6.888**
แรงจูงใจคลายตาม	.126	.034	.196	3.738**

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .001$

จากการวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการใส่ตัวแปรต้นเข้าวิเคราะห์ในสมการพร้อมกัน (Enter Method) พบว่าทั้ง 8 ตัวแปรมีความสามารถในการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงที่สุดเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา ($\beta = .316$) อันดับสองคือ แรงจูงใจส่งเสริม ($\beta = .213$) และรองลงมาคือแรงจูงใจคลายตาม ($\beta = .196$) การแสวงหาการผจญภัย ($\beta = .188$) การไม่ยับยั้งชั่งใจ ($\beta = .153$) แรงจูงใจทางสังคม ($\beta = .152$) การแสวงหาประสบการณ์ ($\beta = .085$) และความรู้สึกลัวต่อความเบื่อหน่าย ($\beta = .082$) ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน

เมื่อพิจารณาที่ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ การแสวงหาการผจญภัย ($b = .283$) อันดับสองคือ การ

ไม่ยับยั้งซึ่งใจ ($b = .235$) และรองลงมาคือ แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา ($b = .168$) แรงจูงใจ
 คล้อยตาม ($b = .126$) แรงจูงใจส่งเสริม ($b = .120$) ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย ($b = .119$) การ
 แสวงหาประสบการณ์ ($b = .114$) และแรงจูงใจทางสังคม ($b = .095$) สามารถนำมาเขียนสมการ
 พยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{คะแนนการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์} = -3.878^{**} + .283^{**}(\text{การแสวงหาการผจญภัย}) + .235^{**}(\text{การไม่ยับยั้งซึ่งใจ}) + .168^{**}(\text{แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา}) + .126^{**}(\text{แรงจูงใจคล้อยตาม}) + .120^{**}(\text{แรงจูงใจส่งเสริม}) + .119^{*}(\text{ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย}) + .114^{*}(\text{การแสวงหาประสบการณ์}) + .095^{*}(\text{แรงจูงใจทางสังคม})$$

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .001$

จากสมการพยากรณ์แปลความหมายได้ดังนี้

1. ตัวแปรการแสวงหาการผจญภัย

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .283$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการแสวงหาการผจญภัยเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .283 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

2. ตัวแปรการไม่ยับยั้งซึ่งใจ

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .235$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการไม่ยับยั้งซึ่งใจเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .235 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

3. ตัวแปรแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .168$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .168 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

4. ตัวแปรแรงจูงใจคล้ายตาม

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .126$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจคล้ายตามเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .126 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

5. ตัวแปรแรงจูงใจส่งเสริม

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .120$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจส่งเสริมเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .120 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

6. ตัวแปรความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .119$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่ายเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .119 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

7. ตัวแปรการแสวงหาประสบการณ์

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .114$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการแสวงหาประสบการณ์เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .114 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

8. ตัวแปรแรงจูงใจทางสังคม

ตัวแปรนี้สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($b = .095$) กล่าวคือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจทางสังคมเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น .095 คะแนน เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นในสมการให้คงที่

ตารางที่ 10

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R square) ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนายปรับแก้ (Adjusted R square) และการทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) วิเคราะห์ด้วยวิธีการคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการแบบขั้นตอน (Stepwise)

Step & VARIABLE	R	R square	Adjusted R square	R square change	F
Step 1 SSS1	.430	.185	.181	.185	44.956***
Step 2 SSS1,SSS2	.511	.261	.254	.076	34.874***
Step 3 SSS1,SSS2,SSS3	.566	.320	.310	.059	30.764***
Step 4 SSS1,SSS2,SSS3,SSS4	.600	.360	.347	.040	27.450***
Step 5 SSS1,SSS2,SSS3,SSS4,MO1	.719	.517	.505	.157	41.604***
Step 6 SSS1,SSS2,SSS3,SSS4,MO1,MO2	.807	.652	.641	.135	60.183***
Step 7 SSS1,SSS2,SSS3,SSS4,MO1,MO2,MO3	.856	.732	.723	.008	75.029***
Step 8 SSS1,SSS2,SSS3,SSS4,MO1,MO2,MO3,MO4	.866	.751	.740	.019	71.833***

หมายเหตุ *** $p < .001$

- SSS1 = การแสวงหาการสัมพัทธ์ ด้านการแสวงหาการผจญภัย
- SSS2 = การแสวงหาการสัมพัทธ์ ด้านการแสวงหาประสบการณ์
- SSS3 = การแสวงหาการสัมพัทธ์ ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ
- SSS4 = การแสวงหาการสัมพัทธ์ ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย
- MO1 = แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม
- MO2 = แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคม
- MO3 = แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา
- MO4 = แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจคลายความ

จากตารางที่ 10 พบว่าตัวแปร “การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัย” ถูกเลือกเข้าไปในสมการเป็นอันดับแรก ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .430 และสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามคือพฤติกรรมการขี่เครื่องขี่แมลลอกฮอลล์ ได้ร้อยละ 18.1 (เนื่องจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณซึ่งมีตัวแปรต้นหลายตัว ดังนั้นการอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามจะพิจารณาค่า Adjusted R square) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2547)

ในขั้นที่ 2 ตัวแปร “การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์” ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .511 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามร่วมกับตัวแปร “การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัย” ได้ร้อยละ 25.4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรการแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์ถูกเลือกเข้าสู่สมการในขั้นที่ 2 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 (R square change)

ในขั้นที่ 3 ตัวแปร “การแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ” ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .566 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามร่วมกับตัวแปรที่ถูกเลือกในขั้นที่ 1 และ 2 ได้ร้อยละ 31.0 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรการแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจถูกเลือกเข้าสู่สมการในขั้นที่ 3 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 (R square change)

ในขั้นที่ 4 ตัวแปร “การแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกรวดต่อความเบื่อหน่าย” ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .600 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามร่วมกับตัวแปรในขั้นที่ 1-3 ได้ร้อยละ 34.7 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรการแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกรวดต่อความเบื่อหน่ายถูกเลือกเข้าสู่สมการในขั้นที่ 4 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 (R square change)

ในขั้นที่ 5 ตัวแปร “แรงจูงใจในการขี่เครื่องขี่แมลลอกฮอลล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม” ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .719 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามร่วมกับตัวแปรในขั้นที่ 1-4 ได้ร้อยละ 50.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรแรงจูงใจในการขี่เครื่องขี่แมลลอกฮอลล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริมถูกเลือกเข้าสู่สมการในขั้นที่ 5 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.7 (R square change)

ในขั้นที่ 6 ตัวแปร “แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคม” ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .807 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามร่วมกับตัวแปรในขั้นที่ 1-5 ได้ร้อยละ 64.2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคมถูกเลือกเข้าสู่สมการในขั้นที่ 6 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 (*R square change*)

ในขั้นที่ 7 ตัวแปร “แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา” ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .856 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามร่วมกับตัวแปรในขั้นที่ 1-6 ได้ร้อยละ 72.3 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาถูกเลือกเข้าสู่สมการในขั้นที่ 7 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 (*R square change*)

ในขั้นที่ 8 ตัวแปร “แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจคลายตาม” ถูกเลือกเข้าสู่สมการ ได้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขนาดความสัมพันธ์ .866 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามร่วมกับตัวแปรในขั้นที่ 1-7 ได้ร้อยละ 74.0 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อตัวแปรแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจคลายตามถูกเลือกเข้าสู่สมการในขั้นที่ 8 สามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 (*R square change*)

สรุปแล้วโมเดลการพยากรณ์พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตัวแปรตาม) ของวัยรุ่นตอนปลายมีตัวแปรพยากรณ์ทั้งสิ้น 8 ตัว จากการวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีการคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการแบบขั้นตอน (Stepwise) ได้ค่าสหสัมพันธ์ทั้งสิ้น .866 ซึ่งจะเห็นได้ว่าตัวแปรทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ร้อยละ 74.0

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัสและแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย และอธิบายปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย โดยทำการศึกษานิสิต นักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 – 4 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 200 คน จากการใช้วิธีทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายมีดังต่อไปนี้

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย มีทั้งหมด 8 ตัวแปร ได้แก่ การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาผจญภัย (SSS1) การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์ (SSS2) การแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ (SSS3) การแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกลัวต่อความเบื่อหน่าย (SSS4) แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม (MO1) แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคม (MO2) แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (MO3) แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจคล้ายตาม (MO4) โดยตัวแปรทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย (ตัวแปรตาม) โดยความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกันกับตัวแปรตามและเป็นความสัมพันธ์ที่มีอยู่จริง เนื่องจากมีค่าสหสัมพันธ์กับตัวแปรตามแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

การแสวงหาการสัมผัสของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .589$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านของการแสวงหาการสัมผัสของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการแสวงหาผจญภัย ($r = .176, p < .05$) ด้านการแสวงหาประสบการณ์ ($r = .378, p < .01$) ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ ($r = .430, p < .01$) และด้านความรู้สึกลัวต่อความเบื่อหน่าย ($r = .336, p < .01$) กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงต่ำมาก

แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .817$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านของแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม ($r = .682,$

$p < .01$) ด้านแรงจูงใจทางสังคม ($r = .594, p < .01$) ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา ($r = .701, p < .01$) และด้านแรงจูงใจคล้ายตาม ($r = .610, p < .01$) กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูง

และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) พบว่าทั้ง 8 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย (ตัวแปรตาม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ร้อยละ 74.0 ดังสมการพยากรณ์ต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์} = & -3.878^{**} + .283^{**}(\text{การ} \\ & \text{แสวงหาการผจญภัย}) + .235^{**}(\text{การไม่ยับยั้งชั่งใจ}) + .168^{**}(\text{แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา}) + \\ & .126^{**}(\text{แรงจูงใจคล้ายตาม}) + .120^{**}(\text{แรงจูงใจส่งเสริม}) + .119^{*}(\text{ความรู้สึกไวต่อความเปื้อนง่าย}) + \\ & .114^{*}(\text{การแสวงหาประสบการณ์}) + .095^{*}(\text{แรงจูงใจทางสังคม}) \end{aligned}$$

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .001$

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่า Beta (β) (ตารางที่ 9) ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Standardized Coefficient) ที่ไม่มีหน่วยจึงสามารถเปรียบเทียบอิทธิพลของตัวแปรต้นที่ใช้ในการพยากรณ์ตัวแปรตามได้ โดยถ้าตัวแปรต้นใดมีค่า Beta (β) มากจะแสดงว่าตัวแปรต้นนั้นมีความสัมพันธ์และมีอำนาจในการพยากรณ์ตัวแปรตามมากกว่าตัวแปรต้นที่มีค่า Beta (β) น้อย (ไม่ได้คำนึงถึงเครื่องหมายบวกหรือลบ) ทั้งนี้จะพิจารณาเครื่องหมายบวกหรือลบ จะพิจารณาในลักษณะที่ว่าตัวแปรต้นนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันหรือตรงกันข้ามกับตัวแปรตาม (กัลยา วาณิชย์ปัญญา, 2547) ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้สามารถแสดงลำดับอิทธิพลของตัวแปรต้นแต่ละตัวตามโมเดลการวิจัยที่มีอำนาจในการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา ($\beta = .316, p < .001$)
2. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม ($\beta = .213, p < .001$)
3. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจคล้ายตาม ($\beta = .196, p < .001$)
4. การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัย ($\beta = .188, p < .001$)
5. การแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ ($\beta = .153, p < .001$)

6. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคม ($\beta = .152, p < .05$)
7. การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์ ($\beta = .085, p < .05$)
8. การแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย ($\beta = .082, p < .05$)

1. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการวิเคราะห์พบว่า ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาเป็นตัวแปรอันดับแรกที่มีอิทธิพลในการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตนักศึกษา และมีขนาดอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตนักศึกษาในระดับ .316 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นให้คงที่ จึงอาจกล่าวได้ว่า หากกลุ่มนิสิตนักศึกษามีคะแนนแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหามากขึ้น ก็มีความโน้มที่จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้นด้วย ในทางตรงกันข้ามหากกลุ่มนิสิตนักศึกษามีแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาน้อย ก็จะมีแนวโน้มในการมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยลงด้วย ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการกระทำตามเหตุผล (Theory of reasoned action) และทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ของ Fishbein and Ajzen, 1975 ซึ่งใช้ในการทำนายพฤติกรรมของบุคคล โดยมีแนวคิดที่ว่าพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรม กล่าวคือ หากบุคคลมีความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมใด ก็มีความเป็นไปได้สูงที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น และจากการศึกษาของ Bettina F. Piko และคณะ (2007) ทำการศึกษาถึงแรงจูงใจสำหรับการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาเป็นตัวทำนายการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาอเมริกัน

ส่วนด้านแรงจูงใจส่งเสริมสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .213, p < .001$) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าหากกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจส่งเสริมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูง ก็จะมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงตามไปด้วย แรงจูงใจส่งเสริมอาจทำให้กลุ่มตัวอย่างมองว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นสนุกสนาน ผ่อนคลายอารมณ์และทำให้มั่นใจ กล่าวที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Meng-Jinn Chen และคณะ (2006) ที่ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับการดื่มเบียร์ของนักศึกษา พบว่า แรงจูงใจทางด้านสังคมกับแรงจูงใจส่งเสริมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงในการตัดสินใจที่จะดื่มเบียร์ของนักศึกษา โดยแรงจูงใจส่งเสริมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดกับการตัดสินใจที่จะดื่มเบียร์ของนักศึกษา

ด้านแรงจูงใจคลายตามสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .196, p < .001$) กล่าวคือ ยิ่งกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจคลายตามในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะมีโอกาสที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ สุริยัน อ้นทองทิม (2550) และเกรียงไกร ไทยตรง (2550) ซึ่งพบว่า กลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่ดื่มสุรามากที่สุดเนื่องจากอยากลอง และดื่มตามเพื่อนเนื่องจากวัยรุ่นต้องการคบเพื่อน และเห็นเพื่อนมีความสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้วัยรุ่นยังต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ต้องการการยกย่องจากกลุ่ม รวมไปถึงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการบ่งบอกความเป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในสังคมที่มีเจตคติและค่านิยมทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่าเป็นสภาวะการเข้าสังคม และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้พวกเขาที่มีเพื่อนต่างกลุ่มรวมไปถึงมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะช่วยทำให้เข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนๆ ได้ และทำให้รู้สึกที่ไม่ถูกทอดทิ้งโดดเดี่ยว ดังนั้นแรงจูงใจคล้ายตามจะส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นที่มีลักษณะคล้ายตามกลุ่มเพื่อน

ส่วนด้านแรงจูงใจทางสังคมสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .152, p < .05$) กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจทางสังคมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก็จะมีโอกาสที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mihic L และคณะ (2009) ที่ได้ทำการศึกษาในประเทศแคนาดาพบว่า นักศึกษาร้อยละ 52.7 ดื่มสุราเนื่องจากแรงจูงใจทางสังคม และสอดคล้องกับธนภฤต ฐนะประกอบกรณ (2549) พบว่าเหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ก็คือ โอกาสพิเศษ/สังสรรค์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่บริโภคสุราไทย ให้ความสำคัญในระดับมากเกี่ยวกับการร่วมดื่มสุรากับเพื่อน โดยการดื่มสุราเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพต่อกัน คือจะพบในงานเลี้ยงสังสรรค์ที่ต้องการดื่มสุรด้วย และการดื่มสุราทำให้คนมีเพื่อนมาก และให้ความสำคัญในระดับปานกลางกับการเลือกดื่มสุราเพื่อความสนุกแกชีวิต นอกจากนี้ยังพบอีกว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อนสนิทและเพื่อนที่พักห้องเดียวกัน โดยมีเหตุผลเพื่อเข้าสังคมมากที่สุด และเพื่อต้องการแก้ไขปัญหาหลีกเลี่ยงปัญหาหรือสิ่งยุ่งยาก ตามลำดับ (เสกสรร วิทย์ปรีชากุล, 2550)

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจทั้ง 4 ตัวแปร คือ แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา แรงจูงใจส่งเสริม แรงจูงใจทางสังคม และแรงจูงใจคล้ายตามมีความสัมพันธ์ในระดับระดับปานกลางถึงสูงกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง และสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้

2. การแสวงหาการสัมผัส

จากผลการวิเคราะห์พบว่า การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัยมีอิทธิพลในการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตนักศึกษา และมีขนาดอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตนักศึกษาในระดับ .188 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นให้คงที่ จึงอาจกล่าวได้ว่า หากกลุ่มนิสิตศึกษามีคะแนนการแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัยสูงขึ้น ก็มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้นด้วย ในทางตรงกันข้ามหากกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีคะแนนการแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัยคงที่ ก็จะมีแนวโน้มในการมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยลงด้วย ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการกระทำตามเหตุผล (Theory of reasoned action) และทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of planned behavior) ของ Fishbein and Ajzen, 1975 ซึ่งใช้ในการทำนายพฤติกรรมของบุคคล และจากการศึกษาพบว่า การแสวงหาการสัมผัสของนิสิตนักศึกษาวัยผู้ใหญ่อยู่ในด้านการแสวงหาการผจญภัย เนื่องด้วยอยากจะลองทำกิจกรรมในสิ่งที่ตื่นเต้นท้าทาย เช่น ต้องการที่จะลองกระโดดร่ม อยากจะทำอะไรที่ดูเสี่ยงเล็กน้อยในบางครั้ง ต้องการที่จะลองขี่มอเตอร์ไซด์ ต้องการที่จะลองไปลองแก๊ง เป็นต้น เพราะอาจจะเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่และท้าทายความกล้าหาญจากกิจกรรมที่อันตรายมีความเสี่ยงสูง ที่มีการแข่งขันหรือท้าทายความรู้สึกของตนเอง

การแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .153, p < .001$) กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจสูง ก็จะมีโอกาสที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Greene และคณะ (2000) พบว่าลักษณะของการแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจเป็นปัจจัยเสี่ยงทางบุคลิกภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงที่ผิดกฎหมาย เช่น การใช้สารเสพติด การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการขับรถเร็ว โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีการแสวงหาการสัมผัสในระดับสูง จะใช้เป็นตัวอธิบายถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ได้เป็นอย่างดี และจากการศึกษาของ Conrod (2000) พบว่า การแสวงหาการสัมผัสมีความสัมพันธ์กับลักษณะการติดสุราและลักษณะหุนหันพลันแล่นขาดความยั้งคิด และยังมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบต่อต้านสังคม และการใช้โคเคนรวมถึงการติดสุราด้วย

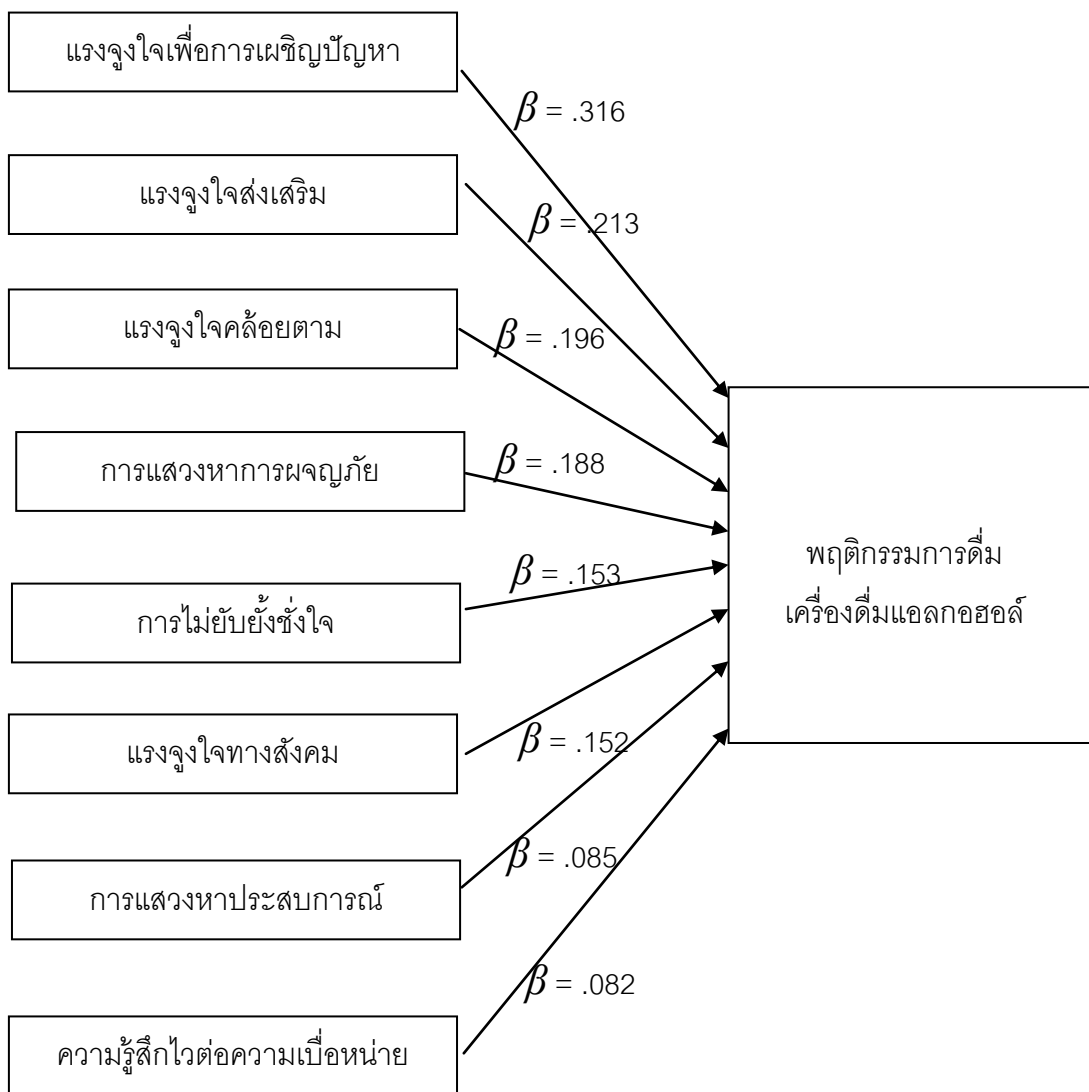
การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์สามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .085, p < .05$) กล่าวคือ ยิ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์สูง ก็จะมีโอกาสที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูงเพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งวัยรุ่นจะมีลักษณะที่ต้องการค้นหาสิ่งใหม่ที่ไม่เคยได้ทำมาก่อน มีความชอบเป็นอิสระตามแบบฉบับของตนเองซึ่งบางครั้งอาจจะแปลกแหวกแนว สอดคล้องกับ ญัฐวิชัย จันทร์เขียว และ ฤทัยรัตน์ รงค์สยามานนท์ (2549) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับแหล่งที่มาของการรู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่าแหล่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ วิทยุ และเพื่อน โดยวัยรุ่นที่ได้รับสื่อที่มีข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากแหล่งดังกล่าวจะมีแนวโน้มในการทดลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

และการแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่ายสามารถทำนายพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .082, p < .05$) กล่าวคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่ายสูงก็จะมีโอกาส ที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงตามมา สำหรับด้านนี้สามารถอธิบายได้ว่า นิสิตนักศึกษาต้องการจะ ปลดปล่อยความเป็นตัวของตัวเองให้มีความเป็นอิสระมากขึ้น การถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าใหม่ๆ เป็น ปัจจัยที่ทำให้การทำงานของคาร์บอนยังอ่อนแอลง เพราะร่างกายเกิดความพึงพอใจและลดแรงเสริม ทางลบที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อเรารู้สึกเบื่อหน่าย ไม่สบายใจ การได้กระทำหรือเผชิญกับสิ่งที่แปลกใหม่ทำ ทายจะทำให้เกิดความตื่นเต้นและความพึงพอใจ และสามารถลดระดับความเบื่อหน่ายลงได้ ซึ่ง สอดคล้องกับ Donchew และ คณะ (1999) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาการสัมผัสและการ ใช้สารเสพติด (กัญชาและสุรา) พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นการแสวงหาการสัมผัสด้าน ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่ายเป็นตัวทำนายปัจจัยเสี่ยงในการเสพยาและดื่มสุรา โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอารมณ์แปรปรวนง่าย

และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) พบว่า ทั้ง 8 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย (ตัวแปร ตาม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมเครื่องดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ร้อยละ 74.0

ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ปัจจัยทั้ง 8 ปัจจัย คือ แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา แรงจูงใจ ส่งเสริม แรงจูงใจคล้ายตาม การแสวงหาการผจญภัย การไม่ยับยั้งชั่งใจ แรงจูงใจทางสังคม การ แสวงหาประสบการณ์ และความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย สามารถทำนายพฤติกรรมเครื่องดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ ดังแสดงตามโมเดลข้างล่างนี้

ทั้งนี้หากจะมีการศึกษาในเชิงลึกควรมีการวิจัยเพื่อวิเคราะห์โมเดลโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัยครั้งนี้

ภาพที่ 1 โมเดลในการวิจัยเพื่อแสดงโครงสร้างการเกิดพฤติกรรมที่ดี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย

บทที่ 5

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 – 4 ประจำปีการศึกษา 2554 โดยเป็นนิสิตนักศึกษาที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 2 มาตรฐานวัดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยใช้มาตรฐานที่ประยุกต์มาจากมาตรฐานที่ ยุงยุทธิ ยังยืน (2552) ได้นำมาจากมาตรฐานที่ ทรงเกียรติ ปิยะกะ และคณะ (2545) แปลและเรียบเรียงมาตาม Adolescent Alcohol Involvement Scale (Mayer, J. & Fistead, W.J., 1979)

ส่วนที่ 3 มาตรฐานวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ยุงยุทธิ ยังยืน (2552) แปลและเรียบเรียงจากมาตรฐานวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ Cooper (1994) (Drinking Motives Questionnaire-Revised-DMQR)

ส่วนที่ 4 มาตรฐานวัดการแสวงหาการสัมผัส ที่ยุงยุทธิ ยังยืน (2552) แปลและเรียบเรียงจากมาตรฐานวัดการแสวงหาการสัมผัส ของ Zuckerman (1979) (Sensation Seeking Scale-Form V)

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายการพิทักษ์สิทธิแก่กลุ่มตัวอย่างขั้นตอนในการตอบแบบสอบถามโดยละเอียดให้เกิดความเข้าใจตรงกันและแจกแบบสอบถาม โดยยื่นรอ

ตอบข้อสงสัยในข้อคำถามในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจากนั้นเก็บแบบสอบถามคืนให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดเก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงทำการกำหนดรหัสแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical package for the social sciences) ในการประมวลผล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ดังนี้

1. ใช้สถิติแบบพรรณนา ในการอธิบายข้อมูลส่วนบุคคล ความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัสกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และหาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นตอนปลาย
3. ใช้สถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression analysis) ในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 79.5 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 20.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ อายุ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 41.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 21.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ด้านความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า หนึ่งในสามของกลุ่มตัวอย่างดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1 ครั้งหรือ 2 ครั้งต่อเดือน (ร้อยละ 35.7) รองลงมาคือ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งล่าสุดในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา (ร้อยละ 29.9) ส่วนใหญ่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปีขึ้นไป โดยสาเหตุของการเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาจากการจู่รัฐชาติ (ร้อยละ 58.5) และถูกเพื่อนคยั้นคยัยอให้ดื่ม (ร้อยละ 25.5) กว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เนื่องจากเป็นโอกาส

สำคัญ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ เทศกาลต่างๆ (ร้อยละ 57.5) และชอบอารมณ์ที่เกิดขึ้นขณะดื่ม เป็นที่น่าสังเกตว่ายังพบนิสิตนักศึกษาที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่อมีอายุต่ำกว่า 10 ปี ถึงร้อยละ 6.5 และพบปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแต่ละครั้งจนกระทั่งเมาและดื่มปริมาณ 3-6 ครั้งมาตรฐานในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 27.3 และร้อยละ 26.6 ตามลำดับ) โดยนิสิตนักศึกษาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทเหล้าผสมมากที่สุด (ร้อยละ 47.0) รองลงมา คือ เบียร์ (ร้อยละ 33.5) ส่วนใหญ่ชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเวลากลางวัน (ร้อยละ 93.0) กับเพื่อนหรือคนรัก (ร้อยละ 81.5) และมีเพียงส่วนน้อยที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับคนในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่าทำให้รู้สึกมึนงง และรู้สึกเมาในระดับใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 33.5 และร้อยละ 32.5 ตามลำดับ) รองลงมาคือ รู้สึกสบายใจ (ร้อยละ 27.0) กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของตนเองว่าสามารถควบคุมปริมาณการดื่มได้ และไม่มีปัญหาอะไรเลยถึงร้อยละ 61.5 และร้อยละ 28.0 ตามลำดับ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เกิดความไม่แน่ใจ (ร้อยละ 80.0) ที่คนอื่นมองเวลาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีประมาณร้อยละ 11.5 ที่เพื่อนแนะนำให้หยุดดื่ม หรือเพลาๆ ลงบ้าง และมีเพียงร้อยละ 5.0 ที่คิดว่าเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักจะละเลย ลืมนึกถึงครอบครัวหรือเพื่อน อีกทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตตนเองเมื่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 60.5) มีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15.0 ที่คิดว่าทำให้การเรียนและการงานเสียหาย และร้อยละ 13.5 ที่คิดว่าทำให้ไม่สามารถจะพูดคุยกับคนอื่นได้รู้เรื่อง

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย มีทั้งหมด 8 ตัวแปร โดยตัวแปรทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย (ตัวแปรตาม) โดยความสัมพันธ์มีทิศทางเดียวกันกับตัวแปรตามและเป็นความสัมพันธ์ที่มีอยู่จริง เนื่องจากมีค่าสหสัมพันธ์กับตัวแปรตามแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

การแสวงหาการสัมผัสของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .589$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านของการแสวงหาการสัมผัสของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการแสวงหาการผจญภัย ($r = .176, p < .05$) ด้านการแสวงหาประสบการณ์ ($r = .378, p < .01$) ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ ($r = .430, p < .01$) และด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย ($r = .336, p < .01$) กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำถึงต่ำมาก

แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .817$) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านของแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม ($r = .682, p < .01$) ด้านแรงจูงใจทางสังคม ($r = .594, p < .01$) ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา ($r = .701,$

$p < .01$) และด้านแรงจูงใจลดลงตาม ($r = .610, p < .01$) กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) พบว่าสามารถลำดับอิทธิพลของตัวแปรต้นแต่ละตัวตามโมเดลการวิจัยที่มีอำนาจในการพยากรณ์พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ดังต่อไปนี้

1. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .316, p < .001$) ซึ่งพบว่าหากกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหาในระดับสูง ก็จะมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงตามไปด้วย
2. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจส่งเสริม สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .213, p < .001$) กล่าวคือ ยิ่งกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจส่งเสริมในระดับสูง ก็จะมีโอกาสที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น
3. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจลดลงตาม สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .196, p < .001$) อาจสรุปได้ว่า หากกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจลดลงตามในระดับสูง ก็จะมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น
4. การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาการผจญภัย สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .188, p < .001$) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าหากกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการแสวงหาการผจญภัยในระดับสูง จะมีโอกาสดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น
5. การแสวงหาการสัมผัส ด้านการไม่ยับยั้งชั่งใจ สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($\beta = .153, p < .001$) ซึ่งพบว่ายิ่งกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการไม่ยับยั้งชั่งใจในระดับสูง จะมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงด้วย
6. แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านแรงจูงใจทางสังคม สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .152, p < .05$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หากกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนแรงจูงใจทางสังคมเพิ่มขึ้น ก็จะมีโอกาสที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นเช่นกัน

7. การแสวงหาการสัมผัส ด้านการแสวงหาประสบการณ์ สามารถทำนาย

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .085, p < .05$) กล่าวคือ ยิ่งกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการแสวงหาประสบการณ์ในระดับสูง ก็อาจจะมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงตามไปด้วย

8. การแสวงหาการสัมผัส ด้านความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย สามารถทำนาย

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = .082, p < .05$) อาจกล่าวได้ว่า หากกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่ายในระดับสูง โอกาสที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

และจากการวิเคราะห์ทางสถิติพหุคูณถดถอย (Multiple Regression Analysis) พบว่าทั้ง 8 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย (ตัวแปรตาม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลายได้ร้อยละ 74.0 ดังสมการพยากรณ์ต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์} = & -3.878^{**} + .283^{**} \\ & (\text{การแสวงหาการผจญภัย}) + .235^{**}(\text{การไม่ยับยั้งชั่งใจ}) + .168^{**}(\text{แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา}) + \\ & .126^{**}(\text{แรงจูงใจคล้ายตาม}) + .120^{**}(\text{แรงจูงใจส่งเสริม}) + .119^{*}(\text{ความรู้สึกไวต่อความเบื่อหน่าย}) + \\ & .114^{*}(\text{การแสวงหาประสบการณ์}) + .095^{*}(\text{แรงจูงใจทางสังคม}) \end{aligned}$$

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .001$

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 – 4 ประจำปีการศึกษา 2554 โดยเป็นนิสิตนักศึกษาที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่านั้น ซึ่งวิถีชีวิตของกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงนั้นมีอิสระ เสรีภาพค่อนข้างสูง และมีโอกาสเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้ง่ายกว่า ซึ่งอาจทำให้มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทยได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาการสัมผัส แรงจูงใจในการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่ติด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ที่ดื่มอย่างหนัก ดื่มเป็นบางครั้ง และผู้ที่ไม่ดื่ม
2. ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่อื่น นอกเหนือจากกรุงเทพมหานคร เช่น ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด
3. ควรเก็บข้อมูลในช่วงอายุที่แตกต่างกัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อมูลสาเหตุและ พฤติกรรมของปัญหาเพื่อนำไปสู่วิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบและถูกต้อง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กุลวดี อักษรทัพบ. (2544). การพัฒนาเกณฑ์ปกติของมาตรวัดความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับนักเรียนอายุ 12-18 ปี ที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงไกร ไทยตรง. (2550). พฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนในระดับอำเภอของประเทศไทย. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. (2536). ทศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม: การวัด การพยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- จิราภา เต็งไตรรัตน์, นพมาศ ธีรเวคิน, รัชนี นพเกตุ, รัตนา ศิริพานิช, วารุณี ภูวสรกุล, ศรีเรือน แก้วกั้ววาน และคณะ. (2542). จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 1., หน้า 247-248). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- จุฬาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ. (2549). พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และการแสวงหาการสัมผัสของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี : การศึกษาตามแนวรูปแบบบูรณาการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม.วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิตา บุญญาภาส. (2547). การดูแลผู้ที่ติดสุราในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐวิชัย จันทร์เขียว. (2549). พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ทองเกียรติ ปิยะกะ, ชาญวิทย์ เงินศรีตระกูล และสาวิตรี อักษรนางค์กรชัย. (2545). เวชศาสตร์โรคติดดยา: คู่มือสำหรับบุคลากรทางการแพทย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา : คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ธนกฤต ธนะประกอบภรณ์. (2549). การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราไทยและสุราต่างประเทศของประชาชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ธัญญลักษณ์ บุญลือ. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

- สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิรุจน์ อุทธา, อนุชา สิงห์ยะบุศย์, อากร บุญเกิด, อนันตศักดิ์ แข็งการ, วรวิโร วิชัยและคณะ. (2548).
 อุบัติการณ์และแบบแผนการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของเด็กเยาวชนในสถานศึกษาภาค
 ตะวันออกเฉียงเหนือ ภายหลังนโยบายคุ้มครองเด็ก. ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดขอนแก่น
 สถาบันธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
- ประกายทิพย์ นิยมรัฐ. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมและความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจที่สัมพันธ์
 กับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นใน. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์
 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ สาขาวิชาสุขภาพจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประธาน รัชต์จำรูญ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกแสวงหาสิ่งตื่นเต้นเร้าใจกับการติด
 สารแอมเฟตามีน ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
 สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรพร แซ่ห่าน. (2550). พฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น: กรณีศึกษา
 โรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย. ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พนิดา นามจันดี. (2549). ความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน
 มัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 จังหวัด
 ขอนแก่น. สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพียงหทัย กุลมาตย์. (2550). การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ครั้งแรกและการตีมีแบบเมาหัวรำน้าใน
 นักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์. (2549). พัฒนาการมนุษย์. คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมดาเพรส จำกัด.
- โยธิน ศันสนยุท และคณะ. (2533). จิตวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: ศิริ
 วัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- ฤทัยรัตน์ รงค์สยามานนท์. (2549). พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมตีมีของ
 วัยรุ่นในอำเภอเมืองเชียงใหม่. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วนิดา พลเชียงสา. (2549). การแก้ไขปัญหการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นโดยการมีส่วนร่วม
 ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านไถ่ อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น. สาธารณสุขศาสตร์
 มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรารณณ์ ตระกูลสุชาติ. (2543). จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ส่งเสริมวิชาการ.

- วิไลรัตน์ บริดาญุทธนา. (2550). พฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาโรงเรียนรัฐบาลในระดับอำเภอของประเทศไทย. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2549). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 9 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพร สิทธิสงคราม. (2549). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สาวิตรี อึ้งณางค์กรชัย และ สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล. (2543). รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากแอลกอฮอล์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- สุชา จันทน์เอม. (2529). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันทน์เอม. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชา จันทน์เอม. (2540). จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา ศิริวาท. (2548). การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสพสุราในจังหวัดแพร่. พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริรัฐ สุกันธา และคณะ. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่. ทนุพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุริยัน อ้นทองทิม. (2550). ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์: กรณีศึกษากลุ่มวัยรุ่นชาย. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสกสรรค์ วิทย์ปรีชากุล. (2550). พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาษาอังกฤษ

- Bettina F. Piko, Thomas A. Wills, Carmella Walker. (2007). Motives for smoking and drinking: Country and gender differences in samples of Hungarian and US high school students. *Addictive Behaviors*, 32, 2087-2098.
- Carton S, Jouvent R, Widlöcher D. (1994). Sensation seeking, nicotine dependence, and smoking motivation in female and male smokers. *Addictive Behaviors*, 19(3), 219-227.
- Conrod PJ, Pihl RO, Stewart SH, Dongier M. (2000). Validation of a system of classifying

- female substance abusers on the basis of personality and motivational risk factors for substance abuse. *Psychology Addictive Behaviors*, 14(3), 243-256
- Cooper, M. L. (1994). Motivations for alcohol use among adolescent: Development and validation of a four-factor model. *Psychological Assessment*, 6(2), 117-128.
- Cooper, M. L., Russell, M., Skinner, J. B., & Windle, M. (1992). Development and validation of a three-dimensional measure of drinking motives. *Psychological Assessment*, 4(2), 123-132.
- Donohew RL, Hoyle RH, Clayton RR, Skinner WF, Colon SE, Rice RE. (1999). Sensation seeking and drug use by adolescents and their friends: models for marijuana and alcohol. *Journal of Studies on Alcohol*, 60(5), 622-631.
- Emmanuel Kuntsche, Ronald Knibbe, Gerhard Gmel, Rutger Engels. (2006). Who drinks and why? A review of socio-demographic, personality, and contextual issues behind The rinking motives in young people. *Addictive Behaviors*, 31(10), 1844-1857.
- Freud S. (1955). Instincts and their vicissitudes. In: Strachey J, editor. *The standard edition of The complete psychological works*. London: Hogarth Press.
- Greene K, Krcmar M, Walters LH, Rubin DL, Jerold, Hale L. (2000). Targeting adolescent Risktaking behaviors: the contributions of egocentrism and sensation-seeking. *Journal of Adolescence*, 23(4), 439-461
- Hebb Do. (1955). Drives and the CNS. *Annual Review of Psychology*, 62, 243-254.
- Jeffrey JH. (2001). *Problematic behaviors during adolescent*. New York: McGraw Hill.
- Magid, V., Maclean, M. G., & Colder, C. R. (2007). Differentiating between sensation seeking and impulsivity through their mediated relations with alcohol use and problems. *Addictive Behaviors*, 32(10), 2046-2061.
- Meng-Jinn Chen, Mallie J. Paschall, Joel W. Grube. (2006). Motives for malt liquor consumption in a sample of community college students. *Addictive Behaviors*, 31, 1295-1307.
- Michael T. Stephenson, Rick H. Hoyle, Philip Palmgreen, Michael D. Slater. (2003). Brief measures of sensation seeking for screening and large-scale surveys. *Drug and Alcohol Dependence*, 72, 279-286.
- Nancy Comeau, Sherry H. Stewart, Pamela Loba. (2001). The relations of trait anxiety, anxiety sensitivity, and sensation seeking to adolescents' motivations for alcohol,

- cigarette, and marijuana use. *Addictive Behaviors*, 26, 803–825.
- Robert Urban et al. (2008). Alcohol outcome expectancies and drinking motives mediate the association between sensation seeking and alcohol use among adolescents. *Addictive Behaviors*, 33, 1344 – 1352.
- Viktoriya Magid, Michael G. MacLean, Craig R. Colder.(2007). Differentiating between sensation seeking and impulsivity through their mediated relations with alcohol use and problems. *Addictive Behaviors*, 32, 2046–2061.
- W. Miles Cox, Steven G. Hosier, Sophie Crossley, Becky Kendall, Katherine L. Roberts. (2006). Motives for drinking, alcohol consumption, and alcohol-related problems among British secondary-school and university students. *Addictive Behaviors*, 31, 2147–2157.
- Zuckerman M. (1979). *Sensation Seeking: Beyond the Optimal Level of Arousal*. New Jersey: Hillsdale.
- Zuckerman M, Kuhlman DM. (2000). Personality and risk taking: common biosocial factors *Journal of Personality*, 68 (6), 439-61.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความถูกต้องทางด้านภาษาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1. รองศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี วัฒนทกโกศล
3. อาจารย์หยกฟ้า อิศรานนท์

ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การแสวงหาการสัมผัส และแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการศึกษาถึงการแสวงหาการสัมผัสและแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยได้ให้ความหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ สุรา เบียร์ วิสกี้ ไวน์ แชมเปญ บรั่นดี รัม ยินริเคอร์ หรือสาโท เหล้าปั่นผสมน้ำผลไม้ สปาย เหล้าเสรี วอดก้า คอกเทล เป็นต้น โดยเข้าสู่ร่างกายโดยทางปาก ขอให้ตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่เป็นจริงให้มากที่สุด และไม่ต้องบอกชื่อของตนเอง โดยคำตอบไม่ถือว่าถูกหรือผิด

2. แบบสอบถามต่อไปนี้มีทั้งหมด 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรและสังคม

ตอนที่ 2 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 4 การแสวงหาการสัมผัสในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. ขอให้ตอบคำถามในแบบสอบถามทั้งหมดให้ครบทั้ง 4 ตอน โดยให้อ่านคำชี้แจงของแต่ละตอนก่อนลงมือทำ

หมายเหตุ ข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับและเสนอผลการวิจัยออกมาเป็นภาพรวมเพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง จงเติมคำลงในช่องว่างหรือใส่เครื่องหมายถูก (✓) ลงใน [] หน้าข้อความที่เป็นจริงทุกข้อ

1. เพศ [] ชาย [] หญิง
2. ปัจจุบันอายุ.....ปี
3. คณะ.....
4. ชั้นปี.....
5. ท่านเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่ (ไม่ใช่การจิบหรือชิม)
[] ไม่เคยดื่มเลย (ไม่ต้องตอบในตอนี่ 2) [] เคยดื่ม (ตอบตั้งแต่ตอนที่ 2 เป็นต้นไป)

ตอนที่ 2 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำชี้แจง จงตอบคำถามข้างล่างนี้ให้ตรงกับข้อเท็จจริง และตอบเลือกเพียงข้อเดียวเท่านั้น โดยให้วงกลมหน้าตัวเลือก

1. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากแค่ไหน
 - A. ดื่มครั้งหรือสองครั้งต่อปี
 - B. ดื่มครั้งหรือสองครั้งต่อเดือน
 - C. ดื่มสัปดาห์ละครั้ง
 - D. ดื่มสัปดาห์ละหลาย ๆ ครั้ง
 - E. ดื่มทุกวัน
2. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งสุดท้ายเมื่อไหร่
 - A. ไม่เคยดื่มเลย (ข้ามไปตอบตอนที่ 3)
 - B. นานเกินกว่า 1 ปีมาแล้ว
 - C. ระหว่าง 6 เดือนถึง 1 ปี
 - D. หลายสัปดาห์มาแล้ว
 - E. เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา
 - F. เมื่อวานนี้
 - G. วันนี้

3. โดยปกติท่านจะเริ่มตีเครื่องตีแอลกอฮอล์
- เพราะเป็นโอกาสสำคัญ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ เทศกาลต่างๆ
 - เพราะชอบรสชาติ
 - เพราะต้องการให้เป็นเพื่อน
 - เพราะมีความประหม่า กล้าใจ มีปัญหาในใจ
 - เพราะรู้สึกเศร้า หงอยเหงา เดียวดาย
 - เพราะรู้สึกชอบอารมณ์ที่เกิดขึ้นขณะดื่ม
4. ท่านตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ประเภทอะไร
- ไวน์
 - เบียร์
 - เหล้าผสม
 - เหล้าวิสกี้
 - เครื่องดื่มอย่างอื่นที่มีแอลกอฮอล์เจือปน เช่น สี ทินเนอร์ ยาแก้ไอ ฯลฯ
5. ท่านเริ่มตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุเท่าไร
- ไม่เคยดื่มเลย
 - เพิ่งดื่มเมื่อเร็ว ๆ นี้
 - หลังอายุ 15 ปี
 - เมื่ออายุ 14 หรือ 15 ปี
 - ระหว่างอายุ 10 – 13 ปี
 - ก่อนอายุ 10 ปี
6. แต่ละวัน ท่านชอบตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เวลาไหน
- พร้อมกับอาหาร
 - ตอนกลางคืน
 - ตอนบ่าย
 - ตื่นเช้าขึ้นมาก็ตีเลย
 - ขณะนอนอยู่ก็ลุกขึ้นมาดื่ม
7. ทำไมท่านจึงตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ครั้งแรกในชีวิต
- เพราะต้องการจะรู้รสชาติ
 - พ่อแม่หรือญาติพี่น้องชวนให้ดื่ม
 - เพื่อนคะยั้นคะยอให้ดื่ม
 - เพราะต้องการจะเท่าเทียมผู้ใหญ่

E. เพราะต้องการจะเมา

8. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เล็กน้อยแค่ไหน ต่อการดื่มในแต่ละครั้ง ปริมาณแอลกอฮอล์หนึ่งหน่วยมาตรฐาน หรือ 1 สแตนดาร์ด ดริงค์ หมายถึง
1. เบียร์ ขนาด 1 กระป๋อง (330 มิลลิลิตร)
 2. เหล้า ขนาด 1 เป๊ก (50 มิลลิลิตร)
 3. เหล้าปั่น (เหล้าผสมน้ำหวานกลั่นผลไม้ปั่นกับน้ำแข็ง) 1 แก้ว เท่ากับ 3 ซอต ปริมาณ 45 มิลลิลิตร หนึ่งเหยือก เท่ากับ 6 ซอต
 4. ไวน์ 1 แก้ว เท่ากับ 100 มิลลิลิตร
 5. เหล้าแดง (วิสกี้) 1 ซอต เท่ากับ 15 มิลลิลิตร
 6. สพาย 1 ขวด
- A. 1 ดริงค์
B. 2 ดริงค์
C. 3 – 6 ดริงค์
D. 6 ดริงค์ หรือมากกว่า
E. ดื่มจนกระทั่งเมา
9. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับใคร
- A. คนในครอบครัว
 - B. เพื่อน หรือคนรัก
 - C. บุคคลทั่วไป เช่น พบกันในสถานบันเทิง งานเลี้ยงสังสรรค์
 - D. ดื่มคนเดียว
10. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ผลอย่างไรกับท่านบ้าง
- A. รู้สึกสบายใจ
 - B. รู้สึกมีพลัง
 - C. รู้สึกเมา
 - D. รู้สึกไม่ค่อยสบายใจ
 - E. รู้สึกเหมือนผ่านไปอยู่ที่ใดที่หนึ่ง
 - F. เมื่อเมาเต็มที่แล้ว พอวันรุ่งขึ้นก็จำอะไรไม่ได้ว่าเกิดอะไรขึ้นเมื่อคืนนี้
11. จงบอกถึงผลกระทบที่มีต่อชีวิตของท่านเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- A. ไม่มีเลย
 - B. ทำให้ไม่สามารถจะพูดคุยกับคนอื่นได้รู้เรื่อง
 - C. ไม่ทำให้สนุกสนานรื่นเริง

- D. ทำให้การเรียนและการงานเสียหาย
 - E. เสียเพื่อน
 - F. ทำให้มีปัญหาที่บ้าน
 - G. เอะอะโวยวายและทำลายข้าวของ
 - H. ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ได้รับบาดเจ็บ ถูกจับกุม และถูกทำโทษที่สถานศึกษา
12. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่าน
- A. ไม่มีปัญหาอะไรเลย
 - B. สามารถควบคุมการดื่มได้
 - C. ไม่สามารถจะควบคุมตัวเองได้ ต้องอาศัยเพื่อน
 - D. รู้สึกไม่สู้จะดีนัก
 - E. ต้องการความช่วยเหลือจากคนอื่น
 - F. เคยไปยังสถานบำบัด เพื่อที่จะเรียนรู้การควบคุมตนเองเวลาดื่มเหล้า
13. ท่านคิดว่าคนอื่นเห็นท่านเป็นอย่างไรเมื่อเวลาท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- A. ไม่แน่ใจ
 - B. เมื่อดื่มเหล้าก็มักจะละเลย ลืมนึกถึงครอบครัวหรือเพื่อน
 - C. ครอบครัวหรือเพื่อนแนะนำให้หยุดดื่มเหล้า หรือเพลา ๆ ลงบ้าง
 - D. ครอบครัวหรือเพื่อนแนะนำให้ไปรักษาเสียวยา
 - E. ครอบครัวหรือเพื่อนพร้อมที่จะช่วยนำไปยังสถานบำบัด

ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ต้องการเลือก ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ให้ท่านตอบตามความเป็นจริงมากที่สุด

สถานการณ์ต่อไปนี้เป็นเหตุผลที่ทำให้ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีแนวโน้มที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นอย่างไร

สถานการณ์	ไม่เคย	นาน ๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เกือบทุก ครั้ง / ทุกครั้ง
1. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดความวิตกกังวล					
2. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะเพื่อนบังคับให้ดื่ม					
3. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ท่านรื่นเริง สนุกสนาน เวลาร่วมงานเลี้ยง และงานสังสรรค์					
4. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดอาการซึมเศร้า หรืออาการประสาทเสีย					
5. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเข้าสังคม					
6. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อขจัดอารมณ์ไม่ดี					
7. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะชอบความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะดื่ม					
8. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อไม่ให้คนอื่นดูถูก หรือล้อเลียน					
9. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะว่าน่าตื่นเต้น					
10. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้รู้สึกว่าคุณยิ่งใหญ่					
11. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้การเข้าสังคมมีความสนุกสนานยิ่งขึ้น					
12. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อช่วยให้ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนๆ ที่ท่านชอบได้					
13. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อทำให้จิตใจเบิกบาน					
14. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะช่วยทำให้งานเลี้ยงงานสังสรรค์สนุกสนานมากขึ้น					
15. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ท่านเกิดความมั่นใจมากขึ้น					

สถานการณ์	ไม่เคย	นานๆ ครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	เกือบทุก ครั้ง / ทุกครั้ง
16. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานเลี้ยงสังสรรค์ เนื่องในโอกาสพิเศษกับเพื่อน ๆ					
17. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ลืมปัญหาต่าง ๆ					
18. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ท่าน สนุกสนาน					
19. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้คนอื่นชอบ					
20. ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดความรู้สึกว่า ถูกทอดทิ้ง					

ตอนที่ 4 การแสวงหาการสัมผัส

คำชี้แจง คำถามในตอนนี้มีทั้งหมด 40 ข้อ เป็นการให้เลือกตอบ โดยมี 2 ตัวเลือกใน 1 ข้อ คือ A และ B ให้ท่านวงกลมลงที่ตัวเลือกที่ตรงกับท่าน และท่านชอบมากที่สุดในแต่ละข้อ หากมีบางข้อที่ท่านอยากเลือกทั้งสองข้อ ให้ท่านเลือกข้อที่ชอบมากที่สุดเพียง 1 ตัวเลือกเท่านั้น หากมีบางข้อที่ท่านไม่ชอบทั้ง 2 ตัวเลือก ให้ท่านเลือกตัวเลือกที่ท่านไม่ชอบน้อยที่สุดเพียง 1 ตัวเลือก และในการตอบแบบสอบถามไม่มีถูกหรือผิด เป็นเพียงทดสอบความชอบหรือความรู้สึกของท่านเท่านั้น

คำถาม (ให้วงกลมข้อที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด)

1. A ฉันชอบงานเลี้ยงที่มีโอกาสได้ปลดปล่อยอย่างเต็มที่
B ฉันชอบงานเลี้ยงแบบเงียบๆ ผู้คนพูดคุยกันสุภาพเรียบร้อย
2. A ฉันสามารถดูหนังบางเรื่อง 2 – 3 ครั้ง ได้โดยไม่เบื่อ
B ฉันไม่ชอบดูภาพยนตร์เรื่องเดียวซ้ำๆ
3. A บ่อยครั้งที่ฉันอยากเป็นนักปีนเขา
B ฉันไม่เข้าใจคนที่เสี่ยงชีวิตในการปีนเขา
4. A ฉันไม่ชอบทุกกลิ่นของร่างกายคน
B ฉันชอบกลิ่นบางกลิ่นของร่างกายคน
5. A ฉันเบื่อที่จะพบปะกับเพื่อนหน้าเดิมๆ
B ฉันชอบที่จะพบปะกับเพื่อนที่คุ้นเคยกันเท่านั้น
6. A ฉันชอบสำรวจสถานที่แปลกใหม่ แม้ว่าจะหลงทางก็ตาม
B ฉันชอบให้คนนำทาง เมื่อต้องไปในสถานที่ใหม่ๆ ที่ไม่คุ้นเคย
7. A ฉันไม่ชอบคนที่พูดหรือทำบางอย่างเพื่อให้ผู้อื่นตกใจหรืออารมณ์เสีย
B คนที่มองออก / เข้าใจ ได้ง่าย เป็นคนที่น่าเบื่อในสายตาฉัน
8. A ฉันไม่ชอบหนังหรือการแสดงที่สามารถเดาตอนจบได้
B ฉันไม่รู้สึกละอายหากจะดูหนังหรือการแสดงที่ฉันสามารถทำนายเรื่องได้
9. A ฉันเคยสูบกัญชาหรืออยากจะทำ
B ฉันไม่เคยสูบกัญชา
10. A ฉันไม่ต้องการจะลองสารเสพติดที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อตัวฉัน
B ฉันอยากลองสารเสพติดชนิดใหม่ๆ ที่ทำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้ม
11. A โดยปกติคนมักจะหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นอันตราย
B ฉันอยากจะทำอะไรที่ดูเสี่ยงเล็กน้อยในบางครั้ง
12. A ฉันไม่ชอบคนที่ไม่รู้จักระดับอารมณ์ทางเพศ
B ฉันชอบคนที่มีความเป็นอิสระในการแสดงออกทางเพศ

13. A สารกระตุ้นทำให้ฉันรู้สึกไม่สบายใจ
B ฉันชอบดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ที่มีรสและกลิ่นแรงๆ
14. A ฉันชอบชิมอาหารที่ฉันไม่เคยลองทานมาก่อน
B ฉันชอบสั่งอาหารที่ฉันคุ้นเคยเพื่อที่จะหลีกเลี่ยงความรู้สึกผิดหวังและความไม่พึงพอใจ
15. A ฉันชอบดูภาพยนตร์ที่บ้าน ภาพการท่องเที่ยว ภาพยนตร์แนวครอบครัว
B การดูภาพยนตร์ที่บ้าน ภาพการท่องเที่ยว ภาพยนตร์แนวครอบครัวทำให้ฉันเบื่ออย่างยิ่ง
16. A ฉันต้องการที่จะลองซึ่งมอเตอร์ไซด์
B ฉันไม่ต้องการที่จะลองซึ่งมอเตอร์ไซด์
17. A ฉันต้องการที่จะลองไปลองแก๊ง
B ฉันไม่ต้องการที่จะลองไปลองแก๊ง
18. A ฉันชอบการท่องเที่ยวโดยไม่ต้องมีการวางแผนหรือมีกำหนดเวลาล่วงหน้า
B ฉันชอบวางแผนการไว้ล่วงหน้าอย่างรอบคอบก่อนการออกเดินทางท่องเที่ยว
19. A ฉันชอบคบคนธรรมดาติดดินเป็นเพื่อน
B ฉันชอบคบเพื่อนที่แปลกแหวกแนวออกไป เช่น พวกศิลปินหรือพวกเด็กแนว เด็กแว้น
20. A ฉันไม่ชอบเรียนขับเครื่องบิน
B ฉันชอบเรียนขับเครื่องบิน
21. A ฉันอยากที่จะดำน้ำตื้นๆ บนผิวน้ำ
B ฉันอยากที่จะดำน้ำลึกๆ
22. A ฉันต้องการคบกับกลุ่มคนที่มีความเป็ยเบนทางเพศหรือเพศที่สาม
B ฉันจะหลีกเลี่ยงจากใครก็ตามที่ฉันสงสัยว่าจะเป็นเกย์หรือเลสเบี้ยน
23. A ฉันอยากลองกระโดดร่ม
B ฉันไม่ต้องการอยากจะลองกระโดดจากเครื่องบินไม่ว่าจะมีร่มชูชีพหรือไม่
24. A ฉันชอบเพื่อนที่เป็นคนน่าตื่นตาตื่นใจที่คาดเดาไม่ได้
B ฉันชอบเพื่อนที่น่าเชื่อถือและคาดเดาได้
25. A ฉันไม่สนใจในประสบการณ์ที่ได้ประโยชน์สำหรับตนเอง
B ฉันอยากมีประสบการณ์ใหม่ๆ และน่าตื่นเต้นเร้าใจแม้ว่ามันอาจจะน่ากลัว ไม่อยู่ในกรอบหรือผิดกฎหมาย
26. A งานศิลปะที่ดีควรมีความชัดเจนมีความสมดุลของรูปทรงและความกลมกลืนของสีสัน
B ฉันมักเห็นความงามของสีสันที่ตัดกันและรูปทรงที่ผิดแปลกของภาพเขียนสมัยใหม่
27. A ฉันมีความสุขกับการใช้ชีวิตเรียบง่ายภายในบ้าน
B ฉันจะรู้สึกหงุดหงิดมากถ้าได้อยู่กับบ้านแม้เป็นช่วงเวลาสั้นๆ ก็ตาม

28. A ฉันชอบดำนํ้าโดยกระโดดจากกระดานที่มีความสูง
B ฉันรู้สึกไม่ดีเมื่อยืนอยู่บนกระดานกระโดดนํ้า (หรือฉันจะไม่เข้าใกล้มันเลย)
29. A ฉันชอบมีนัดกับเพศตรงข้ามที่มีรูปร่างเร้าใจ
B ฉันชอบมีนัดกับคนที่มีรสนิยมตรงกัน
30. A การดื่มแอลกอฮอล์อย่างหนักมักทำให้งานเลี้ยงง่ายขึ้น เพราะบางคนจะไว้วางใจและทำตัว
หยายบาย
B การดื่มให้เต็มที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับงานเลี้ยง
31. A ความหยายบายเป็นสิ่งที่เลวร้ายของสังคม
B คนจืดชืดน่าเบื่อหน่าย คือคนเลวร้ายของสังคม
32. A บุคคลแต่ละคนน่าจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนแต่ง
B คนที่จะแต่งงานกันควรเรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศจากกันและกันหลังแต่งงาน
33. A ถึงแม้ฉันจะมีเงินฉันก็ไม่สนใจที่จะเกี่ยวข้องกับคนรวยถึงแม้จะใช้เครื่องบินส่วนตัวใน
การเที่ยว
B ฉันพอใจที่จะแสวงหาจากการท่องเที่ยวรอบโลกโดยเครื่องบินส่วนตัว
34. A ฉันชอบคนที่ฉลาดมีไหวพริบแม้บางครั้งพวกเขาจะสบประมาทคนอื่นก็ตาม
B ฉันไม่ชอบคนที่สนุกกับการทำร้ายความรู้สึกคนอื่น
35. A การแสดงเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ในภาพยนตร์เป็นการแสดงออกที่มากเกินไป
B ฉันชอบดูฉากเซ็กส์หรือวามหวีทั้งหลายในภาพยนตร์
36. A ฉันรู้สึกดีมาก ๆ หลังจากได้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สัก 1-2 แก้ว
B มีบางอย่างที่ผิดปกติสำหรับคนที่ต้องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้เกิดความรู้สึก
ที่ดี
37. A ผู้คนควรแต่งกายให้มีความเหมาะสม ตามกาลเทศะ
B ผู้คนควรแต่งกายในแบบของตนเอง แม้บางครั้งจะดูแปลก ๆ ก็ตาม
38. A การล่องเรือไปไกล ๆ ในท้องทะเลที่กว้างโดยใช้เรือลำเล็กเป็นเรื่องบ้าบิ่น
B ฉันอยากล่องเรือไปไกล ๆ ในการออกทะเลโดยเรือลำเล็ก ๆ
39. A ฉันไม่สามารถทนคนที่โง่เง่าหรือน่าเบื่อได้
B ฉันพบสิ่งที่น่าสนใจในแทบทุกคนที่ฉันพูดคุยด้วย
40. A ฉันไม่ชอบเล่นสเก็ตบอร์ดหรือสิ่งที่มีล้อลงที่ลาดชันด้วยความเร็วสูง
B ฉันรู้สึกสนุกและตื่นเต้นกับการเล่นสเก็ตบอร์ดหรือสิ่งที่มีล้อลงจากที่ลาดชันด้วย
ความเร็วสูง

ประวัติผู้เขียนโครงการวิจัย

นางสาวธนวรรณ นาคเกตุ เกิดวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2533 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนศรีธาดาสมุทร เมื่อปี พ.ศ.2550 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวธารทิพย์ โสมชานิมิต เกิดวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2533 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ เมื่อปี พ.ศ.2550 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย